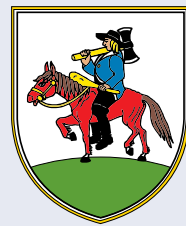

Pivški list

Zelenikras

Iz vsebine:

- 4** **Iz občinske hiše**
Potrjen rebalans proračuna za leto 2024

- 9** **Aktualno**
Četrto stoletje pobratenja med Pivko in Durachom

- 12** **Gospodarstvo**
30. rojstni dan Radia 94

- 26** **Naši kraji in ljudje**
Odprtje obnovljene pivške vage

- 27** **Naši kraji in ljudje**
Blagoslov križa V Vročkih

- 41** **Kultura**
40 let Mešanega pevskega zbora Postojna

- 46** **Izobraževanje**
20 let Višje strokovne šole Postojna

- 49** **Starejši**
Novi čnik Domača oskrba

- 54** **Varnost**
Zaščita nepremičnine

- 55** **Šport**
Intervju: Mojca Korent, predsednica Športnega društva Pike

Pivški list je glasilo Občine Pivka, ki izhaja šestkrat letno. Pivka, Julij 2024, leto izdaje 14, številka 95

Naslov uredništva: Pivški list, Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

E-naslov: pivski.list@pivka.si.

Glasilo je vpisano v razvid medijev pod zap. št. 1686. ISSN: 2536-4367.

Izdajatelj in založnik: Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

Za Občino Pivka: župan Robert Smrdelj.

Uredniški odbor: Silvo Čelhar, Damjan Fatur, Irena Margon, Katarina Temkova in Majda Žužek.

Odgovorna urednica: Alenka Furlan Čadež

Na naslovnici: ŠD Pike

Fotografija na naslovnici: ŠD Pike na evropskem tekmovanju na Norveškem

Lektoriranje: Irena Margon, razen oglasnih in promocijskih vsebin.

Oblikovanje: Multimedijsko ustvarjanje, Denis Komen s.p.

Tisk: Abakos d.o.o.

Naklada: 2.300 izvodov.

Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Pivka in prihodkov oglaševanja.

Uredništvo si pridružuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovo glasila ne sodijo v eno od rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

Prispevke za septembrsko številko pričakujemo do 1. septembra 2024

Občina Pivka izvaja številne naložbe tudi v poletnem času

Občina Pivka je v poletnem času dejavna z izvajanjem več naložb, katerih cilj je izboljšanje infrastrukture in pogojev za življenje prebivalcev.

Ureditev prostorov fizioterapije v Pivki

Občina Pivka v **Zdravstveni postaji Pivka** ureja prostore za namene izvajanja zdravstvene dejavnosti fizioterapije. Ambulanta bo opremljena s čakalnico, pisarno, garderobo, telovadnico, tremi boksi za terapijo, ločenima toaletnima prostoroma za paciente in zaposlene. Dela vključujejo ureditev tlakov, ometov, notranjih sten ter tudi sistemov za ogrevanje, prezračevanje ter hlajenje prostorov z drugimi potrebnimi strojnimi in elektroinštalacijskimi deli. Poleg gradbenih del je predvidena tudi dobava in montaža pohištva in medicinske opreme. Vrednost del znaša 207 tisoč evrov, od tega je predvideno sofinanciranje **Ministrstva za zdravje** v višini 144 tisoč evrov. Izvajalec del je **Stanovanjska d.o.o.**, nadzor izvaja **Tringrad d.o.o.** Dela bodo zaključena do konca novembra 2024, začetek opravljanja dejavnosti je predviden z januarjem 2025.

Stanovanja na Kolodvorski 11

Komunala Sežana d.d. izvaja rekonstrukcijo objekta na **Kolodvorski 11**, kjer ureja pet neprofitnih stanovanj s pripadajočimi prostori in parkirišči. Pogodbena vrednost del znaša 627 tisoč evrov. Celotna investicija bo sofinancirana iz **Načrta za okrevanje in odpornost** v višini 309 tisoč evrov.

Vrtec Šmihel

V **podružnični šoli v Šmihelu** izvajamo obnovo in nadgradnjo kuhinjskih prostorov, sanitarij in preureditev ene učilnice za potrebe **vrta Šmihel**. Poleg gradbenih del v objektu bomo uredili tudi zunanje površine, vključno z novim otroškim igriščem. Vrednost investicije, ki jo bo občina pokrila iz lastnih sredstev, znaša 120 tisoč evrov.

Pomožno nogometno igrišče v Košani

Posodabljammo nogometno igrišče v **Dolnji Košani**. Izbor izvajalca je v teku. Dela vključujejo ureditev razsvetljave in namestitve ograje. Vrednost projekta znaša 76 tisoč evrov, pri čemer bo **Fundacija za šport** prispevala 31.246 evrov.

Ureditev prostorov fizioterapije v Pivki

Stanovanja na Kolodvorski 11

Asfaltiranje parkirišča nad starim pokopališčem

Za asfaltiranje parkirišča nad starim pokopališčem smo namenili nekaj manj kot 10 tisoč evrov. Izvajalec del je bil **Komus d.o.o.**

Pločnik ob OŠ Pivka – za varno pot v šolo

Urejamo pločnik mimo **Osnovne šole Pivka**, ki bo povezal parkirišče pri športni dvorani Skala z obema vhodoma v osnovno šolo, ter zagotovil varno pot do šole. Vrednost del znaša 12 tisoč evrov, sredstva bo zagotovila Občina. Dela izvaja podjetje **Asfalti plus d.o.o.**, nadzor pa **GPS Sežana**.

Občina Pivka

Posodobitve v večnamenski dvorani v Zagorju

V **večnamenski dvorani v Zagorju** je bila pred kratkim izvedena zamenjava vhodnih in notranjih vrat ter položena nova obloga za zaščito tal.

Na stene so bili montirani tudi letveniki, ki bodo izboljšali kvaliteto in raznolikost vadbe predvsem plezalcev, ki so za to pridobitev še posebej hvaležni.

Občina Pivka

Predaja novega avtomatskega defibrilatorja v vasi Suhorje

Mrežo avtomatskih zunanjih defibrilatorjev (AED) v občini Pivka smo 6. julija dopolnili z novim defibrilatorjem, ki je nameščen na stavbi Vaške hiše v vasi **Suhorje**. Na slovesnosti je **župan Občine Pivka Robert Smrdelj** **predsednici vaše skupnosti Suhorje Brigiti Volk** predal nov AED, ki ga je Občina zagotovila iz lastnih virov. Dogodka sta se udeležila tudi **poveljnik štaba Civilne zaščite občine Pivka Jože Morel in Katja Prunk Volk, dr. med.**

Devet suhorskih prvih posredovalcev: Brigita Volk, Nadja Volk, Urška Penko, Klemen Krnel, Peter Volk, Danijel Djokić, Tomaž Volk, Marko Volk in Katja Prunk Volk je opravilo tečaj za prve posredovalce. Zaradi njihove aktivne udeležbe in pridobljenih znanj so sedaj bolje pripravljeni za nudenje prve pomoči v nujnih primerih.

Dobro razvita mreža defibrilatorjev po podežlju zagotavlja višjo raven varnosti za vse občanke in občane. Hitro dostopni AED-ji omogočajo hitro reakcijo mimoidočih ali domačinov, preden prispejo reševalci, kar lahko pomeni razliko med življenjem in smrtjo.

Občina Pivka

Potrjen rebalans proračuna za leto 2024

Občinske svetnice in svetniki so se 13. junija sestali na 11. seji Občinskega sveta Občine Pivka.

Občinski svet je sejo pričel s kadrovskimi zadevami z obravnavo predlogov kandidatov za imenovanje v **svet OI Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti** in v petčlanski svet imenoval **Tjašo Smrdelj** in **Ano Žužek Barle**. V nadaljevanju so svetnice in svetniki sprejeli ugotovitveni sklep o prenehanju mandata Iztoku Zadniku, članu sveta javnega zavoda OŠ Košana, zaradi odstopa, in potrdili nadomestno članico **Martino Celin** v svet JZ OŠ Košana.

Občinski svet je obravnaval **Rebalans proračuna za leto 2024** in ga sprejel po skrajšanem postopku. Prihodki proračuna so planirani v višini 11.615.604,13 evrov, odhodki pa v višini 14.347.861,62 evrov. Načrtovana je dolgoročna zadolžitev v višini 2.470.000,00 evrov za financiranje investicij v javno infrastrukturo, za odplačilo kreditov bo namenjeno 373.373,80 evrov. Med največje letošnje naložbe sodi dokončanje rekonstrukcije in dozidave gasilskega doma v Košani, dokončanje izgradnje zadnje faze kanalizacije v Zagorju, nakup zemljišč za širitev industrijske cone v Neverkah, začetek izgradnje komunalne infrastrukture v Trnju ter dokončanje obnove objekta na Kolodvorski 11, kjer bomo uredili 5 stanovanj.

Z rebalansom smo v proračun dodali novo investicijo v višini 420.000 evrov za Mrežni podjetniški inkubator. Sredstva bodo namenjena nakupu objektov in zemljišč, kjer bodo urejeni prostori za širitev podjetniškega inkubatorja. Nove površine bodo na voljo mladim podjetjem za izvajanje dejavnosti v okviru mrežnega podjetniškega inkubatorja. Projekt bo prijavljen za sofinanciranje iz Dogovora za razvoj regij iz sredstev Evropske kohezijske politike. Z rebalansom so se zagotovila tudi dodatna sredstva za preplastitev odsekov občinskih cest, za prenovu fasade na telovadnici v Košani in sredstva za ureditev novega oddelka vrtca v Šmihelu z zunanjim igriščem.

direktorica občinske uprave Mihaela Smrdelj, župan Robert Smrdelj in Karmen Šabec, višja svetovalka za proračun in gospodarstvo

Svetnice in svetniki so v prvem branju obravnavali **Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za Eko Vrtec Pivka**.

Občina Pivka načrtuje širitev obstoječega vrtca, da bi zadostila potrebam po otroškem varstvu, izboljšala funkcionalnost prostorov in znižala stroške delovanja. Prvotno zasnovo 12-oddelčnega vrtca v obliki vetrnice, sprejeto leta 2010, bodo nadgradili na 20-oddelčni vrtec. Območje širjenja, ki zajema okoli 1,2 ha, omogoča racionalnejšo rabo prostora. Načrt vključuje dodatnih 8 oddelkov v podkleteni etaži jugovzhodnega kraka in v novi nadstropni etaži severnega kraka vrtca ter preoblikovanje zunanjih igralnih površin in parkirišč.

Postopek priprave in sprejemanja sprememb Občinskega podrobnega prostorskega načrta (SD OPPN) je že v teku. Javna razgrnitev osnutka je potekala od 8. maja do 8. junija 2024, vendar udeležbe javnosti ni bilo. Naslednji koraki vključujejo izdelavo predloga SD OPPN, pridobitev drugih mnenj nosilcev urejanja prostora, na podlagi katerih bo izdelan usklajen predlog SD OPPN, ki bo obravnavan in sprejet na seji OS Občine Pivka.

V nadaljevanju seje je občinski svet soglašal z **odlokom o podelitvi koncesije za opravljanje javne službe**

na področju patronaže in nege na domu po hitrem postopku. Občina je pridobila vsa potrebna soglasja, vključno s soglasjem ministrstva za zdravje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Jeseni je načrtovana objava razpisa za podelitev koncesije.

Svetnice in svetniki so sprejeli **sklep o soglasju k sistemizaciji v vrtcih Pivka in Košana**.

Sklep o soglasju k sistemizaciji oddelkov v Vrtcu Pivka opredeljuje oblikovanje enajstih oddelkov, med katerimi so štirje oddelki prvega starostnega obdobja, en kombiniran oddelok in šest oddelkov drugega starostnega obdobja. Za učinkovito delovanje vrtca so določena delovna mesta, vključno z vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, svetovalnimi delavci, organizatorjem prehrane, računovodjo, tajnikom, čistilkami, hišniki, računalničarjem in kuharji. Vrtec Pivka bo od 1. septembra 2024 uporabljal fleksibilni normativ v dveh oddelkih prvega starostnega obdobja in štirih oddelkih drugega starostnega obdobja. Staršem, katerih otroci ne bi dobili mesta v Vrtcu Pivka, bodo povrnjeni potni stroški za prevoz v Vrtec Šmihel ali Vrtec Košana. Občinski svet je pooblastil župana, da med šolskim letom prilagaja normative glede na število otrok, z možnostjo oblikovanja dodatnih oddelkov ali zmanjšanja obstoječih.

Občinski svet je potrdil tudi **sklep o soglasju k sistemizaciji oddelkov v Vrtcu Košana**, ki določa oblikovanje štirih oddelkov: dveh heterogenih oddelkov prvega starostnega obdobja (1-2 leti) z normativom 10 otrok, enega homogenega oddelka drugega starostnega

obdobja (3-4 let) z normativom 17 otrok ter enega heterogenega oddelka drugega starostnega obdobja (3-6 let) z normativom 19 otrok. Za učinkovito delovanje vrtca so določena delovna mesta, vključno s pomočnikom ravnatelja, vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, svetovalnim delavcem, organizatorjem prehrane, računovodjem, računalničarjem, perico, čistilko, hišnikom in kuharico. Staršem, katerih otroci ne bi dobili mesta v Vrtcu Pivka, bodo povrnili potne stroške za prevoz v Vrtec Košana.

Svet je obravnaval in **sprejel sklep o ukinitvi statusa javnega dobra** pri dveh nepremičninah. Prva je v katastrski občini 2506 Palčje (parc. št. 1703/9, 35 m²), ki predstavlja zelenico ob objektu Palčje 48. Del cestišča poteka po zemljišču v lasti lastnika stavbe Palčje 48, medtem ko je del javnega dobra v njegovi uporabi. Občina Pivka je pridobila soglasje vaše skupnosti Palčje za parcelacijo in ukinitve javnega dobra. Na nepremičnini ni zgrajene javne infrastrukture. Druga nepremičnina je v katastrski občini 2507 Trnje (parc. št. 2698/3, 118 m²), ki predstavlja z zidom ograjen vrt, ki je že dolgo v uporabi objekta Trnje 63. Lastnik objekta je vložil vlogo za nakup tega dela nepremičnine. Občina je pridobila soglasje vaše skupnosti Trnje za parcelacijo in ukinitve javnega dobra. Parcelacija je izvedena tako, da zagotavlja zadostno širino javnega dobra.

Svetnice in svetniki so podali svoje pobude in vprašanja. Odgovore bodo prejeli do naslednje seje občinskega sveta, ki je načrtovana v začetku septembra.

Občina Pivka

Župani občin Pivka, Postojna, Cerknica, Loška dolina in Bloke so 6. junija v Cerknici s podjetjem PNZ in Prometnim inštitutom Ljubljana podpisali pogodbo za pripravo občinskih celostnih prometnih strategij (OCPS). Konzorcij občin je uspešno pridobil sredstva Ministrstva za okolje, podnebje in energijo.

Izdelava OCPS bo občinam prinesla strateški dokument, ki bo pomagal pri načrtovanju prometne infrastrukture, uvajanju trajnostnih rešitev, izboljšanju prometne varnosti, zmanjšanju onesnaženja in stroškov prometa ter ohranjanju okolja. S skupnim pristopom se zavedajo, da lahko bolje naslovijo prometne izzive ne le na ravni

posameznih lokalnih skupnosti, ampak tudi širše, na ravni sosednjih občin in regije.

Za občini Loška dolina in Bloke bo OCPS nov pristop k načrtovanju prometa, medtem ko bo za občine Cerknica, Pivka in Postojna pomembna nadgradnja obstoječih strateških dokumentov. Pri pripravi OCPS bodo upoštevane posebnosti vsake občine, definirani prometni izzivi in poiskane ustrezne rešitve, pri čemer bodo iskane tudi skupne rešitve za regionalne prometne izzive.

Občina Pivka, foto: Ljubo Vukelič

Delovno srečanje akterjev na področju gasilstva

Na majskem sestanku na Občini Pivka so se srečali akterji na področju gasilstva in razpravljali o aktualnih izzivih na gasilskem področju. Na delovnem srečanju sta sodelovala tudi **predsednik Gasilske zveze Slovenije (GZS) Janko Cerkvenik** in **poveljnik GZS Zvonko Glažar**, udeležili so se ga še **župan Občine Pivka Robert Smrdelj**, **direktorica občinske uprave Mihaela Smrdel**, **občinski gasilski poveljnik Gregor Kristan**, **poveljnik in predsednik GZ Postojna Robert Šantelj** in **Boštjan Rudolf** ter **namestnik poveljnika GZ Postojna Miran Zalar** in **namestnica predsednika GZ Postojna Tjaša Primc**.

Slovensko gasilstvo s 173.000 prostovoljnimi gasilci postavlja svetovne standarde, Slovenija je namreč svetovni prvak v številu prostovoljnih gasilcev na 1000 prebivalcev. 30 let je minilo, odkar so v okviru Zakona o gasilstvu skrb za gasilce prevzele občine. Župan Robert Smrdelj je izpostavil pereč problem pomanjkanja sistemskega financiranja gasilstva. Poudaril je, da je gasilstvo še vedno pretežno odvisno od finančne podpore

posameznih občin, kar otežuje dolgoročno načrtovanje in opremljanje gasilskih enot. Pomanjkanje stabilnega financiranja predstavlja oviro pri izvajanju nujnih ukrepov za izboljšanje varnosti in učinkovitosti gasilskega dela na lokalni ravni.

Poleg tega slovensko gasilstvo odlikuje skrb za podmladek, vsako leto se v gasilske vrste vključi 2.500 prostovoljcev, zato bi veljalo razmisliti o vključitvi vsebin s področja gasilstva v šolski učni program, so razpravljali udeleženci delovnega srečanja.

Sestanek je bil priložnost za konstruktivno razpravo o teh izzivih ter iskanju rešitev, kako lahko gasilska zveza uresničuje potrebe gasilcev glede usposabljanja, zagotavljanja opreme, prilagajanja na podnebne spremembe, skratka vseh sredstev in dejavnikov za varno delovanje gasilskih enot na terenu.

Občina Pivka

Delovno srečanje članov varnostnega sosveta Policijske postaje Postojna in Občine Pivka

29. maja je župan Robert Smrdelj sprejel člane varnostnega sosveta Policijske postaje Postojna in Občine Pivka.

Posvetovalno telo sestavljajo predstavniki šol, inšpektorata, policije, občine in gasilcev. Občina Pivka, službe in posamezniki, vključeni v varnostni sosvet, si prizadevamo za sodelovanje, informiranje in ukrepe, predvsem pa za varno lokalno okolje.

Na tokratni seji so člani razpravljali o varnostnih razmerah, ki sta jih na podlagi statističnih podatkov predstavila **komandir policijske postaje Postojna Bojan Žolger** in **Neva Šibenik** iz Skupne občinske uprave. Člani so se v nadaljevanju posvetili aktualni problematiki, med drugim je bilo izpostavljeno medvrstniško nasilje in kršitev cestno prometnih pravil.

Podatke o prekrških v cestnem prometu – prekoračitvah hitrosti je pojasnila vodja inšpektorata Neva Šibenik. Število le-teh se je v letu 2024 zvišalo v primerjavi z letom 2023, ampak hujših kršitev ni bilo. Poraslo je medvrstniško nasilje v šolah in še vedno je prisotna problematika drog.

Člani sosveta so se seznanili tudi z urejanjem prometa v okolici OŠ Pivka in OŠ Košana in umeščanja nove potniške železniške postaje na Vilharjevem naselju.

Komandir PP Postojna je člane seznanil, da je kot **vodja policijskega okoliša imenovana Martina Bubnič**.

Občina Pivka

Tekmovalke v dvoranskem nogometu sprejel župan

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je 27. maja sprejel igralko v dvoranskem nogometu, članice ŠD Košana, ki so v letošnji sezoni v finalu državnega prvenstva osvojile drugo mesto. Ekipa ŠD Košana že pet let tekmuje v ženski futsal ligi, ki spada pod okrilje Nogometne zveze Slovenije. V letošnji sezoni 2023/2024 so se igralko ŠD Košana v mesecu marcu že drugič zapored razveselile naslova pokalnih prvakinj.

Jesenovec, Teja Keržič, Ana Bucik, Larisa Djak, Ružica Đukić, Maja Srebot, Tia Ogrin, Sanela Balić, Erna Muhić, in Nika Samsa.

Za izjemne rezultate jim je župan podaril darilni bon v vrednosti 500 evrov. Dekleta se zahvaljujejo za vso podporo ter obljublajo pestro sezono tudi v letu 2024/2025.

Občina Pivka

Ekipo pod vodstvom trenerja Mihe Osojnika sestavljajo Anja Žvokelj, Katrina Kajtazi, Šejla Čibukčič, Tina

Župan sprejel najboljše učence, ki zaključujejo devetletko

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je sprejel učence Osnovne šole Pivka, ki so bili vsa leta osnovnega šolanja nadpovprečno uspešni. Odličnjaki so se poslovili od osnovnošolskih klopi in zasluženo odšli na počitnice. Seveda nestrpno pričakujejo, kakšno znanje jim bo prineslo nadaljnje srednješolsko obdobje, večina pa jih še ni odločena o nadaljnji študijski poti.

Župan je učencem čestital in jim zaželel vse najboljše v nadaljnjem šolanju in bodočem poklicu. Osnovna šola je morda res osnovni korak v izobraževanju, a vsekakor najpomembnejši. Učenci se naučijo vztrajnosti, potrpljenja, učenja, sodelovanja in osnovnih vrednot. Stkejo prve močne prijateljske vezi, ki jih bodo pomnili vse življenje. Po besedah župana izobrazba ni pogoj za uspeh v življenju, je pa dober argument na vse bolj zahtevnem trgu delovne

sile. Letos je osnovno šolo zaključil letnik 2009. V Košani se poslavljajo štirje učenci, v Pivki pa 54 učencev. Med temi so si posebne čestitke župana in simbolično darilo z županovo petico zaslužili Tia Kontelj, Ivana Penko, Uma Lilič Smrdelj, Elmin Vukalić, Ajda Črnetič, Kaja Medved, Ambrož Penko, Rebeka Šabec, Veronika Uršič, Tajda Valenčič, Iva Vizintin, Manca Štavar, vsi iz Osnovne šole Pivka.

Čestitamo prav vsem, ki so se v letošnjem šolskem letu trudili za dober uspeh in ob zaključku šolskega leta jim želimo karseda sproščene počitnice ter uspešno in srečno pot v prihodnje!

Občina Pivka

Slovenska olimpijska bakla v Pivki

8. junija nas je v sodelovanju z **Občino Pivka**, **Zavodom za turizem Pivka** in **Športno zvezo Pivka** obiskala slovenska olimpijska bakla. Sprejela jo je **podžupanja Majda Godina** in jo ponesla na stadion, kjer so jo pričakali **Branko Fatur**, **Tina Jakovina** in mladi predstavniki športnih društev in drugih organizacij, kot so: Atletski klub Pivka, Balinarski klub ORO MET, Kegljaški klub Pivka, Košarkarski klub Pivka, PGD Košana, Športno društvo Košana - ženska futsal ekipa, Športno društvo Pike, Društvo starodobnih vozil Martin Krpan Pivka, Društvo upokoјencev Pivka, Planinsko društvo Postojna in Postojnska godba 1808, ki je spremljala baklo na stadionu. Nato so člani Društva starodobnih vozil Martin Krpan Pivka baklo popeljali do

Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer, kjer so jo prevzeli predstavniki Centra velikih zveri DINA in Krajinskega parka Pivških jezer v spremstvu Martina Krpana. V priložnostnem programu so sodelovale Jezerke in Marjan Frank.

Tri mesece dolga pot slovenske olimpijske bakle se je začela aprila, z njo pa so želeli na **Olimpijskem komiteju Slovenije** našim športnikom in športnicam, ki bodo v času iger zastopali barve Slovenije, vliati dodano moč in motivacijo pred nastopom na največjem športnem dogodku sveta. Komaj čakamo, da se bomo veselili olimpijskih uspehov naših športnikov v Parizu 2024.

Občina Pivka

Iz poslanskih klopi

PrEUdarno

Od odgovorne urednice Pivškega lista ge. Alenke Furlan Čadež sem pri obvestilu za pravočasno posredovanje prispevka za majsko številko, prejel še naslednje obvestilo: *»Zavedam se, da so prihajajoče volitve v Evropski parlament aktualna tema, zato želim opomniti, naj vsebina vaše kolumne ohrani nadstrankarski ton glede tega vprašanja. Hkrati pa vas vabim, da se osredotočite tudi na druge teme, ki so pomembne za naše bralce in našo lokalno skupnost.«*

Poslal sem ji spodnji prispevek:

»O čem torej pisati tokrat, da bo ohranjen »nadstrankarski ton glede evropskih volitev« in katere so tiste teme, ki niso politično intonirane, so pa pomembne za bralce in lokalno skupnost? In kako ob tem ohraniti svobodo govora in izražanja, ki mi jo zagotavlja Ustava?»

Mogoče bi objavil kak dober kuharski recept?
Kakšen nasvet za izlet?
Šalo na stran.

Poslanci smo politiki. 24/7/365. Tako pač je. Smo člani različnih političnih družin. Političnih strank. Vsaka naša beseda (izrečena ali zapisana) ima politični ton. Poleg tega že dolgo več nismo (HVALA BOGU) v enopartijskem

sistemu, kjer so meje svobode izražanja krojili uredniki raznih medijev.

Ustava nam zagotavlja svobodo izražanja. Vsem. Tudi poslancem.
Sapienti sat.

Iskrene čestitke vsem občankam in občanom ob 9. maju, občinskem prazniku.

Še posebej pa iskrene čestitke prejemniku Priznanja Občine Pivka g. Avgustu Brezovniku in vsem prejemnikom Plaket Občine Pivka: g. Aleksandru Kušlanu, g. Milanu Mozetiču in g. Evgenu Primožiču.

Po nekaj dneh sem dobil odgovor, da prispevka poslancev zaradi evropskih volitev v majski številki ne bosta objavljena.

V občini Pivka ste glasovali prEUdarno in Slovenski demokrati stranki namenili največje število glasov. HVALA in lepe poletne dni vam želim.

Zvone Černač, poslanec

Mladi so stkali vez, ki je presegla mejo, jezik in kulturo

Prvi stiki med mladimi Slovenci in Bavarci segajo v leto 1973, prelomni trenutek v razvoju njihovega povezovanja pa je bil podpis listine o pobratenju, ki se je zgodil leta 2000 v Pivki in 2001 v Durachu. Ob skorajšnji 25-letnici promotorji pobratenja poudarjajo pomen prenosa teh izkušenj na mlajše generacije.

V času, ko se v Evropi dviga val nacionalizma, postaja pobratenje občin še bolj pomembno, saj gradi mostove med ljudmi ne glede na nacionalno pripadnost, krepi vrednote solidarnosti, strpnosti in medsebojnega spoštovanja. **Nekdanji župan občine Durach in podpornik bratstva občin Herbert Seger** je izpostavil pomen osebnih stikov, ki so se razvili v prijateljstva ter spodbudili razvoj pobratenja. **Durach** je sicer osnoval pobratenja s tremi občinami, poleg Pivke še z občinama **Faver** v Italiji in **Saint Michel** v Franciji. V svetu, ki ga zaznamuje naraščajoči nacionalizem, so tovrstna pobratenja kot sijoč primer sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in praznovanja raznolikosti. **Seger** poudarja pomen prenosa teh izkušenj na mlajše generacije ter spodbujanja partnerstev z izobraževalnimi ustanovami. Naslednja priložnost za sodelovanje bo že prihodnje leto, ko bodo tudi v Durachu obeležili 500 let kmečke vstaje v pokrajini **Allgäu**, na kateri so kmetje svoje politične zahteve vladarjem objavili v dokumentu "Dvanajst členov", eni prvih deklaracij o človekovih pravicah in svoboščinah v Evropi. V okviru praznovanja tega jubileja so k sodelovanju že povabili šolske ustanove iz pobratenih občin.

»Danes ima nova generacija druge interese. Mlade je težko pritegniti, pove **Christoph Furch**, **vodja pobratenja občine Durach s Pivko**, s tem izzivom se srečujejo v vseh pobratenih občinah. Zato so ga razveselili mladi obrazi v pivški skupini in upa, da bodo nadaljevali z druženjem tudi v prihodnje. »Zdaj smo dobro spoznali Slovenijo in menim, da so slovenski prijatelji prav tako dobro spoznali nas. Zato vedno poudarjam, kako pomembno je, da ljudje živijo v družinah. Tako bolje spoznaš ljudi in sobivaš z njimi,« poudari **Furch**.

V pobrateni občini je doslej gostovalo več pivških pevskih zasedb in posameznikov, športnikov, predstavnikov podjetij in občinskega sveta. **Jerneja Srebot**, mlada članica **Pevske skupine Studenec**, je bila v Durachu prvič, a kot pravi, se bo še vrnila.

V Durachu sicer radi priskočijo na pomoč tudi ob dobrodelnih akcijah. Podprli so obnovo cerkve na **Šilentabru**, s prodajo piva na prireditvi »Okusi Pivke« so priskočili na pomoč družini iz **Prevalj** po lanskih poplavih.

Iskrico so prižgali mladi

Leta 1973 so se po maši pred izolsko cerkvijo sv. Mavra spoprijateljili mladi **Bavarci** in **Slovenci**, med njimi tudi **Christoph Furch** in **Ernest Margon**. Naslednje leto je skupina mladih iz Izole skupaj z **župnikom Antonom Gleščičem** obiskala Durach. Demokratične spremembe v Sloveniji, podpora nemških krščanskih demokratov

Prijatelja Ernest Margon in Christoph Furch, pobudnika pobratenja

slovenski osamosvojitvi in občasni stiki so še okrepili te vezi. 7. junija 1995 je takratni **direktor občinske uprave občine Pivka, Ernest Margon**, poslal vljudnostno pismo prijatelju Christophu, v katerem je izrazil željo, da bi lokalni politiki skupaj z **dekliškim zborom Amadeus** obiskali Durach. Po prejetju pritrdilnega odgovora je sledil kulturno obarvan obisk, kjer so pevke pod vodstvom **Maksimilijane Čančula** navdušile poslušalstvo kot prve pivške kulturne ambasadorke. Obiska so se udeležili tudi **predsednik občinskega sveta občine Pivka, Iztok Čančula**, **postojnski župan Josip Bajc** ter takratni svetnik občinskega sveta **Marko Adam**.

25 let pobratenja

Od podpisa listine leta 2000 je minilo skoraj četrto stoletje. V tem času so Pivčani vzpostavili izjemno prijateljske, vzajemne odnose z več bavorskimi družinami, ki so steber pobratenja v živahni skupnosti **Durach v okrožju Oberallgäu v pokrajini Švabska**.

Lani so po petletnem premoru, redna srečanja je namreč prekinila epidemija s covidom, Pivko ponovno obiskali gostje iz Duracha, letos pa sta **Društvo prijateljstva Most in Komisija za pobratene občine** organizirala formalni obisk Pivčanov v Durachu.

5. julija je Pivčane na vhodu v mesto pozdravila izobešena slovenska zastava. Na prvomajskem drevesu so grbi pobratenih občin v ospredju. V mestni hiši so na izpostavljenem mestu razstavljene listine o pobratenju in darila pobratenih občin. **Gerhard Hock, župan Duracha**, je v pozdravnem nagovoru izrazil ponos nad dolgoletnim sodelovanjem med obema občinama. **Podžupanja Občine Pivka Majda Godina** se je bavorskim organizatorjem zahvalila za gostoljubje in raznolik program, ki je sledil v štirih dneh na Bavarskem.

Vključeval je ogled znamenitosti Duracha in sosednjega mesta Kempten, obisk proizvodnje sladoleda in sira v Eschachu, pivovarne v Rettenburgu ter jadrnanje po Alpskem jezeru. Poleg tega so se udeleženci družili v

družinskem krogu svojih gostiteljev in na skupnih srečanjih, ki jih je popestril nastop **Pevske skupine Studenec** in drugih glasbenih zasedb. Petdnevni obisk je sklenilo medkulturno srečanje, ki ga je svečano otvorila Pevska skupina Studenec s čudovitim koncertom, ki je navdušil občinstvo v župnijskem centru v **Weidachu**.

Pivčani so bili navdušeni nad pozornostjo gostiteljev in lokalne oblasti, ogledom mestne hiše, kjer se zgodovina prepleta s sodobnostjo, in nekaj občinskih naložb z aktualnim županom **Gerhardom Hockom**.

S svojimi 7.350 prebivalci Durach gosti raznoliko pretežno nemško skupnost, ki sobiva z državljani iz več kot 40 držav. Kljub svoji majhnosti, meri približno 21 kvadratnih kilometrov, ponuja občina med 1.500 in 2.000 delovnih mest, ki privabljajo ljudi tudi od drugod. Durach se razvija v smeri trajnosti in obnovljivih virov energije, kar je občini prineslo že **Evropsko nagrado za energijo**.

Na južni strani mestne hiše so pred tremi leti namestili fotovoltaični sistem ter polnilne postaje za električna vozila. Občanom je na voljo vozilo za souporabo, občinska službena vozila so bodisi na električni ali hibridni pogon, župan se iz šest kilometrov oddaljenega Kempna pripelje s kolesom. V kleti mestne hiše je sistem za shranjevanje električne energije. Ko je sončen dan, zagotovijo energijo za ves dan, brez nakupa dodatne električne energije.

V naslednjih 15 letih želijo vsem prebivalcem ponuditi možnost daljinskega ogrevanja. S študijo izvedljivosti preverjajo možnosti ureditve toplotne črpalke, načrtujejo izgradnjo velike sončne elektrarne, v ta namen iščejo sinergije z različnimi deležniki. Ogled je vključeval še predstavitev modularnega vrtca, izgradnjo prizidka k osnovni šoli in reševanja pomanjkanja prostora v vrtcu, novega kolesarskega parka, načrtovanje umika prometa iz središča, trajnostnih cvetličnih zasaditev, urejanje pretočnosti hudournika Durach...

Zgodba pobratenja občin Pivka in Durach stopa v 25. leto z zgodbo o prijateljstvu in željo po graditvi še boljše prihodnosti in nadaljnjega razcveta teh dragocenih vezi.

»Veliko spominov povezuje nas in prijatelje v Durachu. Ko smo se vrnili polni vtisov in ponovno obujenih spominov, sem obiskal našega radijskega muzealca **Vladimirja**

Druženje občinskih svetnikov obeh pobratenih mest

Ogleda občinskih naložb v družbi župana občine Durach sta se udeležili podžupanja Majda Godina in direktorica Zavoda za turizem Jana Gržinič ob simultanim prevodu Igorja Gardelina

Pevska skupina Studenec z nastopom na zaključni slovesnosti

Skoka in mu nesel imeniten članek o obisku pred mesecem dni ob stoletnici bavarskega radia. Razveselil sem ga še s pozdravi iz Duracha in seveda obveznim bavarskim pivom. Spomini so zaživel. Naslednji obisk je bil pri **Kaluža Viktorju** v Narinu. Bil je z nami v Durachu, še večkrat njegova pokojna žena **Dragica**, nepogrešljiva članica **Društva prijateljstva Most**.

Zaživel so spomini in seveda veselje, da sem ga obiskal, saj okreva po operaciji kolka. Dva utrinka, ki pričata o

temeljnih prijateljstva. Koliko vsebine in človeškega damo vanj, pa je odvisno samo od vsakega med nami,« je vtise strnil **Ernest Margon**.

Alenka Furlan Čadež

Zgodovina pobratenja je povzeta po monografiji Pivka 2020. Hvala Igorju Gardelinu za simultan prevod intervjujev.

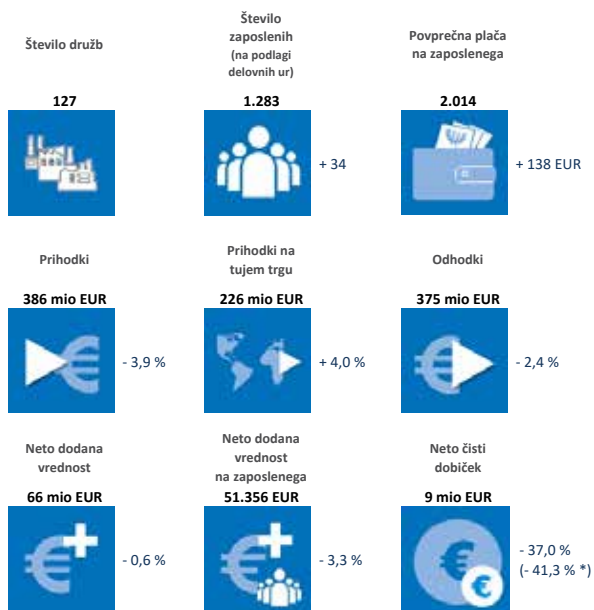
Gospodarstvo

Primerjava poslovnih rezultatov občine med letoma 2022 in 2023

Po podatkih **Ajpes** je bilo v občini **Pivka** v letu 2023 registriranih 127 družb, ki so zaposlovale 1.283 delavcev. Povprečna plača na zaposlenega je znašala 2.014 evrov, kar predstavlja povečanje za 138 evrov v primerjavi s prejšnjim letom. Prihodki podjetij so znašali 386 milijonov evrov, kar je 3,9 odstotka manj kot v letu 2022. Prihodki na tujih trgih so se povečali za 4 odstotke in dosegli 226 milijonov evrov. Odhodki so znašali 375 milijonov evrov, kar je 2,4 odstotka manj kot leto prej. Neto dodana vrednost je bila 66 milijonov evrov, kar predstavlja minimalno zmanjšanje za 0,6 odstotka. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 51.356 evrov, kar je za 3,3 odstotka manj kot lani. Neto čisti dobiček podjetij je znašal 9 milijonov evrov, kar je 37 odstotkov manj kot v letu 2022. Pri upoštevanju inflacije, ki je znašala 7,4 odstotka, se je realna vrednost neto čistega dobička zmanjšala za 41,3 odstotka.

V občini je 173 samostojnih podjetnikov zaposlovalo 94 delavcev, kar je en delavec manj kot leto prej. Ti podjetniki so ustvarili neto podjetnikov dohodek v znesku 2 milijona evrov, kar je nominalno 22,9 odstotka več in realno 14,4 odstotka več kot v letu 2022.

OBČINA PIVKA - pomembnejši podatki iz letnih poročil za leto 2023

V občini je 173 samostojnih podjetnikov zaposlovalo 94 delavcev ali 1 manj kot v letu 2022. Ustvarili so neto podjetnikov dohodek v znesku 2 mio EUR, nominalno 22,9 % več, realno pa 14,4 % več kot v letu 2022.

Opomba: *realna vrednost glede na indeks cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december 2023 v primerjavi z obdobjem januar–december 2022, ki je znašal 107,4 (vir: Statistični urad RS).

Vir: Ajpes, podatki iz letnih poročil poslovnih subjektov za leto 2023

Gostilna pri Zotlarju med najboljšimi picerijami v Sloveniji

Kampanja **Naj picerija Slovenije 2024** je potekala od februarja z namenom dviga kakovosti picerij in promocije poklica picopeka. 15. junija so v Marini Portorož podelili priznanja najboljšim 25 picerijam ter tri posebna priznanja. Med najboljšimi je tudi **Gostilna pri Zotlarju** iz Buj.

Strokovna žirija je ocenjevala kakovost pice, spremljevalno ponudbo, urejenost lokala in prijaznost osebja. Kampanja, letos pod sloganom Špizza, je potekala že tretjič, pod okriljem Media24.

AFČ

»Še naprej bomo glas ljudi iz regije«

Radio 94 je ob 30-letnici pripravil dan odprtih vrat, poslušalcem obljubil, da bodo ljudje in življenje v regiji še naprej središče njegovega zanimanja in jih povabil na veliko oktobrsko zabavo.

Radio 94 je 1. julija leta 1994 začel pisati uspešno medijsko zgodbo, saj je danes ena vse bolj redkih samostojnih radijskih postaj. Da je njegov program kakovosten, pomen za notranjsko-primorsko regijo pa velik, od leta 2018 govori tudi njegov status lokalnega programa posebnega pomena. Pokriva tudi območje Logatca in precejšen del ljubljanske kotline. Že nekaj let pa z DAB + tehniko oblikuje tudi medijski prostor v zahodni Sloveniji.

Dan odprtih vrat

Okroglo obletnico oddajanja so radijci obeležili z dnevom odprtih vrat. Udeležili so se ga predstavniki lokalnih skupnosti, zavodov, organizacij in gospodarstva iz regije ter poslovni partnerji. Izjemno so se razveselili obiska poslušalcev, saj so oni tisti, ki dajejo smisel njihovem delu in nekdanjih sodelavcev. V treh desetletjih se je v različnih segmentih radijskega dela preizkusilo in izkazalo veliko

ljudi, ki so na svojo radijsko izkušnjo ponosni.

Jeseni dvodnevno slavlje

Soustanovitelj in današnji prokurist Radia 94 **Sandi Curk** je dejal, da je bilo vodilo med ustvarjanjem radijske postaje pred 30 leti razširjati materni jezik, tudi narečno besedo, vrteti čim več slovenske glasbe in sooblikovati domačo kulturno krajino. »Tem zavezam ostajamo zvesti,« poudarja **Anja Curk Repič**, ki je mesto direktorice in odgovorne urednice prevzela leta 2022. Kot je povedala, mora radijska postaja slediti tudi izzivom današnjega časa, med katerimi izpostavlja predvsem izzive družbenih omrežij. Poslušalcem obljublja, da bo Radio 94 še vedno njihov glas – poročal bo o njihovem delovanju in dosežkih, kadar bo treba, pa bo tudi kritik odločevalcev iz regije. Vse skupaj pa vabi na veliko praznovanje, ki bo 18. in 19. oktobra pod šotorom pred PTC Primorka v Postojni. Prvi dan bodo poslušalce zabavali Nina Pušlar in Modrijani, drugi večer pa bodo rajali ob zvokih skupine Parni valjak.

Radio 94, foto: Valter Leban

Delamaris in Pivka perutninarstvo prejela srebrno priznanje za inovacije

Koprška in postojnska regionalna gospodarska zbornica sta 12. junija v Kopru podelili priznanja najboljšim inovacijam v obalno-kraški in primorsko-notranjski regiji za leto 2024. Pri ocenjevanju so posebno pozornost namenili vlogi inovacij pri trajnostnem razvoju gospodarstva ter spodbujanju podjetništva.

Na slavnostni podelitvi je podjetje **Delamaris** prejelo srebrno priznanje za svojo inovacijo ribje solate Skuša Balance. Nagrado sta v imenu razvojne ekipe prevzela **mag. Monika Marin**, direktorica za razvoj in tehnologijo, proizvodnjo in kakovost, ter **Uroš Zalar**, razvojni tehnolog Delamaris.

Prav tako je srebrno priznanje prejelo podjetje **Pivka perutninarstvo** za piščančjo suho salamo. V imenu razvojne ekipe Pivke sta nagrado prevzeli **Tina Bavdaž**, tehnološkinja enote Kromberk, in **Mateja Grlj Primc**, vodja blagovne znamke Pivka. Obe podjetji sta priznanje sprejeli kot spodbudo za nadaljnje izboljševanje ponudbe in zagotavljanje večjega zadovoljstva strank.

Delamaris d. o. o. je v 100 odstotni lasti Pivke d. d., ki je del živilske skupine v slovenski lasti. Večinski lastnik je Jata - Emona, proizvajalec krmil in jedilnih jajc. Po zadnjih podatkih ima Jata Emona 190 mio konsolidiranih prihodkov in 18 mio EBITDA. V letu 2023 je skupina Pivka

perutninarstvo proizvedla 3.508 ton mesnih izdelkov in 7.705 ton mesa.

AFČ, foto: Pivka d. d.

Objavljen prvi letošnji javni poziv za sofinanciranje projektov

LAS med Snežnikom in Nanosom je objavil prvi javni poziv za izbor projektov iz **Strategije lokalnega razvoja LAS** za novo programsko obdobje. Prvi poziv bo sofinanciran iz **Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja** (EKSRP) v višini 460.000,00 evrov za tri ključne cilje (SLR): **Spodbujanje razvoja turizma, Spodbujanje razvoja kmetijstva in inovativnih produktov, naravne in kulturne dediščine ter dvig dodane vrednosti produktov in Spodbujanje razvoja in krepitve vključujoče družbe**. Poziv omogoča prijavo na partnerske in individualne projekta, za katere je določena maksimalna višina sofinanciranih sredstev (partnerski 70.000,00 evrov, individualni do 30.000,00 evrov), upravičenci za sofinanciranje pa so tako fizične kot pravne osebe, ki imajo stalno bivališče na območju LAS in ki so

kadrovsko, vsebinsko in finančno sposobni izvesti projekt. Poziv je odprt do 15. oktobra.

Za predstavitev poziva je bila organizirana javna predstavitev, ki je potekala 27. junija v PVZ Pivka, za lažjo pripravo pa bodo organizirane delavnice za pripravo vlog in oddajo v spletno aplikacijo, kar je novost letošnjega poziva. **Vse informacije o javnem pozivu so dostopne na spletni strani LAS www.las-snezniknanos.si ali pa neposredno pri svetovalcih LAS na sedežu v Ilirski Bistrici. Za svetovanja se je potrebno predhodno naročiti na tel. št.: 031 339 789 (Aleš) ali pa poslati vprašanje na mail info@las-snezniknanos.si.**

Aleš Zidar

Lokalna Akcijska Skupina med Snežnikom in Nanosom

je objavila prvi javni poziv za sofinanciranje projektov iz SLR LAS iz Evropskega kmetijskega sklada v višini 460.000,00 €.

Poziv je objavljen na spletni stran LAS: www.las-snezniknanos.si, kjer so objavljene vse podrobnosti in dokumentacija poziva.

Poziv je odprt do 15.10.2024, vse informacije dobite preko e-pošte info@razvoj-podezelja.si ali telefona 031 339 789.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

13 obetavnih podjetniških zgodb

Ponosni smo na podjetniške aktivnosti in razvoj, ki ga v Primorsko-notranjski regiji ustvarjajo mlada podjetja. Ena izmed podjetniških spodbud, ki so jo v letošnjem letu podprle občine Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna, je bil tudi podjetniški program Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva Biznis in PIP, ki se je po treh mesecih pridobivanja podjetniških veščin zaključil v juniju z razglasitvijo dveh zmagovalnih podjetniških idej. Za najbolj perspektivno podjetniško idejo je bila izbrana in nagrajena z deset tisoč evri, ki jih prispeva Občina Cerknica, ideja Diatonične harmonike MATT - Tina Poljanšek. Za najbolj inovativno podjetniško idejo pa je nagrado v vrednosti deset tisoč evrov, ki jo je zmagovalcu namenila Občina Postojna, prejela ideja Neotropica & VR island – Klemen Ogrizek.

Kot je v svojem nagovoru izpostavila Dolores Keš, vodja Mrežnega podjetniškega inkubatorja Perspektiva, program potrjuje prizadevanja in vizijo delovanja inkubatorja, ki je usmerjen v vedno večje regijsko povezovanje. »Mrežni podjetniški inkubator Perspektiva se uspešno povezuje z

občinami, s programom dela sledimo razvojnim strategijam v regiji, razvijamo pa tudi številne aktivnosti na področju dela z mladimi.«

Med obetavne podjetniške zgodbe se je uvrstila tudi zamisel pivških podjetnikov. Primož Kaluža, Peter Žnidaršič in Sebastjan Ličen so pod imenom Nakura zasnovali stroj za pobiranje piščancev.

Ekipa podjetnikov je tekom programa izkazala izjemen napredek v procesu oblikovanja svojih podjetniških idej, njihovo zaključno predstavitev pa so ocenjevali člani neodvisne strokovne komisije Rok Colarič – Ljubljanski univerzitetni inkubator, Tina Koler - Primorski tehnološki park in Alen Draganović - Primus d. o. o. / Katapult. Komisija je v skladu s kriteriji za izbor in na podlagi predstavitev podjetniških idej izbrala dve zmagovalni ideji. Svojega zmagovalca je izbralo tudi občinstvo. **Največ naklonjenosti je požela podjetniška ideja pralnih pleničk Little Rhino diapers, ki jo zastopa Meta Renko.**

Podjetniški inkubator, foto: Tomaž Penko

Sooblikujte podjetniške spodbude

Podjetniki imajo priložnost vplivati na oblikovanje podjetniških spodbud, ki bodo podprle njihov nadaljnji razvoj. V želji, da bodo te spodbude čim bolj učinkovite in bodo ustrezale potrebam podjetnikov, v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva zainteresirane podjetnike vabijo k sodelovanju!

Na spletni strani inkubatorja je spletna anketa, ki bo pripomogla k oblikovanju pravilnika, koristnega za vse podjetnike v regiji.

Za dodatne predloge ali želje ter informacije v času poletja so na voljo na tel. št. 031 257 222 ali e-pošti: info@inkubator-perspektiva.si.

PIP

Pestro počitniško dogajanje

Poletje v Krpanovem domu (foto: Jošt Gantar)

Zavod za turizem Pivka je že dodobra zakorakal v **Poletje v Krpanovem domu**, brezplačne počitniške aktivnosti za pivške šolarje. Počitniški program se bo zaključil 30. avgusta, ko se bo pred **Ekomuzejem** odvijala **Noč netopirjev** pod vodstvom ekipe **Krajinskega parka Pivških presihajočih jezer**. S septembrom se bomo podali v kulinarčne vode in poletje sklenili 29. septembra z **Okusi Pivke**.

Zavod za turizem Pivka, v sodelovanju s partnerji, letos znova pripravlja Poletje v Krpanovem domu - izjemno privlačen počitniški program za šolarje, ki je v celoti brezplačen. Aktivnosti potekajo vsak torek, sredo in petek, med 9. in 12. uro, večinoma pred Krpanovim domom, včasih pa tudi pred Ekomuzejem ali na drugih zanimivih lokacijah v občini Pivka. Program obsega širok spekter aktivnosti, ki so oblikovane tako, da spodbujajo kreativnost, telesno dejavnost, raziskovanje ter druženje med različnimi generacijami. **Ustvarjalne delavnice** so priložnost, da otroci ustvarijo različne izdelke iz naravnih in recikliranih materialov, kar spodbuja njihovo domišljijo in ročne spretnosti. **Raziskovanje narave** je priložnost za spoznavanje naravnega okolja, rastlin in živali. Vodení sprehodi in raziskovalne igre spodbujajo zanimanje za naravoslovje in okoljsko ozaveščenost. V okviru delavnic otroci spoznavajo lokalno **kulturno dediščino**, zgodovino in tradicionalne obriti, kar krepi spoštovanje do kulturne

identitete in dediščine. V okviru **kulturno-umetniških delavnic** se otroci izražajo skozi glasbo, ples, gledališče in likovno umetnost, kar spodbuja njihovo umetniško izražanje in kulturno razgledanost.

Posebnost Poletja v Krpanovem domu je poudarek na medgeneracijskem sodelovanju. Delavnice so zasnovane tako, da k sodelovanju spodbujajo tudi starše, babice, dedke ter druge družinske člane. Namen tega je krepitev družinskih vezi, izmenjava znanja in veščin med generacijami ter skupno preživljanje kakovostnega prostega časa. Takšno sodelovanje bogati izkušnjo otrok in odraslih ter prispeva k bolj povezanemu družbenemu okolju.

Aktivnosti večinoma potekajo pred Krpanovim domom, ki je osrednja točka, program pa je občasno preseljen tudi pred Ekomuzej Pivških presihajočih jezer ali na druge zanimive lokacije v občini Pivka, kar otrokom omogoča raznoliko in bogato izkušnjo.

Poletje v Krpanovem domu je odlična priložnost za vse šolarje in njihove družine, da preživijo aktivne, ustvarjalne in poučne počitnice. Vabimo vas, da se nam pridružite in doživite nepozabne poletne počitnice z **Zavodom za turizem Pivka!**

Sara Ivačić

Več informacij o preteklem in aktualnem programu Poletje v Krpanovem domu je na voljo na spletni strani <https://visitpivka.si/destinacije/poletje-v-krpanovem-domu/>.

Brezplačne poletne aktivnosti so pod okriljem Zavoda za turizem Pivka omogočile in izvajale številne partnerske ustanove, med katerimi so **Hiša kulture Pivka, BeARound Me, Društvo upokojencev Pivka, ZGS, Kegljaški klub Pivka, Center za krepitev zdravja, Kmetija Slavec, Ljudska univerza Postojna, policija, vojska, Park vojaške zgodovine, Publikus, kmetija Pri Petrovih, KPPPJ, depoji Muzeja sodobne zgodovine, KD Lipa Pivka in posamezniki: prof. Irena Margon, Franko Dolgan, Mojca Poje.**

Kulinarično obarvan konec poletja

Ko se učenci vrnejo v šolske klopi, se bo v Pivki dogajanje še bolj razživelo. Čaka nas namreč pester septembrski program, ki bo popestril vsak vikend v prvem šolskem mesecu.

Pohod po Vilharjevih poteh (Zagorje, 7. september)

Mesec bomo slavnostno otvorili z razgibanim Pohodom po Vilharjevih poteh v Zagorju. To je odlična priložnost za ljubitelje narave in pohodnike, da spoznajo lepote pivškega podeželja in se hkrati rekreirajo v prijetnem okolju.

Sprehod od Kala do posestva Ravne (Kal, 21. september)

Tretja sobota v mesecu bo namenjena sproščenemu sprehodu od Kala do posestva Ravne. Slikovita pot bo

udeležence popeljala skozi čudovito pokrajino, kjer bodo lahko uživali v naravi in spoznavali lokalne znamenitosti.

Glasba brez meja (Krpanov dom, 28. september)

V soboto bo Krpanov dom gostil mednarodni koncert Glasba brez meja, ki bo prinesel raznolike glasbene nastope, ki bodo zagotovo navdušili vse ljubitelje glasbe. Koncert bo povezal različne kulture in glasbene stile, kar bo prispevalo k edinstveni in nepozabni glasbeni izkušnji.

Okusi Pivke (Krpanov dom, 29. september)

V nedeljo, 29. septembra, bodo pred Krpanovim domom potekali Okusi Pivke, kulinarično-glasbeni dogodek, ki bo poskrbel za pravo kulinarično razvajanje. Na prireditvi bodo obiskovalci lahko okušali različne lokalne specialitete, pripravljene s strani vrhunskih kuharjev, ob spremljavi žive glasbe. Dogodek bo združil gurmane in glasbene navdušence ter ustvaril prijetno vzdušje za zaključek septembrskega dogajanja.

Mesec pivškega turizma bo zagotovo prinesel veliko veselja in zabave za vse generacije. Vsak vikend bo ponudil nekaj novega in zanimivega, od pohodov pa do glasbenih koncertov in kulinaričnih užitkov.

O spremljajočih dogodkih bomo obveščali kasneje. Več informacij o septembrskem programu bo na voljo na spletni strani

<https://visitpivka.si/destinacije/mesec-pivskega-turizma/>

Zavod za turizem Pivka

Doživite Pivko **NA POHODU**
7. september
POHOD PO VILHARJEVIH POTEH
Zagorje

Doživite Pivko **NA SPREHODU**
21. september
OD KALA DO POSESTVA RAVNE
Kal

Doživite Pivko **Z GLASBO**
28. september
Mednarodni koncert GLASBA BREZ MEJA
Krpanov dom Pivka

Doživite Pivko **Z OKUSI**
29. september
OKUSI PIVKE, kulinarično glasbena prireditev
Krpanov dom Pivka

Doživite Pivko
**V SEPTEMBRU,
MESECU PIVŠKEGA TURIZMA**

Pivka

Praznovanje dneva državnosti v Pivki

25. junija letos smo prvič na ploščadi pred Krpanovim domom praznovali **dan državnosti**. Gostinsko ponudbo in slovensko glasbo smo pripravili že ob 17. uri, kulturni program pa smo začeli s koračnicami **Postojnske godbe 1808** malo pred 20. uro.

Nastopi pihalne godbe so vedno prava poživitev praznika in mu dajo posebno težo. Uradni del so otvorili z njihovo izvedbo himne, nadaljevali pa smo s prepletom kitic Zdravljice in nastopi pevskih zasedb. Na **Zavodu za turizem** smo že pred časom poslali poziv k sodelovanju na dogodku. Prijavile so se **Jezerke, ženska vokalna skupina Šmihel, Iskrice** in pevci **moške zasedbe Alikvot iz Postojne**. Vsi so izbrali predvsem domovinske in ljudske pesmi, z nastopi so primerno obeležili spomine na dragocene trenutke nastajanja naše domovine. Predvidenega filma Sen 1991 zaradi premočnega vetra na žalost nismo uspeli predvajati in ga bomo ob drugi

priložnosti. Ploščad se je izkazala za primeren prostor v središču Pivke. Praznovanje bomo gotovo pripravili tudi prihodnje leto. Pevske in glasbene skupine s primernim repertoarjem že zdaj vabimo k sodelovanju v letu 2025. Seveda pa se bomo ob različnih kulturnih dogodkih v Pivki in v občini s pevci in ostalimi srečevali že med letom.

Zavod za turizem Pivka, foto: Danijel Kovačič Grmek

Poletna muzejska noč v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer in Centru Dina

Tretjo soboto v juniju je potekala tradicionalna poletna muzejska noč. Vrata **Centra Dina** in **Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer** so na ta dan, 15. junija, ostala odprta vse do polnoči. Med 18. in 24. uro je bil vstop v razstavišči brezplačen. V Centru Dina so potekale projekcije filma **Velike zveri ne poznajo meja**, glavčina dogajanja pa je bila pri **Ekomuzeju** v Slovenski vasi. Ob 18. uri so se obiskovalci podali na medgeneracijski sprehod z botanikom. Sledil je nastop pevk **Zadruga Sklad Bakar** in druženje ob ognjišču. Obiskovalci so se lahko okrepčali z raznoliko ponudbo lokalnih dobrot, ki jih je pripravljala ekipa **Domače marende**, odličnimi pivškimi kruhki in kozjim sladoledom Kmetije Slavec. Kruhki, sladoled in kava so vključeni v kulinarčno ponudbo **Ekomuzeja** – vabljeni, da nas obiščete in se prepričate o njihovi okusnosti.

Ekomuzej Pivških presihajočih jezer in Center o velikih zvereh Dina sta v juliju in avgustu odprta vsak dan med 9. in 18. uro. Za občane in občanke občine Pivka je **VSTOP PROST**.

Zavod za turizem Pivka

Udeležili smo se zaključne konference LIFE WolfAlps EU

Med 17. in 19. majem 2024 je v mestu Trento v Italiji potekal **zaključni dogodek projekta LIFE WolfAlps EU**. Tridnevni dogodek je bil posvečen dejavnostim, ki jih je projektna skupina izvedla v zadnjih letih, ter obojem za prihodnost.

17. in 18. maj sta bila posvečena predstavitvi glavnih aktivnosti projekta, kot so ukrepi za preprečevanje škod po volkovih, boj proti krivolovu in hibridizaciji, preučevanje odnosov plen-plenilec in človekove dejavnosti, ekoturizem, vključevanje javnosti in komuniciranje. Strokovnjaki iz **Wolf Alpine Group** so govorili o izzivih in priložnostih 21 let čezmejnega spremljanja volka v Alpah ter ponazorili razlike med sedmimi alpskimi državami pri spremljanju populacij volkov. **Andrea Vettori, direktor Enote za varstvo narave Direktorata EU za okolje**, je spregovoril o evropskih politikah, opisal trenutno stanje in možne prihodnje spremembe glede stopnje zaščite volka v EU. **Piero Genovesi, vodja koordinacijskega območja za divje živali ISPRA**, je predstavil italijanski model upravljanja. Aktivnosti, ki potekajo v okviru **Alpske konvencije**, je predstavil **Rok Černe iz Zavoda za gozdove Slovenije**.

Alexandra Zimmerman iz WILDCRU, na Univerzi v Oxfordu, je sobivanje ljudi z divjimi živalmi predstavila iz globalne perspektive ter ga ponazorila s primeri iz številnih območij po svetu. Sledil je pregled globalne politike za spodbujanje sobivanja.

Med posvetom so predstavili tudi projekta **LIFE Lynx** in **LIFE Boreal Wolf** ter študijo o širjenju zlatega šakala v Srednjo in Zahodno Evropo.

V program Young Ranger sta vključena tudi Center Dina in Ekomuzej Pivških presihajočih jezer

Na konferenci smo predstavili Medvedu prijazne izdelke, ki jih ponujamo v naši trgovini

19. maja je bila vsebina namenjena splošni javnosti. Z raznolikimi delavnicami za otroke in družine, razstavami in predstavitvami so se udeleženci seznanili z delom projektnih partnerjev in skrbnikov. Konference se je udeležila **Helena Šneberger Mandelj, strokovna sodelavka Zavoda za turizem Pivka**, saj je **Center o velikih zvereh DINA**, s katerim upravlja zavod, pri projektu sodeloval v okviru programa »Stewardship«. Zadnji dan dogodka je Center DINA, Medvedu prijazne izdelke in aktivnosti na projektu predstavljala obiskovalcem muzeja **Muse**.

Vir: LIFE WolfAlps EU, Center o velikih zvereh DINA

Tematski teden Centra DINA na temo gozda in z gozdom povezanih poklicev

Med 20. in 25. majem je **Center Dina** pripravil tematski teden, posvečen gozdu in poklicem, povezanih z njim.

K sodelovanju smo povabili **Zavod za gozdove Slovenije (ZGS)** in **lokalne lovske družine**, ki so za šolske in vrtčevske skupine pripravili raznolike aktivnosti. Otroci so se podali na gozdni poligon, kjer so spoznali različne drevesne in živalske vrste. Pri raziskovanju so jih usmerjali zaposleni ZGS. Predstavniki lovske družine so pri krmilnici, ki so jo izdelali člani **LD Pivka**, predstavili vsebino lovskega nahrbtnika in naloge, ki jih lovci opravljajo v gozdu. Med tednom so nas obiskale številne vrtčevske in šolske skupine.

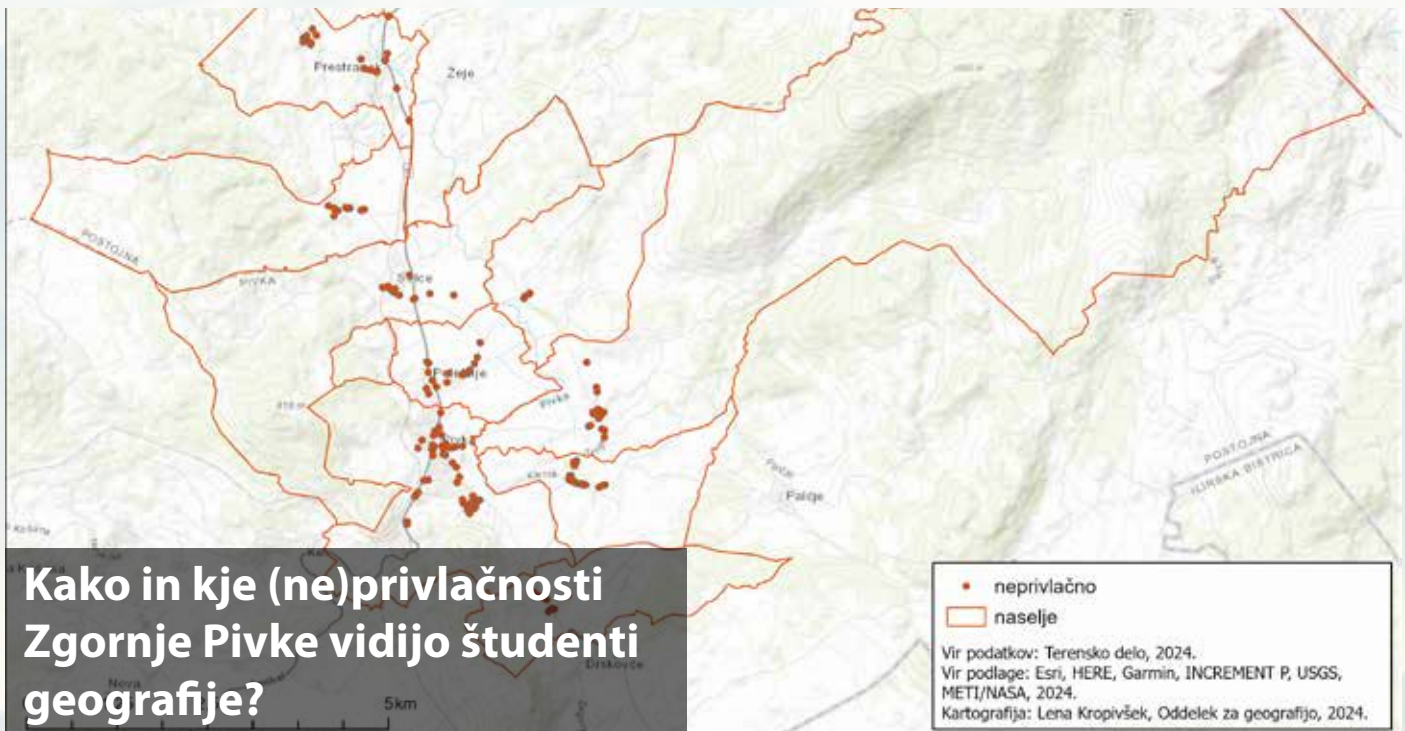
25. maja smo dan namenili družinam. Otroci in starši so se podali na sprehod z lovcom, spoznali opremo gozdarja in si ogledali prikaz razreza hloda. Na stojnici študenta gozdarstva so si ogledali različne izdelke iz različnih vrst lesa, ki so jih lahko primerjali med seboj. Program

sobotnega dogajanja je v okviru projekta **Mladi za mlade**, mladi za vse, ki ga sofinancira **Občina Pivka**, pripravil **Jaka Šajn**, študent gozdarstva, lovec in informator **Zavoda za turizem Pivka**.

Ker je bilo v tednu, ko so potekale aktivnosti, vreme zelo muhasto, smo se pogosto morali prilagajati, a to ni ustavilo radovednih obiskovalcev, ki so nas v tem tednu obiskali in nam s svojo vedoželjnostjo polepšali dni.

Zahvaljujemo se zaposlenim Zavoda za gozdove Slovenije za pripravo gozdne poligona in izvedbo aktivnosti, LD Pivka za izdelavo krmilnice ter lovcom Andreju Sedmaku (LD Tabor Zagorje), Branku Peternelju (LD Javornik Postojna), Marku Šoncu (LD Košana) in Jaku Šajnu (LD Tabor Zagorje) za opravljene predstavitve lovske opreme.

Center Dina, Zavod za turizem Pivka, foto: H. Š. Mandelj

Študenti Oddelka za geografijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani smo marca letos preučevali, kakšna je prostorska razporeditev privlačnosti in neprivlačnosti za življenje in delo na območju Zgornje Pivke.

Privlačnost smo opredelili kot kakovost (značilnost) prostora, ki le-tega naredi zanimivega za življenje in delo; privlačnosti ne izhajajo le iz merljivih številčnih podatkov (na primer dolžina urejenih kolesarskih poti, število živalskih in rastlinskih vrst ipd.), ampak so pogojene tudi z individualnimi miselnimi predstavami (na primer lep razgled na Sveto Trojico, urejena pešpot ipd.). Seveda ima privlačnost tudi svoje nasprotje: neprivlačnost pojmujeemo kot nekakovost, ki nam življenje in delo otežuje in poslabšuje (na primer število dni, v katerih hrup preseže 40 decibelov, nadpovprečna gostota zazidave, kupi smeti ob robu gozda). Privlačnost na kratko lahko opredelimo kot zmožnost prostora, da zadovolji človekove psihološke potrebe, kar pogosto poenostavljeno povzamemo kot »prostor, primeren za vzgojo otrok« ali kot »prostor, ki omogoča dobro življenje ali visoko kakovost življenja«.

V sklopu terenskega sodelovalnega kartiranja smo pod mentorstvom **dr. Irme Potočnik Slavič** evidentirali **306 privlačnosti** v devetih naseljih (Pivka, Petelinje, Slovenska vas, Trnje, Klenik, Selce, Slavina, Prestranek, Parje). **Kot**

privlačno smo najpogosteje prepoznali kmetijsko pokrajino (12,4 % vseh odgovorov) in urejeno prometno infrastrukturo (desetina vseh odgovorov).

Obenem smo evidentirali **180 neprivlačnosti: najpogosteje neurejene stavbe (35 % vseh odgovorov), odlagališča (17 %) in neurejeno cestno infrastrukturo (17 %)**. Vsako (ne)privlačnost smo vstavili v spletno aplikacijo in jo tudi fotografsko dokumentirali. Tako je nastal zanimiv interaktivni pregledovalnik, ki bo lahko v pomoč tako občini Pivka kot posameznim krajevnim/vaškim skupnostim in naseljem pri razmišljanju o bodočih investicijah.

Opažanja obiskovalcev, ki na prostor in kraj niso čustveno vezani ter so pogosto bolj objektivni, nam nudijo vpogled v razmišljanje, »kako nas vidijo drugi, kako nas vidijo od zunaj«. V naslednjem študijskem letu bi radi z enako metodo primerjali naše ugotovitve z razmišljanji lokalnih prebivalcev, saj vas želimo vprašati, kje in zakaj v prostoru in kraju zaznavate (ne)privlačnosti? Veseli bomo, če nam boste pri tem delu pomagali z vašimi izkušnjami in razmišljanji.

Študentke in študenti Oddelka za geografijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Praznovali smo deset let

15. maja letos je minilo deset let od sprejetja Odloka o KPPPJ na 24. občinski seji v mandatnem obdobju 2010-2014 in tudi formalne ustanovitve Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera.

Ob 10. obletnici smo pripravili fotografsko razstavo »Naših prvih deset«. Z razstavljenimi fotografijami smo se spomnili dogodkov in ljudi, ki so zaznamovali prvo desetletje Krajinskega parka. Izpostavili smo pomembne dogodke, kot so bila predavanja za domačine o drugih zavarovanih območjih in posebnostih našega prostora v letu 2013, kot priprava na ustanovitev parka; otvoritev prvega Ekomuzeja leta 2013; terenske akcije, delavnice in dogodki v Ekomuzeju, kjer se jih je v desetletju zvrstilo preko 100. Razstavo smo obogatili tudi z video posnetkom in izjavami petih oseb, ki so bile v ustanavljanje ali delovanje Krajinskega parka močno vpete, ali pa so ustanavljanje aktivno spremljale. **Razstava je na ogled v Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer. Jeseni bomo razstavo predstavili tudi v vaških domovih na območju Krajinskega parka.**

V duhu praznovanja 10. obletnice Krajinskega parka je bil 16. maja izveden otvoritveni dogodek razstave. Na dogodku so govorci: **župan Občine Pivka, Robert Smrdelj, Teo Hrvoje Oršanič, direktor Zavoda RS za varstvo narave, in sodelavca Krajinskega parka Erika Kovačič ter Tadej Kogovšek**, delili spomine o poteh ustanavljanja Krajinskega parka in prehojeni poti. Dogodek sta z glasbenima točkama obogatila mlada kitarista Glasbene šole Postojna in domačina, **Tim Kokošar in Lucija Lutar.**

V okviru praznovanja 10. obletnice je potekalo tudi javno vodenje po Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer in tradicionalni **spomladanski pohod med Pivškimi presihajočimi jezeri** v sodelovanju s **Turističnim društvom Pivka**. Praznični dogodki so potekali v okviru **Tedna slovenskih naravnih parkov**, ko v parkih organiziramo številne dogodke.

Aktivnosti in prizadevanja članov **Skupnosti Slovenskih naravnih parkov** smo predstavili tudi na novinarski konferenci v **Krajinskem parku Kolpa**. Na tokratnem srečanju se nam je pridružila tudi **svetovalka predsednice Republike Slovenije za podnebne politike in človekove pravice, mag. Eva Tomič**; skupaj smo razmišljali o sodelovanju z **Uradom predsednice Republike Slovenije** v prihodnje.

Eva Šabec Korbar, foto: Blaž Lenček

Izviri pri Kljunovem ribniku

Reka Pivka na svoji poti dobiva več stranskih izvirov (pritokov). Med njimi so tudi izviri pri Kljunovem ribniku ob cesti Zagorje-Bač v bližini Gradu Kalec. Voda izvira v plitvi ovalni kotanji pri mostu čez reko Pivko, s katerega se sliši glasno šumenje teh izvirov, ko so aktivni. Iz izvirne kotanje s kamni na dnu teče potok v Pivko po deloma kamniti kratki strugi. Potok nato teče po z mahom poraslih kamnih v desni brežini struge Pivke. Na teh izvirihi je bila opažena človeška ribica, ki je delno molela iz razpoke na robu izvirne kotanje, in bila rešena.

Pri Kljunovem ribniku leži še en izvir, ki je bolj skrit, saj je v strugi potoka iz Kljunovega ribnika, ki se po kratkem toku izliva v Pivko. Voda izvira v razpokah med kamni v plitvi kotanji na stiku s kamni, poraslimi z mahom. Izvir je ravno na sotočju z enim od potokov, ki izvira na dnu kotanje Kljunovega ribnika. Tudi na tem izviru je bila opažena človeška ribica, ki je bila ujeta v posušeni razpoki med kamni in je že poginila.

Omenjeni izviri postanejo aktivni, preden se pojavi Kljunov ribnik in izviri v njegovi kotanji. Izvir v strugi potoka iz Kljunovega ribnika (izvir za Kljunovim ribnikom) tudi kasneje presahne. Izviri pri mostu čez Pivko pa običajno presahnejo, kadar se na dnu plitve kotanje Kljunovega ribnika zadržuje le še luža. Izvir za Kljunovim ribnikom lahko postane aktiven, ko se Kljunov ribnik ne pojavi.

Tina Kirn

Izviri pred Kljunovim ribnikom

Izvir za Kljunovim ribnikom

Obisk predstavnikov madžarskih naravnih parkov

Konec maja smo v **Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera** gostili predstavnike madžarskih naravnih parkov. V sodelovanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor, projektom LIFE-IP NATURA.SI, so si na strokovni ekskurziji v Sloveniji ogledali tri krajinske parke in njihovo upravljanje s travišči ter sodelovanje s kmeti.

Madžarski kolegi navdušeni nad tukajšnjo naravo, cvetočimi travniki in centri za obiskovalce.

Na Pivškem smo si ogledali mokrotne in suhe travnike, nad katerimi so bili madžarski kolegi navdušeni. Toliko različnih vrst rastlin in živali namreč le stežka še srečaš na evropskem podeželju. Predstavili smo jim posebnosti omenjenih travnikov in njihovo upravljanje. Skupaj smo ugotavljali, da imamo velike razlike predvsem pri lastništvu zemljišč. Na Madžarskem je večina kmetijskih površin na zavarovanih območjih v državni lasti kot posledica preteklih režimov. S temi površinami v večini primerov upravljajo parki sami ter s tem pridobivajo finančna sredstva za lastno delovanje.

Srečali so se tudi s kmetovalcema, **Aljažem Živcem** iz Drskovč in **Andrejem Sedmakom** z Juršč, ki poleg drugih kmetov pri upravljanju zemljišč sodelujeta s Krajinskim parkom. Zanimali so jih izzivi, s katerimi se srečujejo naše kmetije in obstoječe systemske rešitve ter njihova dostopnost kmetom s Pivškega. Predstavili smo jim naravoslovna interpretacijska centra, Ekomuzej Pivških presihajočih jezer in Center o velikih zvereh Dina Pivka. Nad obema so bili navdušeni, izpostavili so, da oba centra po vsebini in videzu močno izstopata od tovrstnih centrov na Madžarskem.

Ob obisku niso skrivali iskrene navdušenosti nad tukajšnjo biotsko raznovrstnostjo, ohranjenostjo narave, kmetovalci, turistično ponudbo in delom krajinskega parka.

Eva Šabec Korbar, foto: arhiv projekta LIFE-IP NATURA.SI

Divje orhideje – posebnost naših travnikov

Divje orhideje ali kukavičevke, po domače tudi kukavce, predstavljajo posebnost naših travnikov. Kukavičevke je slovensko ime za **družino orhidej (Orchidaceae)**, ki so pri nas veliko bolj znane kot priljubljene sobne rastline. Njihovi divji izvorni predstavniki so razširjeni v tropskih in subtropskih krajih v veliki pestrosti, kjer uspevajo predvsem na drevesih. Naseljujejo celoten evrazijski prostor, vse tja do Sibirije na severu in Irana na jugu. Pri nas jih lahko občudujemo na suhih in mokrotnih travnikih, v gozdovih pa tudi v visokogorju.

Simbioza orhideje in glive je ključna za rast divjih orhidej.

K njihovem širjenju prispeva lahkost semen, v katerih ni hranilnih snovi, ki bi pomagale pri kaljenju, veter pa jih lahko po mili volji raznaša na vse konce in kraje. Da bo iz semena zrastle divja orhideja, je ključna navezava na ustrezno vrsto glive, ki bo orhideji pomagala pri rasti do prvih listov, ko bo rastlina sama sposobna za nadaljnji razvoj s pomočjo fotosinteze. Simbiotičen odnos orhideje z glivo se ohranja še naprej, tudi v obratnem smislu, ko

odrasla rastlina hrani glivo. Lahko bi rekli, da se vzpostavi zveza za zmeraj in to je razlog, zakaj divja orhidej ne uspeva na naših vrtovih, kamor si jo neozaveščeni sprehajalci radi presadijo.

Oprašujejo jih žuželke, ki jih privabijo tako z vonjem kot z videzom. Največji čar divjih orhidej je njihova medena ustna, sestavni del cveta, majhna evolucijska prevara, ki izkorišča obliko in vonj določenih žuželk za opravištev cvetlice. Najbolj drzne in natančne so bile kukavičevke iz rodu **mačjih ušes (Ophrys)**, ki so posnemale izgled živalskih samic in so dobile tudi »žuželkolika« imena:

čmrlijeliko, čebeljeliko, osjeliko in muholiko mačje uho. **Lepi čoveljc**, ena naših veličastnejših orhidej, se ponaša z največjo medeno ustno, ki služi rastlini kot past. Ko žuželke zdrknejo vanjo in iščejo pot navzven, morajo skozi špranjo mimo brazde in prašnikov, pri tem oprasijo rastlino, hkrati pa odnesejo s seboj nov pelod za opraševanje naslednje rastline.

V Sloveniji so botaniki popisali že preko 70 (79) različnih vrst divjih orhidej. V Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera pa so pred kratkim potrdili najdbo 40. vrste divje orhideje. Med ključnimi poznavalci in popisovalci orhidej

na našem območju je domačin, ljubiteljski botanik in velik poznavalec rastlinstva na Pivškem, Florijan Poljšak, ki je popisal večino orhidej v Krajinskem parku.

Divje orhideje so na naših travnikih bogato zacvetele tudi letos. Nekatere so že odcvetele, npr. navadna kukavica, zelenkasti vimenjak in pikastocvetna kukavica, nekatere pa šele začenjajo cveteti, med njimi tudi jadranska smrdljiva kukavica.

Eva Šabec Korbar, foto: arhiv KPPPJ

Mednarodni festival miniaturne »Svet v malem«

Park vojaške zgodovine je 25. maja gostil **mednarodni festival miniaturne »Svet v malem«**. Na že 16. tradicionalnem srečanju maketarjev in modelarjev v organizaciji **Društva Svet v malem**, ki je že tretjič zapored potekalo v Parku vojaške zgodovine, je sodelovalo kar 158 ustvarjalcev iz več evropskih držav. Poleg domačih udeležencev so se tako v različnih tekmovalnih kategorijah pomerili še tekmovalci iz sosednjih držav: Hrvaške, Italije, Madžarske in Avstrije, pa tudi Nemčije, Češke, Poljske, Slovaške ter Bosne in Hercegovine. Mednarodno tekmovanje v plastičnem maketarstvu, v okviru katerega je bilo razstavljenih kar 527 miniaturn, je v Park vojaške zgodovine znova privabilo številne navdušence, ki so si z zanimanjem ogledali umetelno dovršene izdelke. Dogodek so še popestrili prikaz izdelovanja maket, maketarski boljši sejem z bogato založenimi prodajnimi stojnicami maket različnih proizvajalcev in predstavitev Društva Svet v malem. Poleg tega so se v sklopu obogatene dogajanja obiskovalcem na poligonu za muzejskim kompleksom z demonstracijskimi vožnjami predstavili izbrani oklepniki iz voznega dela zbirke **Parka vojaške zgodovine** in

Vojaškega muzeja Slovenske vojske, na zgornji ploščadi pa je ob tej priložnosti potekalo tudi srečanje starodobnih vozil **Zastava**.

Razgibano muzejsko dogajanje sta zaokrožili vodenji po novi razstavi **»Svoje meče bodo prekovali v lemeže in svoje sulice v srpe«** ter razstavi **»Enigma – skrivnostno zakulisje vojne«**.

Park vojaške zgodovine, foto: Simon Avsec

Marija Maister in njeno sorodstvo na Pivškem

V **Parku vojaške zgodovine** so se v okviru **Maistrovega leta** 29. maja spominu na izjemne zasluge in zapuščino **generala Rudolfa Maistra** poklonili s pogovornim večerom na temo **»Marija Maister in njeno sorodstvo na Pivškem«**. Zbrane je uvodoma pozdravil **direktor Parka mag. Janko Boštjančič** in v kratkem nagovoru izpostavil pomen Maistrovega leta, ki po njegovih besedah pomeni priložnost ne samo za spoznavanje življenja Rudolfa Maistra kot karizmatičnega generala ter branitelja slovenske severne meje, ampak tudi časa, v katerem je živel, in njegovih najbližjih, ki so pomembno doprinesli k njegovim uspehom. V predavanju, pripravljenim v sodelovanju z **Zgodovinskim inštitutom Milka Kosa in Vojaškim muzejem Slovenske vojske**, so bili tako osvetljeni drobci iz Maistrovega zasebnega življenja s posebnim poudarkom na veliki vlogi njegove žene **Marije Maister**. Njeno življenje in delo sta v pogovoru, ki ga je povezoval **dr. Gregor Antoličič z Zgodovinskega inštituta Milka Kosa**, zbranim predstavila **Majda Potrata**

kot ena največjih poznavalk Marije Maister pri nas ter **zgodovinar Igor Gardelin**. Marija Maister, rojena leta 1885 v Logatcu, je bila že od mladosti močno vpeta v javno društveno življenje tistega časa, pri čemer se je poleg kulturnega in društvenega udejstvovanja uveljavila tudi s humanitarnim delom. V pogovornem večeru je bila izpostavljena tudi njena povezava s Pivko, na katero je pri svojem raziskovalnem delu po naključju naletel **Igor Gardelin**, in sicer je ob raziskovanju zgodovine dvorca Ravne ugotovil, da je bil s Kala pri Pivki doma njen stari oče.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Razstava »Enigma – skrivnostno zakulisje vojne« prejela prestižno Valvasorjevo nagrado

Prav v dne, ko so v **Parku vojaške zgodovine** slovesno praznovali 20. obletnico ideje o osnovanju muzeja, je ekipo Parka razveselila novica, da je letošnjo **Valvasorjevo nagrado za enkratne dosežke** prejela nova stalna razstava »Enigma – skrivnostno zakulisje vojne«, katere avtorja sta direktor Parka **mag. Janko Boštjančič** in **izredni profesor dr. Andrej Gaspari** s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Razstava, ki je bila odprta lansko pomlad, je rezultat enega največjih muzejskih projektov v zgodovini Parka. Projekt je zajemal tako pridobitev dragocenega eksponata – nemške mornariške šifrirne naprave Enigma M4 – kot njeno zahtevno konservacijo, obsežno raziskavo zgodovinske teme in pripravo razstave ter razstavnega kataloga. V okviru muzejskega projekta je združil moči širok nabor raziskovalcev in muzejskih delavcev iz različnih institucij doma ter v tujini.

Pomembnost razstave izhaja iz dejstva, da nobena naprava iz obdobja druge svetovne vojne ne buri domišljije v tolikšni meri kot nemški šifrirni stroj Enigma. Nemška vojska je Enigmo čuvala v veliki tajnosti, saj je predstavljala pomembno orodje za izvajanje strategije bliskovite vojne. Zavezniško razbitje šifre in s tem dekodiranje večine nemških sporočil predstavljata enega največjih dosežkov

druge svetovne vojne in sta pomembno vplivala na potek vojne ter njen izid. Ker so nemški vojaki v skladu z ukazi storili vse, da Enigma ne bi prišla v sovražnikove roke, je ohranjenih Enigem relativno malo, izredno redke pa so tiste modela M4, ki ga je uporabljala **Nemška vojna mornarica Kriegsmarine**. A po spletu srečnih naključij se je leta 2021 ena znašla v zbirki Parka vojaške zgodovine. Gre za **Enigmo z nemškega minolovca R 15**, ki je bil v aprilu 1945 potopljen ob istrski obali, enega redkih ohranjenih primerkov kompleksnejše mornariške verzije **Enigme M4**.

V Parku vojaške zgodovine ob prejemu prestižne nagrade **Slovenskega muzejskega društva** izrekajo zahvalo vsem, ki so sodelovali pri tem obsežnem muzejskem projektu. Zasluge gredo tudi **Računalniškemu muzeju** za dobro sodelovanje in **veleposlaništvoma Združenega kraljestva ter Poljske**, ki sta podprli kandidaturu razstave za Valvasorjevo nagrado.

Park vojaške zgodovine, foto: Peter Požar

Spomladanski pohod po Krožni poti vojaške zgodovine obeležil pričetek sezone v Parku

V **Parku vojaške zgodovine** je 26. maja razgibano dogajanje ob pričetku sezone popestril že tradicionalni **Spomladanski pohod po Krožni poti vojaške zgodovine**. Priljubljena pohodna pot domačinov je v kombinaciji z animiranimi postanki na osrednjih točkah kljub negotovi vremenski napovedi k udeležbi pritegnila zavidljivo množico pohodnikov. Bolj vajeni samostojnega pohodništva so se po petnajst kilometrov dolgi pohodni poti podali sami, medtem ko se je glavnina udeležencev pohoda izpred Parka vojaške zgodovine udeležila v spremstvu izkušenega lokalnega vodnika. Prvi postanek je bil že takoj nad muzejskim kompleksom, **na nekdanjem vojaškem poligonu Kota 110**, kjer so se nekdanje vojaške enote pripravljale za boj na soškem bojišču. Tokrat je udeležence na prostrani zelenici pozdravila čreda konj, ki jih urijo skrbni lastniki iz mladega lokalnega podjetja **Neapolitano, rehabilitacija in trening konj**. Dolgogrivi lepote so pohodnike očarali z nekaj elementi klasične dresure in šole nad zemljo, najbolj pogumni pa so se lahko preizkusili tudi v jahanju. Skupina je pohod nadaljevala z vzponom do **hriba Primož**, na katerem jih je poleg lepih razgledov na Pivško kotlino navdušila **notranjost utrdbe**

Alpskega zidu s svojimi skrivnostnimi rovi in podzemnimi prostori. Na Primožu so obiskovalci lahko pokusili tudi odlične čaje zakoncev Brožič, ki pod blagovno znamko **»Iz gozda«** ponujata bogat nabor izdelkov lokalnega izvora. Po okrepčilu so pot nadaljevali proti Šilentabru. Zadnji večji vzpon je pohodnikom še enkrat postregel s panoramskimi razgledi nad dolino, medtem ko so se na vrhu grebena seznanili z zgodovinskim pomenom območja, kjer je nekdanje stala največja protiturška utrdba na Slovenskem, in si ogledali **podružnično cerkev svetega Martina**. Ob poti so naleteli celo na lokalnega junaka **Martina Krpana**. Po krajšem postanku in okrepčilu so udeleženci pot nadaljevali mimo **turistične vasi Narin** ter peturni pohod zaključili s povratkom v Park vojaške zgodovine, kjer je večina prijeten izlet sklenila še z ogledom zbirk in razstav.

Park vojaške zgodovine, foto: Valter Leban

V **Parku vojaške zgodovine** so 30. maja s krajšo slovesnostjo obeležili **10. obletnico prihoda letala IAR-93 Vultur**, ki je leta 2014 obogatil muzejsko zbirko v Pivki. Letalo je bilo zasnovano sredi 70-ih let v okviru projekta **YUROM**, pri katerem sta zaradi visokih stroškov razvoja združili moči **Jugoslavija in Romunija**.

Pobuda o donaciji enega redkih ohranjenih primerkov romunske različice letala Sloveniji je pred več kot desetletjem prišla s strani **Društva vojaških pilotov vseh generacij in prijateljev vojaškega letalstva ter Slovensko-romunskega poslovnega kluba Triglav-Carpați**. Na slovenski strani sta se v projekt aktivno vključila **Vojaški muzej Slovenske vojske in Park vojaške zgodovine**, **Občina Pivka** je poskrbela za stroške obnove, prevoz eksponata pa je takrat donatorsko izvedlo transportno podjetje **CEM-TIR**.

Letalo IAR-39 Vultur 206 sicer samo posredno predstavlja del slovenske letalske zgodovine, a je ob prihodu vseeno pomembno obogatilo muzejsko letalsko zbirko. Dragocen muzejski eksponat je tudi pomembna priča odličnih odnosov med Romunijo in Republiko Slovenijo ter dobrega sodelovanja na gospodarskem, kulturnem in tudi obrambnem področju. Letalo je v pripravi na

desetletnico prihoda v Republiko Slovenijo obnovil Vojaški muzej Slovenske vojske.

Slovesnosti se je udeležila visoka romunska delegacija na čelu z **načelnikom romunskega vojaškega letalstva generalmajorjem Leonardom-Gabrielom Baraboiem in romunskim veleposlanikom Njegovo Ekscelenco Alexandrujem Grădinarjem**. Zbrane na slovesnosti je nagovoril tudi **upokojeni romunski general Iosif Rus**, ki je ob izvedbi donacije pred desetimi leti igral ključno vlogo. **Slovensko vojsko** je na slovesnosti zastopal **brigadir Boštjan Baš, Ministrstvo za obrambo pa direktor Direktorata za vojaškozgodovinsko dediščino mag. Matjaž Ravbar**. Zbrane na slovesnosti, ki se je je udeležilo tudi več veleposlanikov in drugih predstavnikov zavezniških držav, sta preko video sporočila nagovorila tudi **ministra za obrambo obeh držav Marjan Šarec ter Angel Tîlvăr**.

Pomemben poudarek je bil na slovesnosti dan tudi praznovanju 20. obletnice pridružitve Romunije in Slovenije zvezi NATO, s čimer sta državi presegli sodelovanje med dvema prijateljskima državama ter postali državi zaveznici.

Park vojaške zgodovine, foto: Simon Avsec

Odprtje razstave »Varšavska vstaja 1944«

Varšavska vstaja leta 1944 predstavlja eno najbolj tragičnih, a tudi najbolj junaških obdobij v zgodovini poljskega naroda. Poljska vlada v izgnanstvu se je konec julija 1944 odločila, da sproži vojaško akcijo **Domovinske armade (Armia Krajowa)**, s katero bi osvobodili poljsko prestolnico Varšavo. S tem so želeli prehiteti prodirajočo **Rdečo armado** in tako vzpostaviti pogoje za neodvisno ter suvereno poljsko državo po koncu vojne. Vstaja se je začela 1. avgusta 1944 in naj bi predvidoma trajala le nekaj dni. A **Stalin** je zaukazal zaustavitev prodora

Rdeče armade na reki Visli, s čimer so bili vstajniki po začetnih vojaških uspehih prisiljeni sami vztrajati v boju z Nemci. Varšavska vstaja je trajala 63 dni, njena bilanca pa je bila grozljiva. Kljub več stotisočim žrtvam in uničeni infrastrukturi predstavlja varšavska vstaja Poljakom tudi 80 let po njenem koncu simbol njihove želje po svobodi, demokraciji ter suverenosti poljske države.

Na predlog poljskega veleposlaništva je bila ob 80. obletnici varšavske vstaje v Parku vojaške zgodovine postavljena muzejska razstava, ki jo je pripravil **Muzej varšavske vstaje**. Razstava je bila odprta 15. junija kot osrednji dogodek letošnje **Poletne muzejske noči v Parku vojaške zgodovine**. Razstavo je odprl **veleposlanik Republike Poljske v Sloveniji Njegova Ekselenca Krzysztof Olendzki** in poudaril, da je sporočilo varšavske vstaje aktualno tudi še danes, ter izrazil ponos, da bo

razstava z gostovanjem v Parku vojaške zgodovine ohranjala spomin na to tragično obdobje poljske zgodovine ter ga predstavljala tudi slovenski javnosti. Na nujnost ozaveščanja o pomenu varšavske vstaje je opozoril tudi **direktor Parka mag. Janko Boštjančič**. V imenu **Muzeja varšavske vstaje** se je odprtja udeležil **dr. Karol Mazur, vodja Oddelka za izobraževanje** v tem muzeju, ki je po razstavi popeljal častne goste in prvo skupino obiskovalcev.

Razstava bo v Parku vojaške zgodovine na ogled vse do oktobra. Spremljata jo tudi dva filma, in sicer krajši film **»Mesto ruševin«** ter unikatni rekonstruirani dokumentarec **»Varšavska vstaja«** režiserja J. Komase.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Obisk občinske uprave Občine Pivka

Park vojaške zgodovine je v začetku junija obiskala **občinska uprava Občine Pivka na čelu z županom Robertom Smrdeljem**. Skupino je sprejel **direktor Parka mag. Janko Boštjančič s sodelavci** in jim uvodoma izrazil dobrodošlico ter v sproščenem pogovoru predstavil aktualne vsebine in najnovejše dopolnitve muzejske ponudbe. Osrednji namen obiska je bila seznanitev z novo razstavo **»Svoje meče bodo prekovali v lemeže in svoje sulice v srpe (Izaija 2,4)«**, ki je bila postavljena maja letos ob 20. obletnici ideje o osnovanju vojaškega muzeja v opuščeni vojašnici ob robu Pivke. Med ogledom muzejskega obeležja s fotografsko razstavo o razvoju Parka so sodelavci Občine Pivka, nekateri so bili del občinske ekipe tudi pred 20 leti, obudili spomin na prelomne trenutke ob ustanavljanju muzejskega kompleksa in zahtevno pot osnovanja ter širjenja Parka. Direktor Parka je ob vodenju po razstavi poudaril, da je imela drzna ideja o odprtju vojaškega muzeja v Pivki le malo možnosti za uresničitev, a je bila kljub temu realizirana zahvaljujoč Občini Pivka, ki je v projektu prepoznala razvojno priložnost in še danes pomembno soustvarja zgodbo

Parka. Ob tem sta tako direktor kot župan pohvalila tudi odlično delo in sodelovanje ekipe Javnega zavoda – Park vojaške zgodovine, občinske uprave ter občinskega sveta Občine Pivka.

K razvoju Parka vojaške zgodovine v današnji obseg je po njenem mnenju pomembno doprineslo tudi zgledno sodelovanje vseh sodelujočih akterjev na lokalni in državni ravni, in sicer poleg **Občine Pivka** tudi **Vojaškega muzeja Slovenske vojske** ter sploh **Ministrstva za obrambo Republike Slovenije**.

Župan Robert Smrdelj in sodelavci Občine Pivka so ob zaključku obiska Parku vojaške zgodovine čestitali za novo razstavo in jubilej ter izrazili vse pohvale za izjemne uspehe pri vzpostavljanju in upravljanju muzejskega kompleksa zadnji dve desetletji. Ob tem so poudarili pomembno vlogo Parka v današnjem času in njegov doprinos k turistični prepoznavnosti občine, regije ter širšega območja.

Park vojaške zgodovine, foto: Andreja Požar

Dan državnosti v Parku obeležili s pestrim muzejskim programom

V **Parku vojaške zgodovine** je praznični začetek tedna ob dnevu državnosti zaznamovalo razgibano muzejsko dogajanje. Muzejski utrip je z bogatim naborom dogodkov popestril že tradicionalni program »**Praznujte z nami!**«, ki je obiskovalcem obudil spomin na zgodovinske trenutke ob slovenski osamosvojitvi. Obiskovalci so se lahko o prelomnem obdobju slovenskega osamosvajanja 24. in 25. junija poučili ob strokovnem vodenju po nosilni razstavi »**Pot v samostojnost**«. Vsebinski prikaz zgodbe slovenskega osamosvajanja je dopolnila projekcija treh kratkih filmov, pripravljenih v sklopu projekta »**Zbrali smo pogum**«, ki so podrobneje predstavili obdobje plebiscita, osamosvojitve in poteka vojne za Slovenijo. Na promocijski stojnici **Slovenske vojske** se je predstavil **Oddelek za pridobivanje kadrov iz Postojne**.

25. junija je bil organiziran **voden pohod na Primož z ogledom notranjosti utrdbe Alpskega zidu**, obiskovalci pa so se lahko udeležili tudi **vodenja po razstavah tankovsko-artilerijske zbirke v paviljonih B in C**. Praznično dogajanje je zaokrožilo vodenje po razstavi »**Svoje meče bodo prekovali v lemeže in svoje sulice v srpe (Izaija 2,4)**«, ki je bila pripravljena ob 20. obletnici

ideje Parka vojaške zgodovine. Najmlajši so se lahko na dan državnosti udeležili tudi otroških delavnic, na katerih so se preizkusili v izdelavi periskopa, sestavljanju lesenih modelov vojaških vozil in izdelovanju našitkov slovenskih grbov.

Obeležitev dneva državnosti v Parku vojaške zgodovine je tudi letos k udeležbi privabila zavidljivo množico obiskovalcev, ki so se v prijetnem vzdušju ob razgibanem muzejskem programu pridružili praznovanju 33. rojstnega dneva samostojne Slovenije. Program je podprla **Zavarovalnica Triglav d. d.**

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Naši kraji in ljudje

Odprtje obnovljene pivške vage

29. junija je Trška skupnost Pivka otvorila obnovljeno vago na placu pri balincu. V sklopu prizadevanj za ohranjanje zgodovinske in kulturne dediščine so uredili zgodovinski objekt, ki je nekoč služil tehtanju različnih tovorov.

Pivška vaga je prvotno stala na Kolodvorski 3, po vojni pa je bila premeščena na današnje mesto. Od leta 2010 vaga ni bila več v uporabi in tako objekt kot tehtalni plato sta bila na poti do propada. Člani **Trške skupnosti Pivka** so se po ogledu objekta odločili, da si ta zasluži temeljito obnovo. Gradbena dela, ki so se začela aprila, so vključevala celovito obnovo objekta in restavracijo vage.

Obnovo objekta je izvedlo **Gradbeništvo Džordžo Čulibrk**, za restavracijo vage in ureditev notranjosti objekta pa sta poskrbela **predsednik Trške skupnosti Teodor Benčič** in član **Evgen Pahor**. Obnovitvena dela so bila financirana s strani **Občine Pivka** in **Trške skupnosti Pivka**.

Na slavnostni prireditvi 29. junija so obiskovalce nagovorili **podžupanja Majda Godina**, **predsednik Trške skupnosti Pivka Teodor Benčič**, ki je predstavil zgodovinske vidike vage, ter član **Trške skupnosti Pivka Evgen Pahor**, ki je podrobneje pojasnil tehnične specifikacije vage. Prireditve je povezovala **Anja Pahor**, obogatila pa jo je **Moška vokalna skupina Zgun** s svojimi pevskimi

nastopi. Slovesnosti se je pridružil tudi **Martin Krpan**, ki je obiskovalce popeljal do vage in si jo prvi ogledal.

Po uradnem delu prireditve je sledilo prijetno druženje ob hladni pijači in odličnemu golažu, za katerega je poskrbel član **Trške skupnosti Pivka Aleš Bajc**.

Trška skupnost Pivka, foto: Barbara Penko

Blagoslov križa v Vročkih

23. junija je potekala slovesnost blagoslova obnovljenega križa na mestu, ki ga domačini imenujejo **pri Križcu** ali v **Vročkih pri Mrzliku**. Dogodek je privabil številne vaščane in goste, ki so se zbrali, da bi počastili simbol kraja in se spomnili njegove zgodovine. Blagoslov križa je opravil župnik **Marjan Škvarč** iz Pivke. Z branjem **Prešernove Zdravljice** in domoljubno pesmijo **Jakoba Aljaža Oj Triglav moj dom** smo počastili **Dan državnosti**, 33. obletnico neodvisnosti Slovenije. Program je vodila **Kaja Medved**.

Obnovo križa je v soglasju z vaškimi skupnostmi **Narin, Šmihel, Nadanje selo, Mala Pristava in Ribnica** vodila **vaška skupnost Velika Pristava**. Obnova se je pričela jeseni 2023, ko je bil stari del križa, steber in njegov podstavek, odpeljan v kamnoseško delavnico **Tomaža Avsca** na Kal. Tam je bil ta del, ostanek nekoč imenitnega križa, obnovljen in na novo izdelan kapitel z napisom in sam križ.

Križ je bil prvotno postavljen sredi **Male Pristave**. Na mestu, kjer je danes, stoji od leta 1910. V 50-ih letih je bil zgornji del križa razbit po nalogu politike druge Jugoslavije in v duhu zanikanja vsega, kar ni sledilo komunistični ideologiji; kapitel z napisom in letnico nastanka pa je bil po vsej verjetnosti ukraden kmalu po letu 1961.

Posebno pozornost zasluži napis na kapitelu. Sredi 60-ih ga je zabeležil umetnostni zgodovinar **Marjan Zadnikar**, ki je križ tudi fotografiral, ko je na njem kapitel z napisom še stal, in dopolnil **Božidar Premrl**: PER SIGNUM CRUCIS DE NEMICIS NOSTRIS/ LIBERA NOS DEUS NOSTER [I]H[S] MARIA 1654 - V znamenju križa reši nas naših sovražnikov naš Bog Jezus odrešenik ljudi Marija 1654. Rek je znan že iz srednjega veka kot »močen žegen« sprva proti vremenskim nezgodam (pojavlja se tudi na zvonovih na slovenskem ozemlju), kasneje je postal blagoslov popotnikom, navezuje pa se tudi na prisego in blagoslov vseh tistih, ki so se udeleževali križarskih pohodov proti Turkom.

Pivška dolina je po besedah **Božidarja Premrla**, poznavalca kamnitih križev na Primorskem, dežela križev. Od 116 evidentiranih, jih je 51 na lokacijah **Pivške doline** in njene neposredne okolice. Tu se nahajajo tudi najstarejši med njimi. Po vsej verjetnosti je bil najstarejši podrti križ v **Dolenjah pri Jelšanah**, ki naj bi sodil v leto 1617. Sledi mu

leta 1925 prenovljeni križ v **Narinu**, na katerem je poleg nove, ohranjena izvirna letnica 1629. Med najstarejše sodita še izginuli križ med **Bačem in Koritnicami**, ki je imel letnico 1614, in malopristavski križ v Vročkih iz leta 1654.

»Po nekem izročilu je bilo to križpotno znamenje poprej v vasi pri Špilarjevi Pili (ime parcele), dokler niso tam leta 1910 postavili kapele Lurške Matere Božje in ga zaradi tega preselili na sedanje mesto. Razpelo je bilo deteljčaste oblike in na njem so bili sklesani podoba Kristusa in angelske glavice. Po eni različici je bilo znamenje postavljeno v turških časih v spomin na kraj, kjer se je ustavila kuga, po drugi v spomin zmage nad Turki, ki so jim uspešno postavili zasedo na tamkajšnjem močvirnem svetu. Mogoče je bi lahko s tem izročilom povezali tudi toponim Turško pleče v bližnji okolici. Nekateri so po kontaminaciji povezali nastanek ali razbitje križa z dosti mlajšim dogodkom iz časa med obema vojnoma, ko sta pri križu dva domačina ustrelila italijanskega karabinerja,« je v zapisu **Kamnita znamenja (križi) na Pivki – Mala Pristava**, zapisal **Božidar Premrl**.

Vsem, ki so sodelovali pri obnovi križa, gre posebna zahvala. Občina Pivka je zagotovila finančna sredstva za obnovo, izdelavo betonskega temelja in organizacijo slovesnosti, **Miljana Butina Smrdel** iz vaške skupnosti Velika Pristava je bila pobudnica obnove in vodja projekta, **Tomaž Avsec**, že peti iz generacije kamnosekov Avsec na Kalu, je s svojim bogatim znanjem obnovil ostanek starega križa in imenitno izdelal njegov zgornji del, **Eda Belingar** iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine Nova Gorica je strokovno nadzirala izvedbo obnove, **Boštjan Kaluža** iz podjetja Kia d.o.o., je prevažal kamniti steber s podstavkom, **vaščani Male Pristave** pa so s prostovoljnim delom uredili okolico križa in poskrbeli za prijetno počastitev samega blagoslova. Posebej so se izkazale **gospodinje iz Male Pristave**, ki so napekle dobrot, ob katerih so se sovaščani zadržali še dolgo po zaključeni prireditvi.

Križ je obnovljen po opisih, ki jih je od domačinov zbral Božidar Premrl in določil Zavod za varstvo kulturne dediščine Nova Gorica. Po dobrih 80-ih letih ponovno obeležuje križišče nekdane in sedanje poti med Pivko in Ribnico in z blagoslovom varuje vse mimoidoče.

Miljana Butina Smrdel, foto: Fotoatelj MARAŽ

Naj mentor je Stojan Bolič

Stojan Bolič, mentor bolničarjev v Območnem združenju RK Postojna-Pivka, je na osrednji prireditvi ob slovesnem dnevu prostovoljstva v Kočevju prejel priznanje Slovenske filantropije Naj mentor prostovoljcev.

Stojan Bolič je vse svoje življenje posvetil prvi pomoči, tako v profesionalnem kot prostovoljskem smislu. Zadnjih 12 let je izjemen in predan mentor ekipam prve pomoči. V letu 2023 je pod njegovim okriljem delovalo 18 prostovoljcev, ki so opravili 974 ur prostovoljskega dela. Stojan prostovoljce motivira, vpliva na njihovo osebno rast, samozavest, skrbi za občutek pripadnosti in je njihov zgled. Pravijo mu »Ata Stojan« in »lokalni junak«. Odlikujejo ga predanost, poštenost, nadpovprečna zavzetost in iskrenost – vse to pa zna prenesti na člane ekip prve pomoči, ki so medsebojno izjemno povezani. Prav zaradi Stojana ostajajo dolgo aktivni v prostovoljski aktivnosti, ki zahteva veliko njihovega časa in tudi odgovornosti. Stojan je bil tudi pobudnik vzpostavitve mreže javno dostopnih defibrilatorjev v sklopu projekta »**Ponosni, da lahko pomagamo**« v Pivki. Prostovoljka **Petra Žele Šajn** je o Stojanu zapisala: »Poučevanje prve pomoči in prenašanje znanja na druge vidi kot neposredno možnost nekomu rešiti življenje. Vsi tisti, ki se gibljemo v njegovi bližini, vsak trenutek čutimo strast, ki jo goji do življenja. S svojo prezenco in nastopom v sleherniku zbudi željo po tem, da bi znal pomagati, pristopil, bil drugačen od povprečja. Zavest o tem, da je potrebno pomagati vsakomur, Stojan vsekakor dviguje na višji nivo. Zaradi njega smo ljudje boljši.«

Slovenska filantropija

Kres je zagorel tudi na Stari Sušici

Kresovanje je tudi letos obogatilo praznik **sv. Janeza Krstnika** – zavetnika vasi in cerkvice nad vasjo.

Cerkev sv. Janeza Krstnika iz leta 1644 je ena najstarejših vaških cerkva v pivški občini. H gradnji je finančno pripomogel takratni **župnik Janez Rampelli**. Gradili so jo domači kamnoseki, nedvomno pa so pri gradnji pripomogli vaščani, ki so z živinsko vprego dovažali gradbeni material in opravljali druga dela. Za vzdrževanje sakralnega objekta vseskozi skrbijo vaščani, ki so s pomočjo občinskih sredstev obnovili streho, fasado, letos pa še klopi v cerkvi. Zanimiva je zgodba o zavetniku – sv. Janezu Krstniku – o njegovem rojstvu in življenju. Bil je sin Zaharije in Elizabete. Spočela sta ga v poznih letih življenja. V odraslosti je Janez v sebi začutil Božji klic. Odpravil se je v puščavo, kjer je živel skromno življenje – oblečen v kameljo kožo je jedel kobilice in med divjih čebel. Hodeč po jordanski puščavi je ljudi pozival k poštenemu življenju in oznanjal prihod mesije Jezusa Kristusa. Tiste, ki so prisluhnili njegovemu pozivu in se spremenili, je krstil v reki Jordan. Krst (potapljanje v vodo) je simbol očiščenja. Janez Krstnik je krstil tudi Jezusa. Ta dogodek je upodobljen na oltarni sliki v cerkvi. Janeza Krstnika so Rimljani, takratni vladarji judovskega ozemlja, zaprli in usmrtili z obglavljenjem.

God Janeza Krstnika praznujemo kot kresni dan. Prižiganje kresov je še slovanski običaj, ki smo ga prevzeli v vasi in širše v Sloveniji. Velja pa pregovor – ob kresi se dan obesi – dnevi se krajšajo, noči pa postajajo vse daljše. Prižiganju kresa je sledilo druženje vaščanov ob harmoniki, veselju, pesmi in dobrotah z žara ter sladicah, ki so jih tradicionalno pripravile vaščanke.

K varnosti pred ognjenimi zubli so pripomogli gasilci **PGD Košana**, za kar se jim zahvaljujemo. Zahvala tudi **Občini Pivka** za finančni prispevek.

Boža Pečko, fotografije: Jože Pavzin

Praznovanje Dneva državnosti na Jurščah

Kulturno društvo Juršče je tudi letos obeležilo **Dan državnosti** s praznovanjem, ki se je pričelo s pohodom na **Bele stene**. Sredi vasi so nato pripravili kulturno prireditev, ki jo je vodila **Urška Žužek**. Sodelovali so **člani kulturnega društva, Mladi Šempjtrci** s harmoniko, in **Veronika Hreščak**, ki je prebrala svojo avtorsko pesem z akrostihom »Domovina«, ki je izzvenela kot poklon naši deželi:

Domovina je v mojem srcu in je najlepši kraj.

Oh, kako so lepe njene gore, čista jezera.

Morje, planine in dolge reke...

Občudujem, kako je lep ta naš mali raj!

Vzdihuješ sveži zrak ter lahko živiš v miru.

In skrbiš za naravne lepote, da ostanejo na veke.

Nikoli ne vzdihuj nad tujino.

Ampak raje ljubi svojo domovino.

(Veronika Hreščak, 7. razred)

V svojem nagovoru je **predsednica društva Majda Žužek** podala zgodovinski oris in pomen Dneva državnosti, ki je prinesel samostojnost in neodvisnost slovenskemu narodu. Zastavila je vprašanje, ali danes cenimo in ljubimo svojo domovino ter se zavedamo, da nam ni bila podarjena, temveč so mnogi zanjo darovali svoja življenja. Ob tem je izpostavila trenutne razmere in menila, da vladajoči ne prinašajo blaginje, varnosti in državlanskega ponosa, ter spodbudila k povezovanju, prijateljstvu in graditvi demokracije. Po prireditvi so bili vsi povabljeni na pogostitev, ki jo vsako leto pripravi član **KD Iztok Žužek** ob pomoči vaščanov.

Kulturno društvo Juršče

V spomin padlemu junaku v vojni za Slovenijo

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve Območni odbor Pivka Postojna je na dan državnosti počastilo spomin na padlega junaka v vojni za Slovenijo Stanislava Požarja. Spomnili so se ga s kratkim nagovorom predsednika odbora Marka Barleta in branjem poezije Igorja Pirkoviča ter položili cvetje pred njegov spomenik.

Stanislav Požar je slovenski veteran vojne za Slovenijo, pripadnik teritorialne obrambe, ki je umrl pod streli ostrostrelca JLA 2. julija 1991. Zapustil je ženo in dva mladoletna otoka. Stanislav je bil zaposlen v vojašnici v Pivki, kjer je iz tankov odstranil udarne igle, jih tako onemogočil in nato zapustil vojašnico.

Majda Žužek, foto: Jadran Zafred

Koronarno društvo Ilirska Bistrica na Pivškem

15. junija se je skupina kar 60-ih pohodnikov **Koronarnega društva Ilirska Bistrica** ustavila pri stolpu ob gradu Kalc, kjer jih je na povabilo **predsednika društva Jožeta Valenčiča** sprejel **lokalni turistični vodnik Ernest Margon**.

Udeležencem pohoda je predstavil zgodovino in zanimivosti ljudi in življenja na Zgornji Pivki. Spregovoril jim je tudi o zanimivi kamnoseški dediščini, kamnitih pivških križih, ki so postavljeni ponekod na Pivškem sredi vasi ali pred oziroma na koncu vasi ali na križpotju. Drugi del spoznavanja naših krajev je bil namenjen spominu na znamenitega pesnika, skladatelja in narodnega buditelja Miroslava Vilharja in njegovo vsestransko narodno buditeljsko delovanje. Grad Kalc so imeli Vilharjevi v lasti preko 100 let, ko so ga morali prodati zaradi finančnih težav, svoje pa sta naredili tudi obe

svetovni vojni in grad se je porušil, ostal pa je obnovljeni stolp, ki priča o bogati preteklosti ljudi, ki so prebivali tam. Udeleženci izleta so menili, da je dobro spoznavati ali obnoviti znanje o imenitnih osebnostih, strinjali so se, da je Miroslav Vilhar premalo cenjen v slovenskem merilu.

Irena Margon, foto: Jože Valenčič

Pohod na Šilentabor in maša za domovino

Dan državnosti smo Pivčani tudi letos praznovali na **Šilentabru** s tradicionalnim pohodom, mašo za domovino v **cerkvi sv. Martina** in kulturno prireditvijo ter druženjem. **KD Lipa Pivka** si šteje v čast, da je bilo letošnje srečanje že trinajsto po vrsti. Na pohod je šlo 16 pohodnikov vseh generacij. Mašo za domovino so letos darovali kar trije duhovniki, in sicer **namestnik vojaškega kurata Milan Pregelj**, **kneški župnik Lojze Milharčič** in **pivški župnik Marjan Škvarč**. Jutranje vreme ni kazalo prav prijaznega obraza, vendar so pohodniki vseeno iz Hrastja krenili na pot s slovensko zastavo na čelu. Dan prej so v znak spoštovanja organizatorji ponesli cvetje k obeležju v Hrastju v spomin na **Stanislava Požarja**, domačina, ki je bil žrtev agresorske JLA med vojno za samostojno Slovenijo.

Točno opoldne je bila v polni cerkvi sv. maša za domovino. **Gospod Milan Pregelj** je v pridigi poudaril, da nas morajo dogodki izpred 33-ih let spominjati in opominjati na težke čase, na bitke in vojne, ki stalno nastajajo zaradi človeške slabosti, kot sta tekmovalnost in sovražnost. Zato je potrebno, da človek ne prestopi meje drugega tako v družbi kot tudi osebnem življenju. Spomnil nas je, da naša vojna ni bila enaka mnogim vojnám, ker smo branili svojo domovino in nismo prestopali praga drugih narodov. Ob

koncu pridige je dodal, da moramo biti ponosni na svojo preteklost in vernost, kajti sovraštvo in razlikovanje ne pelje v pozitivno smer. Sveto mašo so z ubranim petjem obogatili **Pevke VS Šmihel** ob glasbeni spremljavi **Kristjana Arha**. Pred koncem je spregovoril in se vsem zahvalil za sodelovanje **Ernest Margon**, **občinski svetnik in član KD Lipa**. Domovina je v našem srcu, so naše misli in dejanja, je poudaril. Spomnil se je tudi na pokojno gospo **Ivanko Lenarčič**, ki je leta skrbela za cerkev sv. Martina in vedno pripravila vse potrebno za mašo za domovino. Po maši je bil kulturni program kar v cerkvi zaradi nestalnega vremena. Pevke so zapele slovensko himno ob podpori vseh romarjev. Sledil je krajši recital domoljubne poezije v izvedbi **Majde Žužek**, **Irene Margon** in **Damjana Hreščaka**, ki je predstavil avtorsko pesem **Domovina hčerke Veronike**. Na harmoniko je vesele viže zaigral mladi harmonikaš **Lenart Margon**.

Po končanem kulturnem programu so romarji zunaj pred cerkvijo nazdravili domovini, se okrepčali zokusnim golažem in se še dolgo zadržali v prijateljskem klepetu, saj jim je bilo takrat vreme naklonjeno. KD Lipa se zahvaljuje **Občini Pivka** za finančno podporo ob organizaciji dogodka.

Irena Margon, foto: Ernest Margon

Z Marijinimi pesmimi obeležili 50-letnico košanskih orgel

V župnijski cerkvi svetega Štefana v **Dolnji Košani** so konec maja s posebnim koncertom obeležili 50. letnico cerkvenih orgel. Domači cerkveni pevski zbor je v goste povabil **organista Jurija Kernela**, **cerkveni pevski zbor Zvon iz Ilirske Bistrice**, manjkali pa niso niti košanski in ilirskobistriški najmlajši glasovi. Za glasbeno popestritev so poskrbele še **citrarke iz Glasbene šole Logatec** in **violinistka Eva Gorup**.

Nedeljsko popoldne je bilo tako v Dolnji Košani v znamenju glasbe. Na koncertu »**Maj časti Marijo**« so zazvene le predvsem Marijine pesmi, saj maj velja za mesec, posvečen Materi Božji.

Glavni namen srečanja pa je bila okrogla 50. obletnica, ki jo v letošnjem letu beležijo košanske orgle. Na koncertu so se spomnili vseh organistov in zborovodij, ki so v teh letih skrbeli, da piščali niso obnemele in da košansko cerkveno

petje ni zamrlo. Za to sta sprva skrbela sedaj že pokojni organist in zborovodja **Franc Biščak**, ki je svojo ljubezen do glasbe in petja prenesel na sina **Leopolda Biščaka**. Ta je zborovodsko taktirko leta 1992 predal zborovodkinji **Damjani Morel**, ki pred košanskim zborom vztraja tudi danes. Za orglanje pa je že leta 1988 navdušil **Katjo Smrdel Zafred**, ki jo je leta 1999 nasledila **Urška Krebelj**. Tudi slednji še vedno z igranjem lepšata nedeljske svete maše.

Sidonija Zega, foto: Jože Pavzin

Namesto na Kolpo na Ratečevo Brdo

Vaščani **Nadanjega sela** smo 1. junija nameravali na rafting po Kolpi. Vsi smo se izleta zelo veselili, a žal nam ni bilo vreme naklonjeno. Ker je zaradi dežja Kolpa preveč narasla, so izlet odpovedali. A neugodno vreme nam ni preprečilo vaškega druženja. Odpravili smo se na pohod

do Ratečevega Brda, kjer so nas na kmečkem turizmu Janezinovi že čakali topli štruklji in pijača. Po oddihu smo se pohodniki vrnili v Ndanje selo in dan zaključili z vaškim piknikom. Pohoda se je udeležilo kar precej vaščanov.

Martina Samsa

Gasilsko tekmovanje (CTIF) v organizaciji PGD Planina in GZ Postojna

11. maja so na stadionu za vojašnico v Postojni izvedli gasilsko tekmovanje (CTIF) v organizaciji PGD Planina in GZ Postojna.

V dopoldanskem času so tekmovalе pionirske in mladinske ekipe, popoldne pa članske. Tekmovanja se je udeležilo 41 ekip: po osem ekip pionirjev ter mladincev, tri ekipe mladink, sedem ekip članov A, štiri ekipe članic A, sedem ekip članov B in štiri ekipe članic B.

V kategoriji pionirjev je zmagala ekipa Planina 1, sledijo pa ji Razdrto, Veliko Ubelsko, Pivka, Zagorje, Postojna, Košana in Šmihel - Landol. Med mladinci je prvo mesto zasedlo Razdrto, drugo Veliko Ubelsko, tretje Postojna,

nato pa še Šmihel - Landol, Postojna 1, Planina 2, Pivka in Košana. Pri mladinkah je zmagala ekipa Šmihel - Landol, drugo mesto je osvojilo Palčje, tretje pa Veliko Ubelsko.

V kategoriji člani A je prvo mesto zasedla ekipa Studeno 1, sledijo pa ji Palčje, Pivka 2, Šmihel - Landol, Pivka 3, Studeno 2 in Slavina. Med članicami A je zmagala ekipa Veliko Ubelsko, druga je bila Šmihel - Landol, tretja Planina in četrta Postojna. Pri članih B je prvo mesto osvojila ekipa Pivka 1, drugo Šmihel - Landol, tretje Veliko Ubelsko, nato pa še Postojna, Studeno, Hruševje in Razdrto. Med članicami B je zmagala ekipa Veliko Ubelsko, sledijo pa ji Hruševje, Postojna in Studeno.

Robert Šantelj, GZ Postojna

Poletje v Ndanje selu

Šola se je zaključila in končno so se začele počitnice. V Ndanjem selu smo takoj po zaključku šole najprej pripravili vaški piknik s hamburgerji, sončni vikend od 5. do 7. julija pa smo izkoristili za tradicionalno vaško kempiranje, ki smo ga letos izpeljali v River kampu na Bledu. Tu smo uživali v neokrnjeni naravi z reko Savo, v razgledih na Karavanke in v bogatih vsebinah za otroke. S kolesi smo se zapeljali tudi nekoliko dlje od kampa, in sicer do Radovljice in Bleda, kjer smo kolesarski izlet dopolnili s kopanjem v Blejskem jezeru. Poleti bo vas nekoliko bolj prazna, saj bomo dopustniške dni izkoristili vsak po svoje. Jeseni pa bomo vaščani gotovo poskrbeli za ponovno druženje.

Martina Samsa

Izlet v Črno goro

V maju se je na večdnevni izlet v Črno goro podala skupina skoraj tridesetih turistov in turistk, predvsem iz občine Pivka, pa tudi širše okolice. Petdnevno potovanje je bilo v organizaciji **Zavoda za turizem Pivka, Turistične agencije Magood Tivat in prijateljev iz Tivata**, ki so bili letos ob 70. obletnici PGD Košana že pri nas, Pivko in vojaški muzej pa so že večkrat obiskali.

Prvi dan je minil v potovanju, tudi po znamenitem mostu na polotok Pelješac, mimo Dubrovnika ter končnem pohajkovanju, tudi ogledu skoraj 100 m dolge podmornice, in prenočevanju v Tivatu, drugi dan pa obisk Starega Bara, ogleda zanimivosti, tudi več kot 2000 let stare oljke. Na nedeljo smo se mimo kanjona Pive in po precej ozki cesti odpeljali do visokega mesteca Žabljak, ki ima neposredno avtobusno povezavo z Beogradom. Sledil je ogled Črnega

jezera, smučišča Savin Kuk, njihova sedežnica nezadržno propada, kot je dejal vodič, je ne bo uničil človek ampak narava, in ogled mesteca, ki je nekoč z velikim hotelom Planinka, ki sedaj propada, veljalo za pojem zimskega turizma. Četrty dan smo se odpravili do znamenitega mostu na Džurdžević Tari, ki je bogat z medvojnimi dogodki pa tudi filmskimi prigradami in kjer je bil možen tudi rafting na Tari ter Zip Line čez znamenito reko. Zadnji dan je minil v vrnitvi domov mimo Nikšića, v Bosno in Hercegovino skozi Bilečo, nato v hrvaško Čapljino, nakar je sledil še krajši postanek v verskem Medžugorju. Vsi srečni in zadovoljni smo se ponoči vrnili v domače okolje z izleta, ki je imel še dve lepi in srečni izkušnji, tudi z obiskom znamenitega hrvaškega bisera Dubrovnika.

Brane Fatur

Obisk romarjev

25. maja je v **župnijo Trnje** prišlo 60 romarjev iz različnih krajev Slovenije, ki tvorijo skupnost »**Romar**«. To je skupnost katoliških laikov, ki jih je povezal **pater Marijan Jožef Šef**, slovenski duhovnik, jezuit, zdravnik, teolog in profesor. Delujejo v okviru župnije **Ljubljana Dravlje**. Njihovo delovanje temelji na duhovnih vajah in delovanju laikov v katoliški cerkvi. Svoje celoletno delovanje so zaključili z ekskurzijo. Vsako leto si izberejo del naše domovine, kamor poromajo in si ogledajo znamenitosti krajev in se srečajo z ljudmi.

Letos so prišli v Trnje, kjer so dan začeli s sveto mašo, ki jo je daroval g. Niko Štrancar. Po njej je član KD Lipa, tudi lokalni turistični vodnik Ernest Margon, sprejel romarje in jim ob trnjskem kamnitem križu pri mrliški vežici predstavil to izjemno kamnoseško in kulturno-versko dediščino. Predstavil jim je, kje se križi nahajajo, razložil, kakšno vlogo so imeli v preteklosti, danes pa moramo zanje poskrbeti in jih ohranjati kot dragocen vir naše kulturne preteklosti. Spotoma so si ogledali še križ na razpotju poti Trnje-Klenik in križ na sredi vasi. Seveda so se seznanili tudi z znamenitim hribom Sveto Trojico, na kateri stoji obnovljena romarska cerkev, izvedeli pa so tudi, da je bil tam doma slaven junak Martin Krpan, ki smo ga Pivčani

postavili v občinski grb. Zatem so se romarji odpravili na Šilentabor, kjer jih je sprejel duhovnik Rafko Valenčič, ki je velik poznavalec sv. Hieronima, ki naj bi se rodil na Pivškem. Romarji so s sabo ponesli delček naše krajevne zgodovine in kulture, so pa tudi obljubili, da pridejo pogledat znamenita presihajoča jezera, ko bo kaj vode v njih.

Irena Margon

Jamski praznik očaral obiskovalce

Tudi letos je v parku Škocjanske jame zadnja nedelja v maju že tradicionalno minila v znamenju prireditve Belajtnge. Jamski praznik je v Škocjanske jame znova pritegnil številne obiskovalce. Na ta dan se družijo vsi, ki živijo in delujejo na širšem biosfernem območju, ki zajema občine Divačo, Hrpelje-Kozino, Ilirsko Bistrico in Pivko.

Jamski praznik so v vaseh ob ponoru reke **Reke** takratni upravljalci prvič pripravili leta 1886, potem pa s presledki vse do leta 1946. Na ta dan so obiskovalce privabljal nove turistične poti, cenejši, organiziran prevoz iz **Trsta** in predvsem razsvetljena jama. Ker v tistem času jama še ni bila elektrificirana, so se ogledi vršili ob soju sveč, karbidovk in kosov magnezija. Med domačini se je zato za praznik prijelo ime »belajtnge« ali »**belajtunga**« iz nemške besede »Beleuchtung«, kar pomeni razsvetljavo, luč, osvetlitev. Praznovanje so v parku skupaj z domačini znova obudili leta 2007 kot dan parka Škocjanske jame.

Organizatorja, **Park Škocjanske jame in Turistično društvo Škocjan**, sta skupaj z domačini dediščinsko prireditev dopolnila s številnimi dogodki v **Matavunu, Betanji in Škocjanu**. Po praznični sv. maši so se na stojnicah ob zvokih Pihalnega orkestra Divača, pevske skupine Vasoalec iz Zarečice in harmonikaša Tadeja Tominca ter plesu senožeške skupine Srebrna predstavili lokalni pridelovalci in rokodelci, na pokušino so bile tudi stare lokalne jedi. Obiskovalci so si lahko ogledali več razstav, se sprehodili skozi etnološko, geološko in biološko zbirko v J'kopinovem skednju in Delezovi domačiji, kjer so najmlajši skozi igro sestavljanja geološkega zemljevida spoznavali geološko pestrost parka in okolice, biotsko pestrost Krasa pa so poustvarjali na delavnicah iz gline, kjer so izdelovali kale, suhe zidove in odtise gozdnih živali ter zapestnice s hroščema alpski kozliček in rogač. Na V'nckovem ognjišču pa so prisluhnili pravljicam, ki jih je pripovedovala Vesna Hrovatin.

Nič manj pestro ni bilo na matavunskem trgu, kjer so se spoznavali z večščino kraške suhozidne gradnje, si izdelali

sovo ali netopirja in se preizkusili v gasilskih veščinah. Vzreditelja iz psarne Miliruj sta predstavila kraškega ovčarja, najstarejšo slovensko avtohtono pasmo, številne pa je očaral tudi nastop lipicancev. Kot se za praznik spodobi, je bilo poskrbljeno tudi za glasbo in ples, kot vsako leto so obudili tudi stari igri – tekmovanje v »škrovanju« in »briškuli«. Po srditem boju je prvo mesto v »škrovanju« zasedla ekipa Medica iz Naklega, drugo Jazbci, prav tako iz Naklega, in tretje Trava iz Vrhnike. V »briškuli« je slavil Matija Tonetov iz Matavuna. Vsem iskreno čestitamo in se že veselimo prihodnje Belajtnge.

Na Belajtngi so poleg omenjenih sodelovala še naslednja društva in zavodi: Vaško društvo Suhorje, Društvo kmetič sežanske regije, divaška enota Varstveno delovnega centra Koper, Kraško gozdarsko društvo in sežanska enota Zavoda za gozdove Slovenije, Jamarsko društvo Gregor Žiberna Divača, Zavod Dobra pot, sežanska območna enota Rdečega križa Slovenije skupaj s TKŠD Urbanščica, Osnovna šola dr. Bogomirja Magajne Divača s podružnično šolo Vreme, Partnerstvo kraške suhozidne gradnje, Kulturno društvo Kras, Marko Vodopivec z razstavo umetniških del, Foto klub Sušec Ilirska Bistrica, Društvo ljubiteljev Lipicancev in PGD Divača.

Za pestro ponudbo lokalnih dobrot in izdelkov pa so poskrbeli: Društvo proizvajalcev kraškega brinjevca, kmetija Jakopinovi iz Narina, kmetija Slavec iz Knežaka, David Gombač, Čebelarstvo Gombač iz Naklega in kmetija Jagodnik - Lačmanovi iz Kosez.

Park Škocjanske jame, arhiv PŠJ

Radijski voditelj Deželak tudi v Pivki

Radijski voditelj na Radiu 1 **Miha Deželak** se je v okviru desete jubilejne dobrodelne akcije Deželak junak ustavil tudi v Pivki, kjer smo mu pripravili prisrčen sprejem. **Deželak junak** je z ekipo v desetih dneh prekolesaril 10 tras, pot je zaključil 7. junija na Debelem rtiču.

Po sprejemu in kratkem programu, v katerem so zaplesale plesalke iz **ŠD Pike**, je ekipa nadaljevala pot proti Postojni, v Pivki pa smo dobrodelno akcijo nadaljevali z ekskluzivno dobrodelno premiero filma **Dežela junakov**. Zbrana prostovoljna sredstva bomo v sodelovanju z **OZRK Postojna Pivka** prek **fundacije Radia 1** namenili za letovanje otrok iz socialno šibkih družin na morju.

Občina Pivka

Ob vaškem shodu tudi blagoslov

24. junija je godoval sv. Janez Krstnik, po katerem nosi ime vaška cerkev na Stari Sušici. 30. junija smo praznovali vaški shod. Po sveti maši je **farni župnik g. Zdenko Štrukelj** blagoslovil pred kratkim obnovljene klopi v cerkvi

in obnovljeno kapelico, posvečeno devici Mariji, ki stoji na začetku vasi. Zahvaljujemo se g. župniku in **cerkvenemu zboru** iz Košane za sodelovanje pri obredih.

Svet vaške skupnosti Stara Sušica

Kamišibaj, delavnica in palačinke v Krpanovem domu

Kulturno društvo Lipa Pivka je tudi letos aktivno sodelovalo pri poletnih dejavnostih za otroke v Krpanovem domu v povezavi z Zavodom za turizem Pivka.

Dopoldan, 12. julija, je bil za počitniške otroke zelo pester. Najprej so se otroci rekreirali in pomerili v kegljanju na pivškem kegljišču. Zatem so člani KD Lipa pripravili kulturni program s kratko predstavo kamišibaj in ustvarjalno delavnico. Bilo je prisotnih 26 otrok, ki so se lotili izdelovanja praktičnih papirnatih škatlic iz odpadnega papirja, saj so uporabili stare koledarje in reklamne lističe, ki bi jih sicer zavrgli. S tem so izvedeli, da se moramo obnašati varčno, saj je nov papir drag, iz starega pa se da marsikaj uporabnega narediti. Delavnico je vodila ga. Anita Boštjančič ob pomoči študentke Nine in Irene

Margon. Otroci so navdušeno sodelovali, nekateri so jih izdelali celo po več. Škatlice so uporabne za shranjevanje različnih drobnih reči in spominkov, na delavnici pa so vanje dali dišečo sivko, da jih bodo lahko postavili v svoje omare doma. Pred samo delavnico so pozorno prisluhnili kamišibaj gledališču s Kettejevo pravljico Šivilja in škarjice, tako da kulture ni manjkalo. Še pred koncem poletnega druženja pa so se posladkali z odličnimi palačinkami, ki jih je za otroke pripravil »mojster« Ernest.

Navdušenje je bilo veliko in pristno, organizatorji pa zadovoljni nad odzivom otrok, saj so te poletne dejavnosti postale prepoznavne pri starših s šolskimi otroki in obisk se lepo povečuje.

Irena Margon

Botanični sprehod

»Nikoli ne podvomi, da lahko majhna skupina razmišljujočih in zavzetih ljudi spremeni svet. V resnici so ga edino takšne skupine do sedaj spreminjale.«
Margaret Mead

Študijski krožek Naravna in kulturna dediščina Zgornje Pivke se predstavlja letos pod nazivoma **Mi in zveri in Kulturna pot za vsakogar** pod okriljem Zavoda za turizem Pivka.

V preteklih letih smo pripravili tradicionalne programe z namenom prepoznavnosti in ohranjanja domače dediščine, ki jih drugo leto organiziramo skupaj z Zavodom za turizem. Letos smo prisluhnili potrebam Zavoda za turizem Pivka po sodelovanju z lovci, kar smo zaradi poznavanja ljudi in vsebin zastavili inovativno in dolgoročno.

Na **prvem dogodku** letošnjega delovanja smo predstavili Lovsko družino (LD) Pivka, javno pohvalili lovce in prebivalce na Pivškem za odlično sobivanje z zvermi; v sodelovanju z Zavodom za gozdove in ZGS OE Postojna, LPN Jelen Snežnik, Postojnsko bistrsko zvezo lovskih družin (PBZLD), s podporo krovne organizacije Lavske zveze Slovenije.

Tradicionalni **Botanični poletni sprehod s Florjanom** je kot **drugi dogodek** v sodelovanju z lovci povezal zgodbo sobivanja z zvermi. Lovci LD Pivka nas je na terenu podučil o lovem terenu, mejah in pravilih vedenja v naravnem okolju ter ustreznem opazovanju divjadi, posebej zveri, ki jih srečujemo na sprehodih po Zgornji Pivki.

Sprehodi okrog naših domov so kot življenje v neskončnem botaničnem vrtu, ki ga lahko vidiš skozi vsako okno naših domov. Le kdo ne obožuje prvih pomladnih cvetlic, poletnih navadne kislice, krvavordečega klinčka, navadne pokalice, opojnega oslada; pogleda čez pisane livade, ki vedno obudijo otroško brezskrbno skrivanje v visokih travah, opazovanje kresničk v mraku in okušanje cvetličnega medu v jesensko zimskem času ... namenoma v spremstvu Florjana, domačega ljubiteljskega poznavalca pivških rožic, kot sam pove, da si zapomnimo tiste najbolj znane in domače cvetke ... in jih opazujemo spet in ponovno naslednjič.

Tradicionalni botanični sprehod s Florjanom nas loči od drugih botaničnih raziskovanj po spretni prilagodljivosti vsem generacijam, ponudbi razkošja rastlinske ponudbe na

Turška detelja in Hrošč pokalica

dan izvedbe, upoštevanju izkušenj udeležencem, spletnu iskrih debat in iskanju odgovorov ter kriteriju, da nas v svet rastlinstva popelje poznavalec domačin, ki dnevno opazuje svet okrog sebe in odkriva nove posebnosti ter prilagoditve rastlin na podnebne spremembe. Posamezne rastline bomo prepoznavali v vseh letnih časih na različnih lokacijah Zgornje Pivke.

Na **tretji dogodek**, tradicionalno kulturno pot za vse generacije, Po Vilharjevih poteh, vas iz Zagorja popeljemo na rojstni dan Miroslava Vilharja, 7. septembra, zopet v spremstvu lovcev, ki nas bodo pospremili na pohodu. Spominska slovesnost bo potekala pri Sv. Barbari v Knežaku.

Zaključni dogodek študijskega krožka Mi in zveri bo potekal v drugi polovici septembra v Krpanovem domu, z druženjem ob otvoritvi fotografske razstave Srečanja z medvedi v naravnem okolju avtorice Marjete Marinčič, žene ljubiteljskega in profesionalnega lovca. Vabljeni!

Marjeta Marinčič, vodja študijskih krožkov, foto Tina Perenič

Sprehodi okrog naših domov so kot življenje v neskončnem botaničnem vrtu, ki ga lahko vidiš skozi vsako okno naših domov. Le kdo ne obožuje prvih pomladnih cvetlic, poletnih navadne kislice, krvavordečega klinčka, navadne pokalice, opojnega oslada; pogleda čez pisane livade, ki vedno obudijo otroško brezskrbno skrivanje v visokih travah, opazovanje kresničk v mraku in okušanje cvetličnega medu v jesensko zimskem času ... namenoma v spremstvu Florjana, domačega ljubiteljskega poznavalca pivških rožic, kot sam pove, da si zapomnimo tiste najbolj znane in domače cvetke ... in jih opazujemo spet in ponovno naslednjič.

Dogodki Centra sodobne umetnosti z različnimi vsebinami

Center sodobne umetnosti Pivka je letošnjo pomlad v sodelovanju z **Zavodom za turizem** pripravil niz treh dogodkov z različnimi umetniškimi vsebinami in izrazi.

Začeli smo 31. maja z otvoritvijo razstave ustvarjalke **Eve Alvor**, multidisciplinarne umetnice iz Ukrajine. Diplomirala je iz designa, ukvarja pa se tudi z risanjem, grafiko in tekstilom. Razstava njenih izdelkov v **galeriji Krpanovega doma** z naslovom **Creatures/Bitja** pomeni moderen pogled v prihodnost. Ko bo človek s svojim ravnanjem povzročil konec sveta, bodo svet napolnila bitja. Neprijazna, včasih grozljiva, tuja. Ko pa jih opazuješ dalj časa, ko si med njimi, postajajo domača. Njihove podobe prepoznavamo v nas samih, začnemo jih sprejemati in hkrati sprejemati sebe. Eva je razstavo pripravila posebej za Pivko in jo je šele kasneje preselila v domače Zaporožje.

Z dogodkom smo v Pivki ponovno izkazali podporo prebivalcem Ukrajine v njihovem boju proti ruskemu agresorju. Hkrati pa poskušamo razstave v galeriji povezati s temami naših razstavišč. V primeru te razstave z zvermi iz Dine, ki znajo biti grozljive, hkrati pa njihove poteze, dejanja najdemo včasih tudi pri ljudeh.

Razstava in performance z naslovom **Erotika** sta prinesla osvežitev običajnega pivškega dogajanja. Rahlo sta razburila javnost, dodala naboj in obrusila čutenja. Pozorno smo varovali vsebino, ostajali pri erotiki, občutkih, izogibali smo se zdrsom v pornografijo. Ponazorili smo sodoben pogled na odnose med spoloma. Gostja **Irina Kirillova** je bila model in stilistka body arta in režiserka njenih boudoir fotografij hkrati. Umetnostna kritičarka **Petra Vencelj** ja zapisala, da je Irina v skrbno izbranih ambientih, ki dajejo intimno udobje, poskrbela za romantične, erotično obarvane portrete v spodnjem perilu. V fotografijah je ravno prav poguma in radovednosti. Z njimi raziskuje sebe in ženske nasploh. Zdi se, da so te fotografije darilo avtorice predvsem sebi in šele nato gledalcu. V body performansu je slikar **Bagrat Arazyan** ob glasbeni spremljavi **Lada Jakše** porisal Irinino telo. Dogajanje je bilo čutno, telo je postalo platno, obiskovalci smo postali opazovalci, voyeurji. Mešale so se erotika, romanca in drama. Domačini, ki so nas spodbujali k pripravi erotičnega dogodka, so bili navdušeni. K temi se bomo vrnili tudi prihodnje leto.

Zadnji dogodek v nizu je bila otvoritev razstave **Zoye Lebedeve** z naslovom **Flora texts**. Preproge iz naravnih materialov; trav, rož, so napolnile galerijo, vonj po senu in cvetju pa cel Krpanov dom. Zoya se je poigrala z besedno igro tekstov in tekstila. Med njima obstaja neločljiva povezava. Tekstil je v preteklosti poleg dekorativne funkcije opravljal tudi nalogo sporočanja, ohranjanja, prenašanja nečesa pomembnega v življenju človeka in naroda. Zoyini dolgi, tkani trakovi iz rastlin so neskončno besedilo, ki pripoveduje o njej, o ljudeh in odnosih. Z večplastnostjo flore ustvarja svoje pisanje, iz zelišč sestavlja »besede« in jih, kot pravi kurator, povezuje v stavke. Otvoritev razstave je obogatil nastop odličnega ukrajinskega harmonikaša **Mihaila Sheika**. Zoya pa je poskrbela za preplet niti s

pomočjo obiskovalcev in nas na ta način povezala v žive statue in skupnost hkrati. S tremi dogodki smo letos spoznavali sodobne evropske avtorice.

Sodobna umetnost je zahtevnejša za razumevanje, domačinom zaenkrat še ni dovolj blizu. Vsekakor pa nameravamo v Krpanovem domu z modernimi postavitvami nadaljevati. Sodobna umetnost ni vedno neposredna in jasna, je pa angažirana in izjemno sporočilna. Predstavljajo jo zelo različni avtorji in tehnike, oblikovanja razstav so posebna, trudimo se tudi za značilne, neobičajne otvoritve. Za razstave, spremljajoče dogodke in tiskovine je poskrbel **kurator Centra sodobne umetnosti Pivka Bagrat Arazyan**. Je umetnik svetovnega formata, prav zaradi njega lahko v Pivki gostimo avtorje in umetniške stvaritve, ki bi jih brez njega težko pridobili. Umetniško dogajanje v Krpanovem domu je sofinancirala **Občina Pivka**.

Zavod za turizem Pivka

Narava, tihožitje, kulturna dediščina

Sobota, 22. junija, je bila za Suhorje posebno prazničen dan. Na Suhorju se je zbralo 11 slikark, ki so svojo ustvarjalnost posvetile letošnji temi slikanja z naslovom »Narava, tihožitje, kulturna dediščina«. Od udeleženk lanskoletne, prvič organizirane kolonije, se je letos odzvala več kot polovica. Izbrali smo pravi poletni dan, tik pred praznikom Janeza Krstnika, ko je na poljih in travnikih vse v cvetju. Tako smo se s šopki cvetja na vratih spomnili starega običaja, ki je varoval domove pred hudim in zlom. Šopke so pripravile domačinke s Suhorja.

Uresničitev 2. likovne kolonije je ponovno povezala organizatorja **Kulturno društvo Lipa Pivka z Vaškim društvom Suhorje** in s slikarkami, ki so spet prišle iz različnih krajev od Izole, Kopra, Divače, Sežane, Pivke, celo iz Ljubljane. Letos pa smo dodali še nekaj več, otroško likovno delavnico, katere se je udeležilo kar deset otrok. Usmerjale in pomagale so tri mame in **mentorica Bojana Česnik**, ki je še posebej svetovala otrokom pri risanju. Vsi udeleženci so ustvarili čudovita dela, vse od šopkov, tihožitij do kulturne dediščine, pirhov in starih hiš. Dan je potekal po scenariju, uvodni kulturni program smo imeli pri vaški hiši, kjer sta **Irena Margon, predsednica KD Lipa Pivka**, in **Kristina Dekleva, članica Vaškega društva Suhorje** izrazili veselje nad sedaj že tradicionalnim dogodkom. Kristina je tudi pojasnila simbol postavljanja cvetličnega šopka na vratih in razložila, kakšen pomen daje ljudska modrost različnim vrstam rastlin, kot praprot, kresnice in drugo cvetje. Pozdravno besedo je imel tudi **občinski svetnik Ernest Margon**, ki je spregovoril o povezovanju, ki ga prinaša pristna domača kultura v odročnejših krajih. Likovna ustvarjalnost je povezala tudi glasbo in umetnostno besedo. **Zala Kovačič** z Vrhnike je zaigrala na violončelo, recitatorke, deklice s Suhorja, **Tereza, Manca** in **Kaja** pa so recitirale lastne pesmice in pesmico **Nika Grafenauerja**.

Sledila je otroška delavnica, otroci so risali različne motive in nato izdelali voščilnice. Odrasle slikarke pa so se porazgubile po vaških dvoriščih in ustvarjale po navdihu. Po koncu ustvarjalnega dneva so se vsi zbrali na predstavitvi del, ki bodo razstavljena v **vaški hiši na Suhorju**, sredi julija pa bodo krasile **galerijo v Krpanovem domu v Pivki**. Zbrana slikarska dela zajemajo različno tematiko in so vsako po svoje počastitev naravne ali stavbne dediščine našega podeželja. Zaključili smo v gostoljubnem slogu, uradno smo otvorili razstavo, podelili zahvale za sodelovanje in platno za risanje, **koordinatorka OI JSKD Postojna Anja Kocman** pa je vsem podarila skicirke, da bo imel vsak priložnost še kaj narisati. Pridne **Suhorke** so poskrbele za domačo tradicionalno hrano in za pijačo, saj je bil dan izjemno vroč. Hvala vsem za pomoč in sodelovanje, **Občini Pivka** za finančno podporo kulturnim dejavnostim, **JSKD Postojna** za finančno podporo, **Vaškemu društvu Suhorje** za vso gostoljubnost, **KD Lipa** pa za prizadevanje in ohranjanje kulturnih stikov.

Irena Margon, foto: Ernest Margon

Teden ljubiteljske kulture ob knjigah in s knjigami

Na **Srednji gozdarski, lesarski in zdravstveni šoli v Postojni (SGLZŠ)** so 23. maja v prenovljeni šolski knjižnici v dijaškem domu pripravili pogovor s profesorji in nekdanjimi dijaki, ki se poleg svojega rednega poklicnega dela ukvarjajo tudi ljubiteljsko s kulturo v njihovem kraju ali širše. Tema pogovora je bila knjiga kot trajna vrednota, kako nastane knjiga od ideje do uresničitve. Pogovora se je udeležilo blizu 20 dijakov, ki so z zanimanjem spremljali dogodek. V pogovoru, ki ga je moderirala **prof. Cvetka Kernel**, je sodeloval **prof. Leon Kernel**, ki še aktivno poučuje na gozdarski usmeritvi. Pripovedoval je, kako je iz arhivov pridobival podatke iz preteklosti ljudi in napisal knjigo z razlago priimkov iz pražupnije Slavina, ki je bila nekoč zelo pomembna. Nekdanji dijak gozdarske usmeritve in po izobrazbi diplomirani inženir gozdarstva in obnovljivih virov **Roman Treven** je popolnoma spremenil poklicno smer. Zaposlen je kot organizator dela za invalidne ljudi in piše slikanice za otroke, snov za knjige pa črpa iz ljudskega izročila. Aktivno deluje v **Kulturno turističnem društvu Hotedršica** in vodi dramsko skupino za otroke in odrasle. Mladim je povedal, da je veliko možnosti za delovanje, le najti morajo tisto, kar jih razveseljuje. Kot upokojena profesorica na gozdarski šoli sem bila povabljen, da predstavim ljubiteljsko delovanje

v kulturi. Predstavila sem založniško dejavnost **KD Lipa**, ki se ukvarja tudi z raziskovanjem krajevine zgodovine. Ogedali so si nekaj knjig, ki se navezujejo na preteklost in dogodke. Zanimiva jim je bila **Spominska knjiga**, izbor iz starih spominskih knjig, saj tega načina sporočanja niso poznali. Kaže, da že njihovim staršem spominske knjige niso bile blizu, torej spadajo bolj v preteklost njihovih babic in prababic. Ob koncu so se tudi dijaki vključili v pogovor in ugotavljali, da možnosti za dejavnosti so, le želeli si je treba nekje začeti, seveda pa jim odrasli z izkušnjami lahko pri tem pomagamo.

Irena Margon, foto: Vojko Jurca

Prireditev »Nocoj je ena luštna noč« letos že petnajstič

24. junija, na predvečer slovenskega državnega praznika, se je v čudovitem ambientu **Štrenarjevega vrta** že petnajstič zapored odvila tradicionalna prireditev z naslovom **»Nocoj je ena luštna noč«**. Dogodek, ki je postal nepogrešljiv del kulturnega življenja naše doline, je tudi letos privabil številne obiskovalce.

Na prireditvi so nastopile domače zasedbe, ki so s svojo raznovrstno vokalno interpretacijo pokazale svoje delo zadnje pevske sezone. **Moška vokalna skupina Zgun**, **Kvintet Izvir**, **Vokalna skupina Iskrice**, **Ženska vokalna skupina Šmihel**, **otroški zbor Sonce** in novoustanovljeni **Mešani pevski zbor Šmihel** so poskrbeli za bogat in pester glasbeni večer. Predvsem smo s ponosom in posebnim veseljem poslušali najnovejši Mešani pevski zbor Šmihel, ki je sestavljen iz mladih pevcev in predstavlja posebno pridobitev za naše kulturno društvo in kulturo v naših krajih. Poleg domačih pevskih skupin so se na odru predstavili tudi domači harmonikarji **Anže**, **Martin**, **Luka** in **Urban** ter **godalni trio iz Glasbene šole Ilirska Bistrica**, ki so ga sestavljali **Ian**, **Ivan** in **Vidal**. Prireditev sta povezovali prisrčni **Anja** in **Kaja**, ki sta s svojo sproščenostjo in energijo dodatno popestrili dogodek.

Dogodek je bil tudi priložnost za zaključek pevske sezone in prikaz dela, ki ga opravljamo v **Kulturnem društvu Šmihel**. Naše društvo šteje več kot 70 članov, ki s predanostjo in veseljem ustvarjajo glasbo in skrbijo za ohranjanje bogate kulturne dediščine. Iskrena hvala gre vsem zvestim poslušalcem in obiskovalcem naših prireditev, saj brez njihove podpore naše delo ne bi

imelo smisla. Na tem mestu posebno zahvalo izrekamo pokojnemu **Andreju Žužku** in njegovi družini za izkazan prispevek in zavzetost, ki sta neprecenljivo vplivala na naše delo.

Večer se je zaključil z nastopom vseh nastopajočih. Skupaj so ob spremljavi harmonik in violin zapeli ljudsko pesem **»Nocoj je ena luštna noč«**. Prireditev je znova dokazala, da je glasba tisti povezovalni člen, ki bogati naše skupno življenje in ohranja tradicije za prihodnje generacije.

Tjaša Smrdel, KD Šmihel, foto: Manca Šonc, Hana Kaluža

Predstavitev knjige **Jetniki svobode**

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve VSO Postojna – Pivka je 4. julija v Krpanovem domu pripravilo predstavitev nove knjige **prof. dr. Boštjana M. Turka »Jetniki svobode«** s podnaslovom »Slovenci, Jugoslavija in oblast Osvobodilne fronte«. Teži h globinski analizi domačega značaja in njegovi geopolitični usojenosti. Z zgodovinskimi dokazi govori o najusodnejšem dogodku v slovenski zgodovini, vstopu Osvobodilne fronte, transmisiji sovjetske partije, v duhovni prostor domovine in kaj iz tega še danes sledi. Knjiga je posvečena spominu vsem, ki so v vojni za slovensko samostojnost darovali svoje življenje.

Boštjan Marko Turk je profesor za francosko književnost na Univerzi v Ljubljani. Doktoriral je na Université Paris-Sorbona, kjer je kasneje tudi predaval. Februarja leta 2020 je postal član Evropske akademije znanosti, umetnosti in književnosti v Parizu, marca istega leta pa tudi član Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu. V kulturnem programu so nastopile **PS Jezerke**. Večer je povezoval **predsednik OO VSO Postojna - Pivka Marko Barle**. Po predstavitvi je sledila pogostitev in prijateljsko druženje.

Majda Ž., foto: Marko Barle

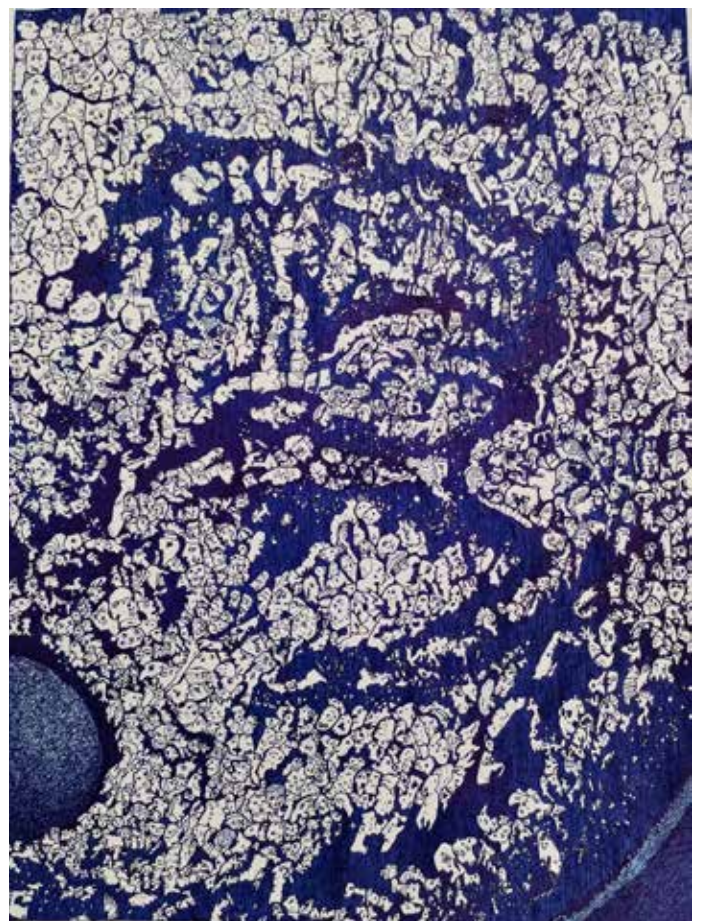
Julija Drgan prejela posebno priznanje strokovne komisije na **Ex tempore Ptuj 2024**

Julija Drgan, delovna inštruktorica pri Zavodu Dutovlje, je dosegla uspeh na 16. mednarodnem likovnem natečaju **Ex tempore Ptuj 2024**. Njena risba, ustvarjena s kemičnim svinčnikom in navdahnjena z vzorci kavne usedline, je med 161 prijavljenimi umetniki prejela posebno priznanje strokovne komisije. Delo z naslovom "2023-8.045.311.447" je bilo februarja razstavljeno v Galeriji Mestne hiše Ptuj skupaj z ostalimi nagrajenimi deli.

Julija Drgan se že dolgo likovno izraža, zadnje leto pa se posveča risanju s kemičnim svinčnikom na papir. Njena umetniška dela so bila prepoznana že na skupinski razstavi **Začrtano** v Galeriji likovnih samorastnikov Trebnje.

Dobitniki nagrad 2024 / 2024 Prizes: Grand Prix MO Ptuj: Marjan Marksl, odkupna nagrada MO Ptuj: Iva Starac in Renato Arnejčič, nagrada za najbolj izvirnega kurenta: Jan Tapiwa Chapo, nagrada Galerije Luna: Boštjan Plesničar, nagrada Galerije FO.VI in Festivala Art Stays: Duša Jesih, posebno priznanje strokovne žirije in nagrado Hotela Mitra: Milena Roštohar.

Posebna priznanja strokovne žirije in dobitniki nagrade trgovine Art Trade d.o.o.: Filip Srebre, Fenos Aleksander, Gregor Samastur, Ivan Konec, Marija Kiralj Globevnik, Blaženka Rocco, Igor Dacinger, Julija Drgan, Nina Tomšič Polegek, Robert Kosmač, Sandra Žumer in

Jasmina Nedanovski; otroške nagrade: Lana Borovinšek, Jakob Forbici in Gregor Kosmač. Nagrada spletnega občinstva: Klara Hliš.

AČ, foto: Julija Drgan

Za vas: Cikel prireditev v podeželskih kulturnih hramih

JSKD OI Postojna in Kulturno društvo Juršče sta 1. junija priredila kulturni dogodek v Kulturnem domu Juršče. V prijetnem in veselem vzdušju so nastopali **Mešani pevski zbor Postojna**, veteranska folklorna skupina ter pevci **SPD Nikola Tesla Postojna**.

Mešani pevski zbor Postojna je v štirih desetletjih delovanja nabral številne pevske izkušnje in priznanja na domačih in tujih odrih, na revijah, tekmovanjih in gostovanjih. Med leti 1997 in 2009, ko je zbor vodil Matej Penko, je zbor s svojim delovanjem prerasel lokalne in regijske meje, ter z udeležbo na državnem in mednarodnih tekmovanjih dokazal, da sodi med najboljše slovenske zборе, ki zmorejo doseči visoke rezultate tudi v mednarodnem merilu. Zbor vodi Klemen Miklavčič.

Srbsko prosvetno društvo Nikola Tesla z letnico 1993 se lahko pohvali, da ima registriranih že več kot 300 članov. Že od samega začetka se trudijo predstavljati srbsko kulturo v pozitivni luči širši javnosti, seveda ob spoštovanju slovenskega naroda in prostora, v katerem živijo in

delujejo. Njihova osnovna dejavnost so srbski folklorni plesi in tradicionalne pesmi s področja Srbije ter Bosne in Hercegovine, njihov osnovni cilj pa je ohranjanje bogate dediščine in prenašanje znanja na mlajše generacije. Že vrsto let tako v društvu delujejo folklorne sekcije veteranov, mladincev in najmlajših, dramska, recitatorska in literarna sekcija ter pevska skupina. Zadnja leta so zelo prepoznavni po tradicionalnih večerih ljudskih pesmi in folklornih plesov, ki jih organizirajo v domači Postojni.

Majda Žužek

Kulturni večer »Pod lipo« z Natašo Konc Lorenzutti

24. maja so člani **KD Lipa Pivka** v dvorani Krpanovega doma priredili izjemen pogovorni večer s pisateljico **Natašo Konc Lorenzutti**, avtorico knjige **Senca brez človeka**, in dr. **Ignacijo Fridl Jarc**, tajnico **Slovenske matice Ljubljana**, ki sta v pogovoru predstavili vsebino knjige. Večer so z izbranimi pesmimi obogatili pevci **VS Studenec**, odlomke iz knjige sta interpretirala **Peter Lavrih** in **Irena Margon**, ki je tudi povezovala celoten program. Pred začetkom je **Ernest Margon** čestital pisateljici za letošnjo nagrado »desetnica« za otroško in mladinsko književnost in prisotne spomnil, da so v Pivki v **Mladinskem domu Toneta Tomšiča v Št. Petru na Krasu** (nekdanja Windischgratzova vila – kasneje upravna stavba podjetja Javor Pivka) nekaj časa prebivali otroci – vojne sirote po 2. svetovni vojni.

Nataša Konc Lorenzutti je vsestranska osebnost, pisateljica za odrasle, pesnica, gledališka igralka, učiteljica gledališke igre, svobodna umetnica in mama petim otrokom. V pogovoru je odkrivala tragične zgodbe ljudi, ki so že ostareli, nekaterih ni bilo mogoče več najti ali so umrli. Leta 2019 je prvič slišala za dogajanje iz avgusta 1942, ko so na Štajerskem nemški okupatorji kruto vzeli slovenskim materam iz naročja 645 dojenčkov in majhnih otrok. Odpeljali so jih v Nemčijo v poseben program Lebensborn za prevzgojo za čisto arijsko raso, nato so otroke dodelili nemškim parom, matere ukradenih otrok pa so večinoma odpeljali v taborišče Auschwitz, kjer so končale življenjsko pot. Dopisovala si je z različnimi ljudmi in društvu in zbrala veliko zgodb, ki jih je povezala v knjigo *Senca brez človeka*. Skupaj z režiserko Majo Weiss sta iz zbranih pričevanj in gradiva naredili dokumentarni film o ukradenih otrocih. Pri Slovenski matici, ki skrbi za

jezik, kulturo in zgodovinsko tematiko, so izdali knjigo. Vsaka vojna najbolj prizadene otroke in družine, strahovite zgodbe se žal ponavljajo tudi danes, otroci so najbolj ranljiva skupina, ki jih je treba zaščititi. Krutosti se žal danes dogajajo tudi v Ukrajini in drugod po svetu. Gostja večera je poudarila, da so korenine človeka najpomembnejše v življenju, da človek ve, kdo je, kam spada, komu pripada in da lahko živi v miru.

Kulturni večer je podprla **Občina Pivka**, za kar se ji **KD Lipa** iskreno zahvaljuje, hvala tudi lokalni televiziji **VASCOM**, ki je prireditev posnela in si jo je mogoče ogledati.

Irena Margon, foto: Ernest Margon

40 let Mešanega pevskega zbora Postojna

Mešani pevski zbor Postojna je 15. junija obeležil 40 let svojega delovanja delavno s slavnostnim koncertom, z izdajo jubilejne publikacije »Pesem je ljubezen - 40 let MePZ Postojna«, ter z izdajo CD-ja »Naj me beseda«, na katerem je posnetek istoimenskega dela, ki ga je za MePZ Postojna ustvaril primorski skladatelj Bojan Glavina in v njem uglasbil dvanajst pesmi postojnske pesnice Andreje Blažič Klemenc.

Obiskovalce koncerta je zbor navdušil s programom skladb od renesanse do sodobnosti, prvič pa je na odru zazvenela Župančičeva Ljubavna pesem, ki jo je za zbor letos uglasbil **Matej Kastelic**.

Zborovodja Klemen Miklavčič je program simbolično zasnoval v štirih sklopih. Uvodnemu delu slovenskih ljudskih in umetnih pesmi so sledile tuje skladbe in sakralni program. V zadnjem delu so se pri izvedbi **Vivaldijeve** in **Mozartovih** skladb zboru pridružili še **organistka Eva Grebenc Slanič**, **godalci Petra Jurić Pavšič**, **Karin Antunović**, **Polona Praček** in **Emil Zubčević**, v dveh skladbah pa tudi **sopranistka Janja Štampar**.

Anja Kocman, vodja OI JSKD Postojna, je za dolgoletno delo na področju ljubiteljske vokalne glasbe izročila **bronasto Gallusovo značko Klemnu Miklavčiču** in **srebrno značko Doroteji Rebec** ter poudarila, da častno značko nosi že sedem sedanjih pevcev, zlato pa pet. **Direktor JSKD-ja, Damjan Damjanovič**, je zbor nagradil z **zlatim jubilejnim priznanjem Sklada**, zboru pa so ob pomembni obletnici čestitali predstavniki drugih pevskih skupin, **Marina Rebec**, **direktorica občinske uprave Postojna**, in **Martina Konestabo**, **tajnik Zveze pevskih zborov Primorske**.

Ob tej priložnosti je zbor podelil naziv **častni član Ladislau Albertu Toresanu** za dolgoletno fotodokumentiranje dogodkov zbora in prispevek k njegovi promociji ter nekdanjemu zborovodji **Mateju Penku** za dosežke v času dvanajstletnega vodenja zbora.

Matej Penko je vodenje zbora prevzel leta 1997. Z začetnimi izkušnjami zborovodenja, a z zagnanostjo in ambicioznostjo, je začel nadgrajevati delo svojega predhodnika in že v drugi sezoni dosegel s pevci srebrno plaketo na državnem tekmovanju **Naša pesem** (1999). Z zborom se je udeležil treh regijskih, petih državnih ter dvanajstih mednarodnih tekmovanj, na katerih so skupaj praviloma posegali po srebrnih in zlatih priznanjih, plaketah in odličjih. V sezoni 2006/2007 so bili doseženi doslej največji uspehi zbora: zlati plaketi na regijskem in državnem tekmovanju ter velika nagrada na tekmovanju Roberta Schumanna v Nemčiji.

Poleg petih zborovodij – ob že omenjenih tudi **Jelerčiča**, **Ferlana** in **Ščeka** - je zelo uspešno pevsko pot zbora z zavzetim delom tlakovalo zelo veliko pevcev, med katerimi jih je bilo kar nekaj tudi iz sedanje **občine Pivka**. In ker je pesem ljubezen, ki ne pozna občinskih meja, so Pivčani še vedno dobrodošli in vabljeni v vrste MePZ Postojna!

Pia De Paulis-Debevec

Morsko kraljestvo

V 18. letu delovanja je **Baletno društvo Postojna** predstavilo letno produkcijo **Morsko kraljestvo**. Na zadnjo majsko nedeljo – 26. 5. 2024 je do zadnjega kotička napolnilo cerkniški kulturni dom; 1. 6. 2024 pa z dvema razprodanima predstavama postojnski kulturni dom.

Tokrat so se predstavile tudi najmlajše balerine, ki se učijo svojih baletnih korakov v Pivki in Šmihelu.

Baletna predstava **Morsko kraljestvo** je poučna predstava o raznovrstnosti življenja v morju, ki jo moramo ohraniti. Popeljala nas je v pisani svet živalstva, rastlinstva in naravnih pojavov, ki jih ljudje lahko s svojim ravnanjem ogrožajo. Kljub negativnim vplivom, ki jih človeštvo povzroča z onesnaževanjem narave, pa se v predstavi morske živali odločijo za pozitiven pristop k rešitvi. Onesnaževalcem so skušale s plesom prikazati, kako čudovit je neokrnjen svet morja, da bi tako sami spoznali, da ga je lepše ohraniti takega, kot je.

Režiserka predstave in koreografinja posameznih točk Tina Leder nam je zaupala delček baletne zgodbe :

»Sredi morskega kraljestva se je ponovno naselila redka vrsta želv, ki zraste le v najčistejših vodah. Ponosni princ Neptun in prijateljica Hobotnica si ogledujeta čudovit podvodni svet, ko do njiju prispe novica, da ljudje v morje odmetavajo smeti. Neptun se razjezi in njegova nevihta

po morju razmeče še več umazanije. Pametna princesa Hobotnica pa najde rešitev. Ljudi bodo povabili na plesno predstavo, da bodo videli, kako lepo in raznovrstno je podvodno življenje. Morda potem morja ne bodo več smetili.«

V 16 plesnih točkah se je na obeh odrih predstavilo preko 120 otrok iz Cerknice in Postojne, ki so čudovito zaplesali pod taktirko svojih baletnih učiteljic in koreografinj : **Valerije Željko Rebec, Mire Marič, Žane Vidmar, Nike Lipolt, Eve Berginc, pomočnice Eve Kobal in Tine Leder**, režiserke predstave. Barviti in izvirni kostumi so delo kostumografinje **Alenke Požar**. Sceno sta oblikovala **Boris Požar** in **Silvo Čuk**. Zgodbo je povezovala **Katerina Kocman**.

Za celotno organizacijo in koordinacijo pa sta s planerjem in telefonom v roki skrbeli **Nevenka Burger** in **Mateja Kocman**, predsednica društva, ki se je ob zaključku predstave zahvalila za večletno finančno pomoč občin Postojna in Cerknica, ter Javnemu skladu za Kulturne dejavnosti Slovenija, območni enoti Postojna. Predstava je vključena tudi v dogajanje letošnjega tedna ljubiteljske kulture.

Velika hvala tudi staršem za zaupanje, da skupaj omogočajo uresničevanje osvajanja baletnega znanja in baletnih sanj svojih otrok.

Baletno društvo Postojna

Hiša kulture

OŠ Pivka na grafičnem dnevu v Hiši kulture

V juniju so **Hišo kulture** v Pivki obiskali učenci petih razredov OŠ Pivka. Skupaj smo si ogledali razstavo **Pesmi v grafiki / Maksa Samsa** in prebirali njene pesmi v povezavi z razstavljenimi deli. Otroci so tudi spoznali osnove grafike, različne grafične tehnike in večletni projekt grafičnih delavnic, ki smo jih v Hiši kulture pripravili v povezavi z globalnimi problemi v lokalnem okolju. Po kratkem uvodu so otroci začeli izdelovati svoje skice, pri čemer so za osnovo imeli izbrano pesem Makse Samsa. Ko so izdelali skice, so ustvarili svoje matrice v tehniki globokega tiska, nato pa le-te s pomočjo mentorjev odtisnili. Za popestritev ob tiskanju grafik so igrali različne igre, kjer so uporabljali znanje, ki so ga pridobili na obisku.

Silvija Šutej

Pivka je dobila že tretjo javno poslikavo

Javna poslikava je nastala v okviru večletnega projekta **Poslikana Pivka** (2022–2025), ki ga izvaja **Hiša kulture**. Projekt raziskuje stensko slikarstvo, njegov izraz, domet in pomen v javnem prostoru.

Prva poslikava je nastala leta 2022, ko je slikar **Leon Zuodar** na dvorišču za Hišo kulture izvedel delo z naslovom **Artist at Work**, ki tematizira delo umetnika, njegov prispevek k razvoju družbe in družbeno percepcijo sodobne umetnosti. Naslednje leto je slikarka in ilustratorka **Petra Preželj** poslikala steno podpornega zidu ob vrtcu Mavrica s prepletom figur živali, rastlin, ljudi in fantastičnih bitij, poslikava pa z naslovom **Povej zgodbo ostaja odprta za interpretacijo**.

V zadnjih dneh junija je slikar **Marko Šajn** izvedel poslikavo na steni objekta v bližini železniške postaje ob glavni cesti skozi Pivko. Umetnik je poslikavo zasnoval v povezavi z

lokacijo, kjer se nahaja, saj prikazuje zamrznjen posnetek vsakodnevnega vrveža – ljudi, ki hitijo po opravkih, nakupih ali v službo, s potovalnimi torbami tečejo na vlak ali z nahrbtniki na ramenih iščejo prostor za avtostop. Kar jim je skupno, je gibanje; vsem se bolj ali manj mudi in niti eden med njimi ne miruje. Figure so naslikane v umetnikovem značilnem skopem slogu, skrajno stilizirane, celo tipizirane, brez obraznih potez, z enako pričesko in v enakih oblačilih. Poleg tega so tokrat prikazane zgolj z obrisno enobarvno risbo, zato delujejo kot silhete, ki gredo prehitro mimo, da bi lahko opazili podrobnosti. Vse to napeljuje na misel, da se poslikava nanaša na Pivko kot mesto prehoda, prikazuje jo kot kraj, ki ga vsi zgolj prečkajo ali prehodijo ali prestopijo (na drug vlak) in v katerem se nihče ne ustavi, torej v nekem smislu kot ne-kraj. To pa umetnik poudarja tudi z naslovom **PRIHODI / ODHODI**.

Mojca Grmek

V Hiši kulture ponovno Pesmi v grafiki

Junija smo v Hiši kulture pripravili še zadnjo razstavo pred poletnim premorom. Gre za novo izvedbo večletnega projekta **Pesmi v grafiki**, pri kateri so sodelovali umetniki **Erik Mavrič**, **Neža Perovšek**, **Adrijan Praznik** in **Iva Tratnik**.

Projekt raziskuje povezave med poezijo in likovno umetnostjo skozi medij grafike, tematsko pa se osredotoča na pesmi regionalnih poetov. Začel se je leta 2022 s Srečkom Kosovelom, nadaljeval naslednje leto z Dragotinom Kettejem, letos pa so sodelujoči umetniki ustvarjali v povezavi s poezijo Makse Samsa. V uvodnem delu so si ogledali stalno razstavo o pesnici in njenem delu v Knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici. Sledil je praktični del delavnice, kjer so ustvarjali grafike v tehniki dvobarvnega sitotiska, nato pa tretjino natisnjenih izvodov spremenili v originale z intervencijo v tekstilnem kolažu z vzorci. V celotnem procesu so kot likovni element uporabili tipografijo, ki predstavlja neposredno vizualno vez s poezijo. Vsa nastala dela so bila predstavljena na razstavi v Hiši kulture, jeseni pa sledi prenos v Ilirsko Bistrico.

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagram/hisakulturepivka/

Vsi sodelujoči so rezidenčno grafično delavnico ocenili kot zanimivo in navdihujočo, saj druženje in ustvarjanje v galerijskih prostorih nudi priložnost, da se umetniki, ki sicer morda ne bi nikoli ustvarjali skupaj, srečujejo in med seboj povezujejo. Projekt bomo ponovno izvedli naslednje leto, ko bo na vrsti pesnik Miroslav Vilhar.

Mojca Grmek

Projekt »Junaki dobrega počutja« povezuje slovenske in malteške učence

V mesecu novembru smo na **OŠ Pivka** začeli z eTwinning projektom z naslovom **»Junaki dobrega počutja«**, katerega so-koordinatorka je Laura Schembri, vodja oddelka za digitalno opismenjevanje na Malti. Projekt, namenjen učencem starim od 8 do 10 let, spodbuja otroke k razmišljanju o tem, kako lahko sami skrbijo za svoje dobro počutje z različnimi aktivnostmi.

V času do maja smo izvedli štiri glavne aktivnosti. Prva aktivnost je bila namenjena medsebojnemu spoznavanju. Učenci so se predstavili in ustvarjali v okolju Padlet, kjer so s pomočjo umetne inteligence »narisali«, kaj radi počnejo, in zapisali, zakaj jim je to všeč. Svoje objave so delili z malteškimi učenci, jih komentirali in tako vzpostavili prvi stik.

Druga aktivnost je bila usmerjena v temo digitalnega državljanstva. Učenci so se posvetili temi "Varen na internetu". V računalniški učilnici so poudarili vsebine, ki so jih spoznali, ter se pogovarjali o pasteh interneta in kako se jim izogniti.

Tretja aktivnost je bila kreativna delavnica kodiranja zapestnic prijateljstva. Učenci so s pomočjo plastičnih perlic Hama na vrvi oblikovali zaklenjena sporočila, ki jih lahko prebere le tisti, ki ima abecedo za dekodiranje. Malteški učenci so naše zapestnice že prejeli in prebrali, mi pa z nestrpnostjo pričakujemo njihova sporočila.

Zadnja aktivnost se je odvila 27. maja, ko smo z učenci imeli videokonferenco s tremi osnovnimi šolami z Malte. Skupaj smo imeli zajtrk, med katerim je vsaka šola predstavila svojo tradicionalno hrano. Učenci so med zajtrkom izmenjali izkušnje o najljubših aktivnostih v projektu. Naši učenci so z zanimanjem opazovali malteške šolarje v uniformah, medtem ko so malteški učenci občudovali naš svetel, razigran razred.

Projekt je vsem prinesel nove izkušnje in vedenje, da se določeno aktivnost lahko izpelje na svež, drugačen način. Spoznanje, da so nekje daleč učenci, ki izvajajo isto aktivnost na podoben način kot mi, vzbuja v naših učencih radovednost in zavedanje, da smo vsi med seboj povezani.

Lucija Škvarča, OŠ Pivka

Nadarjeni za bodoče prvošolce

Skupina nadarjenih učencev je v začetku meseca junija medse sprejela bodoče prvošolce in jim pripravila zanimiv program z namenom, da jim približajo šolsko življenje, ki jih čaka v mesecu septembru.

Najprej so jih popeljali po šoli, jim pokazali nekatere prostore in se nato ustavili v šolski knjižnici. Tam so poslušali pravljico osmošolke **Nike »Polžkova hišica«**, ki so jo spremljali ob risbah učenek, ki rade rišejo, in tako spoznali kamišibaj gledališče. V stari telovadnici so se poskusili v športnem poligonu in spretno premagovali ovire.

V Mini laboratoriju so spoznali preproste in zanimive poskuse, izdelali so si zapestnico, reševali zabavne naloge, sedli v malo šolo in obiskali bodočo učilnico. Na koncu so se še posladkali s piškoti, ki so jih zanje prav tako pripravili učenci. Verjamemo, da jim bodo tako prvi koraki v šolo lažji.

Alenka Tomšič

Izlet v Movieland

7. junija smo se z učenci **Osnovne šole Pivka**, ki se učijo italijanščino in španščino ter tistimi, ki so opravili angleško bralno značko, podali na izlet v zabavišni park **Movieland** – deželo filmov Hollywood – v Italiji. Tam smo se prepustili številnim dogodivščinam in atrakcijam, ki jih ponuja park. V številnih studijih Movielanda smo tako preživeli nepozaben dan v družbi filmskih junakov in adrenalinskih atrakcij. Preizkusili smo simulator podmornice U57, ki nas je popeljala v globine morja, se s stolpa Hollywood Tower s prostim padom spustili 50 metrov globoko, premagali nasprotnike v simulatorju in 5D tehniki, se v divji vožnji pridružili policistom s filma Policijska akademija ter se z

Antares odpravili v vesolje in izkusili gravitacijo... za najpogumnejše pa sta bila nedvomno hiša groze – Holmes Hotel – ter vlakec smrti Diabolik Invertigo. Ko nam je postalo vroče, smo se hodili hladit na razne vodne atrakcije ... no ... včasih nas je kar malo preveč zalilo in ohladilo.

Po končanih ogledih nas je pot vodila še do Gardskega jezera, kjer smo imeli krajši postanek v prikupnem mestecu Peschiera del Garda. Ob sprehodu po prečudovitem ribiškem mestecu smo si privoščili slasten italijanski »gelato«.

Tanja Stavanja

Anika Udovič in »Dobrota ni sirota« zmagovalka natečaja Evropa v šoli

Na natečaju »Evropa v šoli« za šolsko leto 2023/2024 je sodelovala tudi Anika Udovič, sicer članica Fotokluba Sušec iz Ilirske Bistrice in učenka 9. razreda na Osnovni šoli Pivka. Anika je sodelovala na področju fotografije ter v starostni skupini osnovnih šol - tretja triada, za svojo fotografijo "Dobrota ni sirota" prejela 1. nagrado na državni ravni.

Natečaj »Evropa v šoli«, katerega že od leta 2005 organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije, je v letošnjem šolskem letu nosil naslov "Dobro se z dobrim vrača", s čimer je organizator mlade ustvarjalce nagovarjal, da skozi svoja dela predstavijo svoje razumevanje vrednot, kot so: humanitarnost, solidarnost in dobrotelost. Oziroma kot so zapisali:

»V letošnjem natečaju smo spodbujali razmišljanje otrok in mladostnikov o vsakodnevnem kakovostnem sobivanju z ljudmi v svoji bližnji in širši okolici, torej kako lahko že s preprosto prijaznostjo, medsebojnim razumevanjem in drobnimi dobrimi deli prispevamo k složnosti in boljšemu vsakdanu.«

Natečaj je potekal na treh ravneh. Učenci in dijaki so najprej ustvarjali na šolski ravni, kjer so mentorji izbrali izdelke in jih poslali ocenjevalnim komisijam na regijskih ravneh. Te so izbrale najboljše dela s posameznega področja in jih posredovale na nacionalno raven. Strokovna nacionalna ocenjevalna komisija je nagradila prva tri dela posameznega natečajnega področja vsake starostne skupine.

Člani Fotokluba Sušec Aniki čestitamo in ji želimo še bogato ustvarjalno pot.

FK Sušec, foto: Anika Udovič

20 let Višje strokovne šole Postojna

Svečana podelitev diplomskih listin 41 diplomantom in diplomantkam

Pred natanko dvajsetimi leti se je v Postojni, nekoliko stran od univerzitetnih središč, uresničila evropska smernica o **možnosti študija za študente** v bližini njihovega kraja bivanja. Ta **vizionarski korak** posameznikov je pripeljal do ustanovitve Višje strokovne šole Postojna, ki je postala pomemben **steber izobraževanja inženirjev strojništva, inženirjev gozdarstva in lovstva in poslovnih sekretarjev**.

S tremi raznolikimi programi smo prepoznavni tako na lokalni kot tudi na širši ravni. Naša rast in uspeh ne bi bila mogoča brez stalne podpore Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, občine in lokalne skupnosti. Podpora nam je omogočila, da **smo postali in ostajamo** pomemben člen v verigi izobraževanja in **razvoja mladih strokovnjakov**. Zgodovinska zgradba v središču Postojne, kjer je nekoč delovala deška meščanska šola in okrajno glavarstvo, je od vsega začetka prostor izobraževanja študentov višje strokovne šole.

Dvajsetletnico delovanja smo obeležili s proslavo ob svečani podelitvi diplomskih listin **41** diplomantom in diplomantkam. Diplomante in publiko so nagovorili: ravnatelj Višje strokovne šole Postojna mag. Slavko Božič, direktorica Šolskega centra Helena Posega Dolenc, predsednik Skupnosti Višjih strokovnih šol Egon Pipan ter župan občine Postojna Igor Marentič.

Tudi bivši študenti so zbranim povedali nekaj lepih besed o šoli in delili svoje izkušnje ter spomine na študijska leta. Kulturni program so popestrili glasbeniki: kitarist Vital Jurca in vokalistka Tjaša Fajdiga ter rock skupina Gartrože z gostujočo vokalistko Vesno Kovač, ki so poskrbeli za prijetno glasbeno vzdušje.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili del naše 20-letne poti. Vaša podpora in sodelovanje sta bila ključna za naš uspeh. Skupaj bomo še naprej gradili prihodnost, polno znanja, inovacij in uspehov.

Jana Šestan

Obisk Kekčeve dežele

Otroci iz skupine **Gumbki iz Vrtca Pivka** so v maju, kljub **slabi vremenski napovedi**, obiskali **Kekčevo deželo v Kranjski Gori**. Pustolovščina se je začela z "bedančevim" avtobusom. Vodnica jih je popeljala skozi deželo pravljčnih likov, kjer so rešili Mojco pred hudobnim Bedancem. Obiskali so Brincljevo hišo, se spustili po toboganu, srečali Kekca in raziskali njegov skrivni rov. Za konec jih je v svoj dom sprejela teta Pehta s prigrizkom in pijačo. Otroci so zelo uživali in se prepustili voditi glavnim junakom po planini.

Barbara Tomšič Prelec

Zaključek izobraževalnega leta

Na Ljudski univerzi Postojna se je zaključilo še eno uspešno izobraževalno leto. Letošnjih programov se je udeležilo več kot 1000 slušateljev, ki so lahko izbrali med pestrim naborom izobraževalnih vsebin.

Vizija Ljudske univerze Postojna je postati vodilni center vseživljenjskega učenja v regiji, ki s svojim delovanjem prispeva k osebnemu, poklicnemu in družbenemu razvoju posameznikov in skupnosti. V okviru te vizije smo v preteklem letu ponudili raznolik nabor programov, ki so pokrivali različna aktualna področja (tuji jeziki, računalništvo in IKT, podjetništvo, osebnostni razvoj, trajnostno bivanje in še mnogo drugega). Poudarek dajemo strokovni in kakovostni izvedbi, v katero vpletamo sodobna spoznanja o andragoških praksah. Trudimo se, da so ponujene izobraževalne priložnosti čim bolj dostopne vsem prebivalcem regije.

Poleg rednih programov smo organizirali številne delavnice, predavanja in druge strokovne dogodke, namenjene širši javnosti. Sodelovali smo v različnih lokalnih in mednarodnih projektih ter izmenjavah. Tako smo lahko poskrbeli za različne starostne in interesne skupine.

Pri Ljudski univerzi Postojna vabimo vse, ki se želijo izobraževati in napredovati, da se nam v naslednjem letu pridružijo. Več o programih in možnostih izobraževanja lahko najdete na spletni strani <https://www.lu-postojna.si/> ali pa se obrnete na Ljudsko univerzo Postojna na Ljubljanski cesti 2 v Postojni.

Za sodelovanje in zaupanje se zahvaljujemo partnerskim organizacijam, učiteljem in drugim zunanjim sodelavcem ter seveda zavzetim udeležencem. Vsem skupaj voščimo prijetne in sproščujoče počitniške dni.

Ljudska univerza Postojna

Poletne delavnice "Krepitev digitalnih kompetenc"

Na OŠ Košana se pridno urijo v digitalnih kompetencah. Pod okriljem projekta **Krepitev digitalnih kompetenc Zveze za tehniško kulturo Slovenije ter Ministrstva za digitalno preobrazbo** so učenci v začetku julija spoznavali osnove računalništva in varnosti na spletu. Odpravili so se tudi na teren ter fotografirali okolico in s pomočjo aplikacij prepoznali okoljske rastline. Učili so se, kako z različnimi orodji fotografije obdelati in izdelati raznovrstne ter zanimive kolaže in montaže. Izdelane fotografije so dopolnili s lastnimi ilustracijami ter s pomočjo aplikacije **Stop Motion Studio** posneli pravo video pravljico naših krajev z naslovom **Lačni potepuh**. Varnost na spletu so poglobili in ponovili tudi s pomočjo orodja **Minecraft Education** in pripravili učinkovita navodila za krmarjenje po »igrici« z grafičnim orodjem **Canva**. Okrasili so si

majice z uporabo naprave **Cricut** ter spoznali 3D tiskalnik in si natisnili uporabne predmete. Učenci so se res veliko naučili in preživeli čas koristno in zabavno. Izvedbo projekta oziroma delavnice v okviru Programa usposabljanj otrok in mladih za krepitev digitalnih kompetenc ter spodbujanje in promocijo naravoslovnih in tehniških poklicev sofinancira **Ministrstvo za digitalno preobrazbo**.

Katja Čekada in Tina Kompare

Obisk na posestvu Grad Prestranek

Otroci iz skupine Sončki iz vrtca Pivka so obiskali posestvo Grad Prestranek, kjer so spoznali čredo islandskih konj in se preizkusili v ježi. Jahanje ni le zabavna aktivnost, prinaša številne koristi, kot so izboljšanje ravnotežja, koordinacije in mišične moči, ter spodbujanje empatije in samozavesti. Prijazni vaditeljci sta otrokom razkazali hleve s konji, kozami in zajčki, ogledali so si konje in osle na paši. V jahalnici so se otroci ob spremstvu staršev in pod strokovnim vodstvom preizkusili v jahanju. Druženje je zaključil nastop otrok pred starši, skupinska fotografija ter slastni sladoled.

Nataša Ž. Stavanja

Strokovna ekskurzija v Nemčijo

12. in 13. junija smo se v sklopu programa **Starosti prijazne občine Pivka** odpravili na strokovno ekskurzijo, ki sta jo organizirala **Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje** v sodelovanju s **FIRIS Imperl**. Na poti so se nam pridružili tudi drugi župani, predstavniki občinske uprave, Ministrstva za solidarno prihodnost, domov za starejše in drugi posamezniki, ki delujejo na področju oskrbe ter starosti prijaznih mest in občin.

Prvi dan smo obiskali mesto Freiburg, kjer smo si ogledali dom starejših občanov St. Marienhaus. V omenjenem domu 195 stanovalcev prebiva v 14 bivalnih skupinah z enopostelnimi sobami. Dom četrte generacije ponuja veliko različnih storitev in pametnih rešitev, znani pa so tudi po tem, da veliko pozornosti namenijo gibanju stanovalcev. Dom starejših je zelo povezan z lokalno skupnostjo in intenzivno sodeluje s pisarno za starejše Seniorenbüro, ki ponuja informacije, svetovanje in podporo starejšim za čim večjo samostojnost. Predstavili so nam tudi široko paleto storitev za starejše, ki jih ponuja mesto Freiburg, vključno z dnevnimi centri, 24 - urno oskrbo na domu, oskrbovanimi stanovanji, pomočjo na domu ter različnimi oblikami bivalnih skupin za demenco in starejše, kjer aktivno sodelujejo tudi svojci in prostovoljci.

Naslednji dan smo se odpeljali v Eichstetten – občino, v kateri so se njeni občani pred 25-timi leti sami odločili, da bodo raznolike naloge medgeneracijske

pomoči vzeli od države nazaj v svoje roke. Izhajali so iz potreb starejših, ki želijo čim dlje ostati v poznanem domačem okolju in iz spoznanja, da samo profesionalci vsega ne bodo zmogli, da jih je premalo in da so predragi. Ustanovili so Skupnost občanov Eichstetten, ki vzpostavlja in izvaja strukture in programe za podporo občanom, ki potrebujejo pomoč. Pobudnik za ustanovitev skupnosti je bil takratni župan občine, gospod Gerhard Kiechele, ki je tudi nam predstavil projekt, vključevanje različnih deležnikov in številne storitve, ki jih v občini izvajajo.

Vsi udeleženci smo pridobili veliko novega znanja in spoznali mnogo dobrih praks, ki jih bomo lahko z nekaj truda in vztrajnosti ter posluha odločevalcev prenesli tudi v naša lokalna okolja in s tem zagotovili boljšo oskrbo in kakovostno staranje tudi v naših krajih.

Leja Žakelj

Pivški »sopotniki« na nacionalnem srečanju

V Zavodu Sopotniki, enoti Pivka, trenutno aktivno sodeluje osem prostovoljcev, ki so v prvem letošnjem trimesečju opravili 72 prevozov in prevozili 6484 kilometrov. Vozniki prostovoljci so opravili 242 ur prostovoljskega dela, povprečna razdalja prevoza pa je bila 76 kilometrov. V bazo uporabnikov je do 31. marca vpisanih 199 aktivnih uporabnikov storitve.

18. junija smo se udeležili nacionalnega srečanja prostovoljcev, ki je letos potekalo v Krškem. Srečanje smo začeli na gradu Rajhenburg. Po jutranji kavi in zajtrku je sledil pozdravni nagovor gostiteljev ter voden ogled gradu. Sproščeno druženje smo nadaljevali s kosilom na posestvu Tri Lučke. V zaključnem delu srečanja smo udeleženci prisluhnili predavanju »Duševno zdravje in skrb zase« ga. **Carmen Rajer, mag. soc. iz CSD Posavje**. Njeni nasveti in primeri iz vsakdanjega življenja so navdušili vse udeležence.

Zahvaljujemo se **Občini Pivka** in **PGD Zagorje**, ki sta nam omogočila udeležbo na srečanju. Zahvala gre tudi vsem prostovoljcem, ki se vsakodnevno odpravijo na prostovoljno delo in vsem uporabnikom, ki nam zaupajo in uporabljajo prevoze Sopotniki Pivka.

Zavod Sopotniki, enota Pivka

Novičnik Domača oskrba

Izšla je druga številka novičnika **Domača oskrba**, ki je namenjen vsem, ki nekaj ur tedensko ali dnevno oskrbujejo svojega bolnega, starostno onemoglega ali invalidnega svojca, prijatelja ali znanca, so za bližnjo osebo skrbeli v preteklosti ali pa se na oskrbo pripravljajo. Novičnik izhaja v sklopu letnega načrta **Starosti prijazne občine Pivka**.

V tokratnem novičniku boste lahko prebrali nekaj napotkov ob začetku oskrbovanja, saj je to običajno najtežji del, ko se srečujemo z oskrbo. Velik del je posvečen **Zakonu o dolgotrajni oskrbi**, ki prinaša kar nekaj novosti na področju oskrbe. Poseben poudarek je na pravici do oskrbovalca družinskega člana, ki je trenutno edina pravica iz zakona, ki je že v veljavi. V prihodnjih številkah bomo postopoma z njihovim uveljavljanjem predstavili tudi druge pravice iz zakona. Pogovarjali smo se s koordinatorico pomoči na domu iz CSD Postojna, go. Zvonko Mejak Premrl in pripravili prispevek o tem, komu je namenjena in kako priti do te storitve. Če vas zanima, si lahko preberete nekaj osnovnih informacij in pomenu prepoznavanja vloge družinskih oziroma neformalnih oskrbovalcev v družbi.

Če vam bo tokratna številka všeč, se prijavite na našo listo prejemnikov - dvakrat letno vam bomo glasilo poslali **brezplačno** na vaš dom ali preko elektronske pošte. Prijavite se lahko s sporočilom na elektronski naslov: leja.zakelj@iat.si ali s klicem na telefonsko

številko **064 138 553**. Zaupate pa nam lahko tudi vprašanja in teme, o katerih bi si želeli izvedeti več v prihodnje. Elektronska verzija novičnika je na voljo tudi na občinski spletni strani. Vabljeni k branju!

Leja Žakelj

Obisk Narodne galerije in Frančiškanske knjižnice v Ljubljani

Zaključek šolskega leta smo pri krožku **Zgodovina člani Kluba upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka** namenili strokovni ekskurziji v Ljubljano. Ker je bila ekskurzija ena izmed dejavnosti Kluba v sklopu **TVU 2024**, so se nam pridružili še člani **U30 - LU Postojna**. Najprej smo se podali na obisk **Narodne galerije**, kjer smo pod vodstvom kustosinje Alenke občudovali umetniško zbirko **KROPLES**. V njej so razstavljena dela in stvaritve slovenskih umetnikov in umetnic iz druge polovice 19. in 20. stoletja. Ponosni smo bili, da so med drugim na ogled postavljena kiparska dela našega domačina **Frančiška Smerduja**. Drugi del ekskurzije je bil namenjen ogledu prenovljene **Frančiškanske knjižnice in muzeja**. Kljub temu, da je prostor muzeja in pinakoteke manjši, smo ob strokovnem vodenju z občudovanjem opazovali zakladnico predmetov in umetnin, ki so dober odraz naše neprecenljive kulturne dediščine. Prihod v

knjižnico je bil impresiven. Vse knjige in dokumenti v njej so stari tudi več stoletij, a ohranjeni in kronološko urejeni. Bogatih vtisov in novih znanj smo zaključili tokratno strokovno ekskurzijo v Ljubljano.

Edvarda Sajovic

DU Pivka na dnevih medgeneracijskega sožitja

Sredi junija je **Zveza društev upokojencev Slovenije** na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani organizirala **Dneve medgeneracijskega sožitja**. Dvodnevni dogodek pripravljajo starejši, mladi pa sodelujejo na delavnicah in v kulturnem programu.

Na dogodek so povabili tudi rokodelke iz **Društva upokojencev Pivka**. 12. junija so na celodnevni razstavi predstavile kvačkane igrače. V razstavnem prostoru so številna društva predstavila svoje izdelke, ki so se razlikovali v domiselnosti in tehnikah izdelave. Na delavnicah smo lahko podrobneje spoznali in preizkusili različne tehnike ročnih del. Posebej so bile delavnice zanimive šolarjem, ki so obiskali dogodek. V avli smo si ogledali razstavo fotografij, kjer je s fotografijo »**Obdelovanje stekla**« sodelovala naša

članica **Jelka Čeligoj**. Po uradni otvoritvi je sledil bogat kulturni program in podelitev priznanj najbolj aktivnim društvom v posameznih regijah. Med njimi je bilo tudi Društvo upokojencev Pivka kot najbolj aktivno društvo v Južno-primorski regiji.

Urice poezije

DU Pivka je na Dnevih medgeneracijskega sožitja sodelovalo tudi naslednji dan. Na vrsti so bile Urice poezije, kjer so pesniki iz različnih društev prebirali avtorske pesmi. Med 25 izbranimi pesniki so bili štirje člani krožka Beremo skupaj: **Dora Hrvatič, Draguška Penko, Lidija Pavzin in Srečko Likar**. Vsak se je predstavil z eno pesmijo, saj so organizatorji zaradi obilice nastopajočih omejili izbor. Prireditelj je vodil starosta upokojenskih kulturnikov Franc Gombač. Pesniki so na koncu prireditve izrazili željo, da organizator naslednje leto v program vključi tudi pisatelje, saj je med upokojenci veliko takih, ki pišejo prozo.

Hkrati z uricami poezije je v sosednji dvorani potekalo srečanje koordinatorjev programa **Starejši**

za starejše, ki letos praznuje 20-letnico delovanja. Pozneje smo obiskali drugi del rokodelskih delavnic, si ogledali promocijske stojnice in kulturni program.

Na letošnjih dnevih smo se srečali stari znanci, spoznali smo nove prijatelje in navezali stike s člani različnih društev. Izmenjali smo si izkušnje, mnenja, težave in želje. Porodile so se številne zamisli o medsebojnem in medgeneracijskem sodelovanju. Navezali bomo konkretnejše stike s sosednjimi društvi, saj bi radi razširili svoje znanje in nadgradili spretnosti. Počitnice so pravi čas za pridobivanje novih, drugačnih znanj. Zato vabimo vse, ki jih zanima kvačkanje ali pletenje, da nas obiščejo na delavnicah v Večgeneracijskem centru na Kolodvorski cesti 3.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Letovanje na Braču

Tudi letos nam je Društvo upokojencev Pivka omogočilo letovanje v Dalmaciji. V petkovih zgodnjih jutranjih urah je poln avtobus dobro razporejenih potnikov odpeljal proti otoku Brač. Na otok smo prispeli ravno pravi čas – bil je čas kosila. Že takoj po nastanitvi so se nekateri podali na plažo in v morje. Navdušila nas je okolica, veliko je borovcev, ki nudijo prijetno senco, grmički rožmarina obkrožajo grede in s svojim vonjem plemenitijo zrak.

Organizator nam je tudi letos pripravil pester izbor izletov. Že v soboto smo si ogledali mesto Supetar, ki je upravno središče otoka. Prijazna vodička Eva nas je popeljala po mestu in nas opozorila na mestne značilnosti. V nedeljo smo se odpeljali na ogled Kamnoseške šole v Pučišću, saj je otok Brač s svojim kamnom znan po celem svetu.

Srečanje pihalnih godb v mestni marini je bilo tudi za nas prijetna popestritev obiska Pučišća. Tretji izlet je bil organiziran v mestce Bol in na najlepšo plažo na Jadranu Zlatni rat. Z vrha Vidove gore so si ga lahko ogledali tudi udeleženci četrtkovskega izleta. Vidova gora je visoka 780 metrov in je najvišji vrh na Jadranu. Obiskali smo tudi najstarejše mesto na otoku Škrip in muzej oljkarstva, kjer so pripravili odlično degustacijo.

Na otoku nam je bilo lepo, a vseeno smo se v petek zjutraj veselo vkrkali na avtobus, ki nas je popeljal proti domu. Vsi pa smo bili enotni – drugo leto gremo spet na Brač.

Nevenka Šelj, foto: Irena Kristan

Zdravje

Regijsko preverjanja ekip prve pomoči (PP) Civilne zaščite in Rdečega križa Slovenije

Regijsko preverjanja ekip prve pomoči (PP) Civilne zaščite in Rdečega križa Slovenije je letos potekalo v organizaciji Izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje (IURSZR) Postojna in Rdečega križa Slovenije - območnega združenja (RKS OZ) Sežana 15. junija 2024 v Materiji.

Preverjanje je bilo izvedeno za območje IURSZR Postojna, IURSZR Koper in IURSZR Nova Gorica. Sodelovalo je 11 ekip prve pomoči iz Slovenije in ena ekipa iz sosednje Hrvaške (Buje).

Med ekipami, ki so se udeležile preverjanja znanja, se je najbolje odrezala ekipa iz Hrvaške - HCK Gradsko društvo crvenog križa Buje.

Sledile so ekipe RKS OZ Postojna – Pivka in Občine Pivka, RKS OZ Postojna – Pivka – Delfinčki, RKS OZ Tolmin 1, RKS OZ Tolmin 2 in RKS OZ Ajdovščina Ekipa 2.

Med ekipami, ki so se udeležile tekmovalnega dela, se je najbolje odrezala ekipa RKS OZ Koper 2, sledile so ekipe RKS OZ Nova Gorica, RKS OZ Koper 1, Ekipa PP CZ Občine Postojna, RKS OZ Ajdovščina Ekipa 1 in RKS OZ Ajdovščina Ekipa 3.

Neja Pavlica

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

Zdravje v občini 2024: Pivka

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je pripravil posodobljene podatke o zdravju prebivalcev v slovenskih občinah. Vsi prikazi so dostopni na spletni strani Zdravje v občini obcine.nijz.si. Z namenom krepitve zdravja, preprečevanja bolezni in s tem zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti ter omogočanja boljše dostopnosti in dosegljivosti zdravstvenih podatkov v vseh slovenskih občinah že deveto leto zapored pod okriljem strokovnjakov NIJZ nastajajo vsebine Zdravje v občini.

Zdravstveno stanje in umrljivost

Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 20,7 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 21,7 dni. Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil blizu slovenskemu povprečju, za sladkorno bolezen velja enako. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 1,8 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,0. Pri starejših

prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 7,3 na 1000, v Sloveniji pa 6,2. Delež uporabnikov pomoči na domu je bil višji od slovenskega povprečja. Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 20 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 18.

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 0,9 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,1. Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil blizu slovenskemu povprečju. Odzivnost v Program Svit- presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 68,1 odstotka, v Sloveniji pa 63,4 odstotka. Presejanost v Programu Zora- presejanju za raka materničnega vratu je bila 64,5 odstotka, v Sloveniji pa 71,4 odstotka.

Vir: NIJZ

Promocija zdravja kot najvišje vrednote

V mesecu maju sta se v Pivki in Postojni odvila dva dogodka, osredotočena na promocijo zdravja in preventivne zdravstvene ukrepe, ki jih vodi Center za krepitev zdravja (CKZ) Postojna.

V Pivki je 16. maja CKZ v sodelovanju s patronažno službo ZD Postojna organiziral lokalno posvetovalnico. Udeleženci so imeli priložnost opraviti različne zdravstvene meritve, vključno z analizo telesne sestave, gleženjskega indeksa, ravni krvnega pritiska in sladkorja ter testiranjem telesne pripravljenosti. Dogodek je bil zelo dobro obiskan, kar je presenetilo organizatorje. Zaradi velikega zanimanja so pri CKZ Postojna napovedali, da bodo jeseni ponovno organizirali tovrstno promocijo zdravja v Pivki.

Teden dni kasneje, 24. maja, je v Postojni potekal Festival zdravja. Obiskovalci so lahko obiskali stojnice različnih društev in organizacij, med njimi Združenje Europa Donna, programi Dora, Svit in Zora, Društvo za fibromialgijo, Koronarno društvo Postojna Pivka, SOPA, Center trajnostne mobilnosti in Kovod. Dogodek so popestrile aktivnosti reševalcev, gasilcev, policistov, dijakov SGLZŠ Postojna in patronažne službe ZD Postojna. Za aktivne je bil organiziran pohod po Srčni poti s Koronarnim društvom, kineziologinja iz CKZ Postojna pa je vodila vadbo na Titovem trgu. Festival je vključeval tudi izobraževalni predavanji o stresu in demenci na Ljudski univerzi.

Larisa Hreščak Švigelj, vodja CKZ, je poudarila, da zdravje še vedno ni dovolj cenjeno kot najvišja vrednota in izpostavila pomembnost tovrstnih dogodkov za ozaveščanje in izobraževanje javnosti o preventivi, saj lahko zgodnje odkrivanje zdravstvenih težav in sprejetje zdravih navad bistveno prispevata k boljši kakovosti življenja.

Alenka Furlan Čadež

Ženske, izkoristite možnost brezplačne mamografije

Po dobrih dveh letih se je konec junija v Postojno že petič vrnila mobilna enota programa Dora. Na presejalno mamografijo vabijo okoli 5.500 žensk med 50. in 69. letom starosti iz občin Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica in Cerkljica. Pred dvema letoma, ko je bila mobilna enota zadnjič v Postojni, se je mamografije udeležilo že 73 odstotkov vseh povabljenih žensk. Udeležba žensk se od leta 2016, ko je program Dora prvič prišel v Postojno, povečuje. To kaže na dobro ozaveščenost žensk v skrbi za zdravje in odlično delo, ki ga opravljajo lokalni zdravstveni sodelavci v preventivnem izobraževanju. Ženske bodo slikali do januarja 2025 v mobilni enoti ob Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna vsak dan med 7.55 in 14.20 uro.

Leta 2022, ko je bila mobilna enota nazadnje v Postojni, so slikali 4.266 žensk. Med njimi so jih zaradi sumljivih sprememb, ki so jih zdravniki radiologi odkrili na mamografskih slikah, 134 povabili na dodatne diagnostične preiskave. Z dodatnimi preiskavami so pri 19 ženskah odkrili raka dojk, večinoma na začetni stopnji, ko je zdravljenje praviloma zelo uspešno in manj obsežno, kakovost življenja bolnic pa večja. Udeležba povabljenih žensk v Postojni se iz kroga v krog povečuje. Če je mamografijo leta 2016 opravila dobra polovica vabljenih žensk (54 odstotkov), je leta 2018 udeležba znašala 69 odstotkov, leta 2020 že 71 odstotkov in 2022 kar 73 odstotkov.

Majhni raki dojk lahko pomenijo večjo verjetnost ozdravitve

Dora je državni program zgodnjega odkrivanja raka dojk, kjer žensko med 50. in 69. letom vsake dve leti povabijo na mamografijo. Mamografija je dokazano najbolj zanesljiva in natančna metoda za zgodnje odkrivanje raka dojk v ciljni skupini žensk. Je edina s kliničnimi raziskavami podprta metoda za presejanje, s katero lahko pomembno prej odkrivajo rake dojk – v zelo zgodnji fazi bolezni, ko spremembe še niso tipne. Program je organiziran, centralno voden presejalni program, ki ga upravlja Onkološki inštitut Ljubljana in deluje v skladu s strogimi Evropskimi smernicami za zagotavljanje kakovosti presejanja in diagnostike raka dojk. Po doseženih rezultatih sodi med najuspešnejše evropske presejalne programe za raka dojk, ki se ga udeležuje že 78 odstotkov vseh vabljenih žensk v Sloveniji.

Alenka Furlan Čadež, foto: Program Dora

Ureditev prostorov Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov v ZD Postojna

Občini Pivka in Postojna sta v fazi izbire izvajalca za izvedbo projekta Ureditev prostorov Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov v ZD Postojna. Ocenjena vrednost projekta znaša nekaj več kot 266.000 evrov.

Načrtovana je ureditev prostorov za sodelavce Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov, ki jih bomo pridobili v naslednjih dveh letih. Zdravstveni dom Postojna bo pridobil šest prostorov, ki bodo ustrezali normativom za delo kliničnega logopeda, dveh kliničnih psihologov, specialnega pedagoga, socialnega delavca in prostor za delo v manjših skupinah. Neto površina prostorov, ki so predmet urejanja, je 467 m², poleg ambulant zajema še hodnike in čakalnico. Prostori bodo na lokaciji v neposredni bližini že delujočega Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov, kar bo omogočalo vsakodnevno timsko delo. Omogočen bo tudi ustrezen dostop za gibalno ovirane paciente.

Občini bosta kandidirali za pridobitev sofinancerskih sredstev, skladno s sprejetim sklepom o pogojih sofinanciranja investicij na primarni ravni zdravstvene dejavnosti.

Občina Pivka

Varno zaklenjena nepremičnina je odgovornost lastnika

Na temo varnosti obstaja mnogo nasvetov, ki se večinoma osredotočajo na metode in izdelke za preprečevanje oziroma oteževanje nasilnega vstopa v objekt. Vendar pa, kaj če nepridiprav pride do naših ključev in mu ni potrebno vlamljati? Ali pa zaklepanje ni dovolj varno in to vlomilci hitro prepoznajo? Zato je bolje, da rešitve glede varnosti prepustimo strokovnjakom. Spodaj pa je nekaj **priporočil glede zaklepanja**:

Imate šop ključev in vas moti neprestano iskanje pravega ključa pred zaprtimi vrati, nerodno prenašanje, stalno izgubljanje?

Omislite si »**sistemsko zaklepanje**«. Z **le enim** ključem boste lahko odpirali vsa vrata. Poleg tega pa še poštni nabiralnik, obešanke, dodatne ključavnice in celo kolo! Poleg udobja je le en ključ tudi lažje nadzorovati in na dolgi rok cenejša opcija.

Vam je odveč neprestano posojanje ključev članom družine, zaposlenim, obiskovalcem...?

Ključni naj **ne krožijo** med uporabniki! Vsak naj ima svojo kopijo, ki jo prepozna po barvi, obesku, gravuri itd. Ključ

postane **osebna last** in posledično odgovornost. Ključne naj imajo le ljudje, ki jim popolnoma zaupate. Rezerve niso potrebne, ker predstavljajo dodatno tveganje – če kdo ključ izgubi, lahko v roku 24 ur pridobi kopijo.

Ali tudi vi največkrat iščete vaše ključke, ko se vam najbolj mudi?

Organizirajte vse vaše ključke na **enem mestu** tako, da jih razlikujete in takoj prepoznate. Lahko je to omarica, obešalnik ali sef. Če bodo na istem mestu tudi avtomobilski ključki, potem naj bo to **kovinska omarica**, ki preprečuje krajo vašega avtomobila. Z ojačevalnikom signala lahko namreč nepridipravi odklenejo avto, kovinska omarica pa je prepreka med daljincem in ojačevalnikom.

Ali morate vaš ključ pustiti zunaj objekta (obiskovalci, oddajanje, razni obrtniki...)?

V **nobenem primeru** naj ne bo to pod predpražnikom, v cvetličnih koritih, za roletami... Vse te lokacije so vlomilcem znane. Raje na vidnem mestu (po možnosti ne izpostavljenem za vremenske vplive) montirajte škatlo za ključke s kodo. **Škatla naj bo robustna, varno pritrjena in z varnim zaklepnim mehanizmom.**

Ali je za zagotavljanje varnosti dovolj kvaliteten cilindrični vložek?

Ne. Ko govorimo o možnosti vloma, so vsekakor prva obrambna črta vhodna vrata (25 odstotkov vlomov se zgodi skozi vhod). Vrata, sploh če niso protivlomna, **potrebujejo še dodatno zaščito**: varnostne kljuge ali rozete, vgrajeno kukalo (najbolje digitalno, ker lahko preko telefona vidite, kdo je pred vrati), po možnosti tudi dodatne ključavnice. Že samo pogled na dobro zaščitena vrata bo vlomilce odvnil od poskusa vloma.

Glede izbora, izmer in strokovne montaže je smiselno posvetovanje z usposobljenimi ključavničarji.

Zamenjava sistema zaklepanja je običajno preprosta. Vseeno pa je bolje, če zaradi standardov, kompatibilnosti in ostalih detajlov vključite ključavničarja že v fazi iskanja prave rešitve. Varovanje objekta je odvisno **od najšibkejših točk**! Še tako varen cilindrični vložek ne bo rešil problema, če imamo na primer na vhodnih vratih vse ostalo okovje neprimerno.

Slavec Pro

Intervju: Mojca Korent, predsednica Športnega društva Pike

Letos novembra bo minilo 20 let od ustanovitve Športnega društva Pike, ki že vrsto let ostaja na ravni vrhunškega športa tudi v evropskem merilu. Jubilejno leto bodo decembra zaključili v domači Skali z nekoč tradicionalno rojstnodnevno prireditvijo, med leti 2004 in 2021 so jih pripravili kar 18, na kateri bodo nastopile vse skupine društva. O delovanju društva smo se pred odhodom na evropsko prvenstvo na Norveškem pogovarjali s predsednico društva Mojco Korent iz Drskovč.

Od 28. do 30. junija se je na Norveškem odvijalo Evropsko prvenstvo ICU EUROPEAN CHEERLEADING CHAMPIONSHIP. Na prvenstvu je sodelovalo 3850 tekmovalcev, od tega 195 skupin iz 94 klubov in 23 držav. Članska plesna skupina Pike je dosegla vrhunski rezultat in z 2. mestom postala Vice Evropska prvakinja v Senior Cheer Jazz kategoriji. V skupini je bilo 22 plesalcev, med katerimi so bili tudi člani iz ŠKD Pike Obala, ŠD Sovice in ŠD Žabice. Tekmovalno koreografijo je naredila Špela Masten Režek, ki je tudi trenerka članske skupine Pike.

V kategoriji senior cheer pom se je članski skupini Pike Obala pridružilo šest pivških članic, ki so v zelo močni konkurenci 21 skupin dosegli 3. mesto. Trener in koreograf članske skupine Pike Obala je Artur Steffé.

Na prvenstvu je sodelovalo tudi sedem mlajših mladink iz ŠD Pike. S skupino Dolls iz Nove Gorice so v kategoriji Youth Hip Hop osvojile prvo mesto in naslov evropskih prvakinj.

Katere so bile prelomnice v razvoju društva?

Zametki plesnega ansambla segajo že 30 let nazaj. Pike, ustanovljene leta 1994/95 v okviru Šolske košarkarske lige (ŠKL), so začele kot navijaška skupina, ki je podpirala domačo košarkarsko ekipo in nastopala na domačih tekmah. Navdušenje nad plesom je naraščalo, kar je leta 2004 privedlo do ustanovitve mlajših skupin, Pikic, in leta 2007 še predšolskih Mini Pikic. Prelomno leto 2004 je prineslo uvrstitev v finale ŠKL in povabilo na evropsko prvenstvo v Stockholmu. Od takrat se Pike redno uvrščajo na evropska prvenstva, kjer dosegajo najvišja mesta. Na zadnjih dveh prvenstvih leta 2022 in 2023 so osvojile 2. mesto, na svetovnem prvenstvu leta 2017 6. mesto, v kovidnem letu 2021 pa sta Špela Bubnič in Klavdija Ujčič v članski kategoriji Performance Cheer Double na svetovnem prvenstvu osvojili 3. mesto. Pike so tudi redne članice slovenske reprezentance.

Kdo vse sestavlja plesni ansambel ŠD Pike?

Skupno ima društvo 132 članov. Glavna trenerka je Špela Masten Režek, trenersko ekipo pa dopolnjujejo Mojca Korent, Eva Tomšič, Katarina Žnidaršič, Špela Bubnič, Urška Korent in Klavdija Ujčič.

Plesni ansambel ŠD Pike sestavljajo različne starostne in tekmovalne skupine. Najmlajše so Mini Pikice (3-6 let) in

Prvakinje Pike z Dolls

Pikice iz 1. in 2. razreda (6-7 let). Osnovna skupina Pikice je tekmovalna skupina, ki nastopa s prikazom predpisanih osnovnih elementov. Otroška skupina Pike je tekmovalna in je letos na državnem prvenstvu dosegla 3. mesto v jazz kategoriji in 4. mesto v kategoriji pom, uspešno sezono pa so zaključile na Krku. Mladinska skupina Pike in članska skupina tekmuje na visokem tekmovalnem nivoju, članska skupina pa tekmuje v kategoriji »Performance cheer jazz«. V Knežaku delujeta dve skupini: mlajša (1. in 2. razred) in starejša (3. in 4. razred).

ŠD Pike je spodbudilo ustanovitev plesne skupine Pike Obala, ki jih vodi Artur Steffé, nekdanji plesalec v ŠD Pike. Z obalnim društvom pivške Pike zelo dobro sodelujemo, izposojamo si plesalce in trenerje.

Katere so glavne vrednote, ki jih želite prenesti na člane društva?

Glavne vrednote so vztrajnost, delavnost, odgovornost in spoštovanje. Posebej izpostavljam odgovornost do skupine, kar je za nekatere poseben izziv. Otroci so danes pogosto individualisti, a le en dober član v skupini ni dovolj. Pomembno je, da vsi člani stremijo k čim boljšim rezultatom in delujejo kot eno, da dosežejo napredek in uspeh.

Ali opazate razliko med pristopom novih generacij k športu v primerjavi s preteklimi generacijami?

Da, opazam razliko med pristopom novih generacij k športu v primerjavi s preteklimi. Ko smo začeli, smo bili samorastniki na tem področju, z veliko več navdušenja in povezanosti. Današnji otroci so večji individualisti, bolj zaprti v ozke kroge pogovorov in prijateljev. Veliko bolj se je potrebno truditi, da razvijejo empatijo. Ta dejavnost pa k temu veliko prispeva, saj spodbuja povezovanje, sodelovanje in krepitev skupinskega duha.

Članska plesna skupina Pike je osvojila 2. mesto

Po drugi strani pa opažam, da želijo nekateri starši igrati večjo vlogo, kot so jo nekoč. Pretirana vključenost pa lahko vodi do prekomernega vmešavanja v delo trenerjev.

Kakšno vlogo igrajo starši in lokalna skupnost pri podpori društvu?

Starši in lokalna skupnost igrajo ključno vlogo pri podpori društvu. Financiramo se iz vadnin, ki jih prispevajo starši, ter sredstev, pridobljenih na Javnem razpisu za sofinanciranje programov športa v Občini Pivka. Ob tej priložnosti bi pohvalili Občino Pivka, ki nam pomaga tudi pri večjih tekmovanjih, kot so evropska prvenstva, kjer so zneski za kotizacije za udeležbo zelo visoki.

Decembra spečemo piškote in jih prodajamo na Miklavževem sejmu, izkupiček pa namenimo za nujno potrebne stroške. Lani smo s tem poravnali stroške avtobusnega prevoza v Nemčijo, letos bomo kupili nove drese. Prostovoljna sredstva smo zbirali tudi na prireditvi, kjer smo predstavili skupine pred odhodom na evropsko prvenstvo. Izkupiček bomo namenili za stroške najema dvorane za vadbo v Oslofjordu.

Hvaležni smo vsem, ki nas podpirajo. To vračamo z marljivim delom in uspehi, sodelujemo pri številnih prireditvah v občini in na mednarodnih tekmovanjih, kjer smo promotorji občine.

Vsako leto ustvarimo društveni koledar, ki ga člani podarijo svojim staršem, pa tudi starim staršem, ki so pogosto nepogrešljivi pri prevozu otrok na vadbo.

Kako poskrbite za kostumografijo?

Z veliko skrbjo in pozornostjo do detajlov. Pri kategoriji Performance cheer pom uporabljamo drese, ki so zasnovani za gibljivost, vključujejo krajša krila in tope v

Članska skupina Pike Obala je osvojila 3. mesto

klubskih barvah s prepoznavnim napisom društva, okrašeni s kristalčki za slavnosten videz. Kostumi za kategorijo jazz so oblikovani v bordo barvi z obilico kristalčkov, kar poudari plesno estetiko. Pri izdelavi nam pomagata šivilji Teja iz Koč in Maja iz Domžal, občasno pa tudi kakšen kos kostuma kupimo. Za nastope je ključna tudi urejena pričeska, običajno so to fige z okraski, bleščice in pentlje v lasih, kar dopolni celotno podobo plesalcev.

Kje najdete motivacijo za ohranjanje tako vrhunskih uspehov?

Gre za strast in srčnost do plesa, ki ju prenašamo naprej. To se vsako leto nadaljuje in težko si predstavljam, da bi kdaj končali. Športno društvo Pike smo postali del kraja, del skupnosti. Enostavno si ne morem predstavljati, da ne bi več bilo Pik.

Alenka Furlan Čadež, foto: ŠD Pike

Napredek zahteva trud in odrekanje otrok in staršev. Vsak napredek skupin je uspeh, največji pa so nagrajeni z medaljami in pokali.

ČERNAČ PRED ZAČETKOM SEZONE

Vsakič, ko se bliža nova dirka državnega prvenstva v gorskohitrostnem avtomobilizmu, v Kleniku zahrumijo motorji kar treh dirkalnih avtomobilov. Vas pri Pivki, z nekaj manj kot dvesto prebivalci, se namreč lahko pohvali s serijskim absolutnim državnim prvakom, eno najhitrejših slovenskih voznikov gorskih dirk in nekdanjim voznikom kartinga, ki je v lanski sezoni glasno potrkal na vrata najboljših deseterice gorskohitrostnega avtomobilizma.

Bogdan Černač iz Klenika je na dirki za državno prvenstvo v gorskem avtomobilizmu debitiral v koronskem letu 2021, na »domači« dirki v Ilirski Bistrici, kjer je leto prej slovite ovinke na cesti proti Šembijam spoznaval kot predvoznik. Kljub takrat še nekonkurenčnemu vozilu (Yugo Proto) je že na prvi dirki pokazal razkošje dirkaškega talenta in v svoji kategoriji (divizija 3) osvojil tretje mesto. Dosežek ni presenetil, saj se je z dirkaškim športom prvič srečal že pred leti. Tako je v letih 2002 in 2003 nekajkrat uspešno nastopil v kartingu za državno prvenstvo in v kategoriji do 125 kubičnih centimetrov osvojil po eno drugo in tretje mesto, bil pa je tudi sovoznik Milanu Bubniču na prestižnem reliju Saturnus.

V sezoni 2022 je nastopil na gorskohitrostni dirki čez Rebernice (Podnanos). Tudi tam je v kategoriji osvojil tretje mesto, še bolj kot uvrstitev pa so bile pomembne izkušnje, ki jih je s svojo ekipo pridobil pred naslednjo sezono. Lanska sezona je bila za Černača, ki je od prve dirke član Športnega društva Gas Kras, prelomna. Z ekipo, med katerimi je potrebno omeniti Borisa Kristana, Uroša Šabca in Jako Lepčiharja, so zimski premor dobro izkoristili za izboljšave avtomobila. Ta ima ob sekvenčnem menjalniku pod pokrovom motorja skritih skoraj 300 konjskih moči in vse manj spominja na vsem dobro poznanega yuga. Trdo delo je obrodilo sadove. Lani je uspešno odpeljal tri dirke ter z drugim mestom na preizkušnji v Čedadu, tretjim v Podnanosu in četrtim v Ilirski Bistrici, v svoji kategoriji

zasedel končno tretje mesto. Še bolj veseli njegov dosežek v generalni razvrstitvi prvenstva, kjer je z enajstim mestom dokazal, da bodo morali nanj v prihodnje resno računati tudi najboljši slovenski vozniki gorskih dirk.

Letošnja sezona se je že začela, a je preizkušnji v Skradinu in na Gorjancih (na obeh dirkah je zmagal njegov sovaščan in aktualni državni prvak **Milan Bubnič**) izpustil. Prvič se bo z najboljšimi pomeril na dirki v Podnanosu v začetku julija, septembra sledita močni mednarodni dirki v Ilirski Bistrici in Buzetu, morda bo odpeljal tudi zadnjo preizkušnjo v Čedadu. »Veselim se že prve letošnje dirke. Avtomobil je dobro pripravljen, z ekipo smo dodali še nekaj novosti in prepričan sem, da se lahko kosamo z najboljšimi v prvenstvu. To je tudi naš pglavitni cilj, namreč dokazati, da smo lahko, kljub majhni ekipi in ob omejenih finančnih sredstvih, na vsaki preizkušnji hitrejši in boljši,« je pred prvo letošnjo dirko dejal Černač.

Ob razburljivem dogajanju, ki ga ob dirkah lahko spremljajo gledalci ob progi, dirkaški šport vselej prinaša tudi mnoga tveganja in zahteva nenehno trdo delo celotne ekipe. Nova sezona v gorskohitrostnem avtomobilizmu se je že začela in lahko si le želimo, da bodo Bubnič, Černač in Sanja Smrdelj z rezultati tudi v prihodnje poskrbeli, da bo Klenik obdržal sloves najbolj dirkaške vasi v Sloveniji.

Aleš Cantarutti

Športno plezanje v Zagorju

11. maja je na plezalni steni v Zagorju potekalo tekmovanje v športnem plezanju. Dogodek je privabil 35 tekmovalcev iz društev Zagorje, Ilirska Bistrica in Vipava.

Tekmovanje je bilo zelo razburljivo, saj so se tekmovalci pomerili v različnih kategorijah. Najmlajši so bili pravi mali plezalni talenti, ki so se preizkusili v težavnostnem plezanju in se zagnano vzpenjali po steni. Starejši tekmovalci so se spopadli na balvanih, kjer so morali pokazati svojo moč, vzdržljivost in seveda tudi tehnično znanje.

Organizatorji so poskrbeli za odlično vzdušje, glasbo in spodbudne besede. Tudi tekmovalci so se med seboj spodbujali, kar je dodatno prispevalo k prijetnemu vzdušju v dvorani. Na koncu so bile podeljene tudi medalje in pokali. Najboljši tekmovalci so se veselili svojih dosežkov, ostali pa so se zavezali, da bodo še naprej trenirali in se vračali na plezalno steno.

Športno plezanje postaja vsekakor vse bolj privlačen šport, ki združuje moč, spretnost in željo po gibanju. Upamo, da se bodo takšna tekmovanja še naprej odvijala v naši občini in da bomo lahko spremljali plezalne talente tudi v prihodnje. Ob tej priložnosti hvala mentorjem, staršem, sponzorjem ter Občini Pivka, ki so omogočili izpeljavo prvega tovrstnega športnega dogodka v našem kraju.

Tomaž Smerdelj

37. Petelinjski tek

Na sončno soboto, 1. junija, je potekal **37. Petelinjski tek**, ki ga je organiziralo **Vaško društvo Petelinje** v sodelovanju z Atletskim klubom (AK) Pivka ter ob pomoči **Občine Pivka**. V tekih na razdaljah 4,5 km in 10,7 km se je pomerilo 80 tekačev in tekačev. Tek je vključeval tudi teke za mladino (letnik 2009-2017).

Letos je sodelovalo več kot 180 najmlajših tekačev, večinoma iz OŠ Pivka in AK Pivka, ki so bili v cilju nagrajeni za svoj trud.

Najhitrejši tekači in tekačice na 10,7 km:

Moška kategorija:

1. Jaka Grže (AK Postojna)
2. Jernej Šemrov (ŠD Hotedršica)
3. Boštjan Dolgan (AK Pivka)
4. Robert Jenko (AK Pivka)
5. Aljaž Plevnik (AK Pivka)

Ženska kategorija:

6. Rebeka Petrovčič (AK Pivka)
7. Urška Korent (AK Pivka)
8. Petra Sedmak Strle (TD Bistrc)
9. Mojca Valenčič (AK Pivka)
10. Tina Mavrič (Kraški tekači)

Najhitrejši tekači in tekačice na 4,5 km:

Moška kategorija:

1. Primož Cergolj (ŠD Nanos Podnanos)
2. Žiga Šabec
3. Matevž Perme (AK Postojna)
4. Tadej Fabjančič
5. Jure Brlogar (AK Pivka)

Ženska kategorija:

6. Tina Prelc (ŠD Košana)
7. Tajda Dolgan (AK Pivka)
8. Pija Šarko (Fitup)
9. Jana Versolato (PGD Slavina)
10. Petra Grlj

Dogodek je pritegnil številne tekače vseh starosti, ki so uživali v prijetnem vremenu in športnem duhu. Rezultati so objavljeni na spletni strani www.petelinjskitek.si, kjer so navedeni tudi vsi sponzorji dogodka. Rezultati tekov mladine so na povezavi: <https://www.pivka.si/objava/941095> v pripetem dokumentu.

Vaško društvo Petelinje in **AK Pivka** se zahvaljujeta vsem udeležencem, sponzorjem in prostovoljcem za podporo in sodelovanje pri organizaciji tega tradicionalnega tekaškega dogodka.

AFČ

Matej Lepej odslej na Hrvaškem

Od 15. do 30. junija je potekal redni kegljaški prestopni rok, ki je v slovenskem prostoru prinesel kar nekaj odmevnih prestopov. Eden takih je odhod **Pivčana Mateja Lepeja** iz kranjskega Triglava v najboljšo hrvaško ekipo KK Zaprešić. Matej, ki je mimogrede tudi **predsednik Športne zveze Pivka**, je kapetan slovenske članske reprezentance, z ekipo Triglava je postal državni ekipni prvak v sezoni 2023/24, in je letos najboljši posameznik v naši najkvalitetnejši kegljaški ligi. Letos je za slovenske barve nastopil tudi na svetovnem prvenstvu v Breznu na Slovaškem in za las zgrešil posamično medaljo. Uvršča se med najboljše evropske igralce in bo devetkratnim hrvaškim prvakom iz predmestja Zagreba še kako dobrodošel pri nastopanju v evropskem kegljaškem pokalu v sezoni 2024/25.

Brane Fatur

Na fotografiji: Matej Lepej in predsednik KK Zaprešić Danijel Funda

Odlični dosežki na domačih in mednarodnih tekmovanjih

Atletski klub Pivka se lahko v letu 2024 pohvali z odličnimi dosežki svojih članov na različnih atletskih tekmovanjih, tako na domačih kot na mednarodnih prizoriščih.

Na **dvoranskem članskem U-23 državnem prvenstvu** je klub osvojil prestižno medaljo, kar je dokaz odličnega dela z mladimi atletskimi talenti. Veteranski atleti so prav tako blesteli, saj so na veteranskem državnem prvenstvu osvojili kar pet medalj. To je še en dokaz, da v klubu uspešno delajo z vsemi starostnimi skupinami.

Klub je organiziral tradicionalno tekmovanje za osnovnošolce »**Mnogoboj treh občin**«, kjer so mladi športniki pokazali svojo nadarjenost in strast do atletike. Na izbirni tekmi za svetovno prvenstvo v dolgem trailu je **Rebeka Petrovčič** dosegla odlično 3. mesto.

Tjaž Dolgan je bil absolutni zmagovalec **prve pokalne duatlonske tekme v Ribnici** ter duatlona **Komenda v sprint duatlonu**, kjer je osvojil **naslov državnega prvaka**.

Na Istrskem maratonu so atleti kluba dosegli izjemne rezultate. Dvakrat so se uvrstili med prvih deset absolutno, osvojili prvo mesto v kategoriji na polmaratonu ter na državnem prvenstvu za veterane osvojili dve odličji. Ti rezultati kažejo na široko bazo talentiranih tekačev v klubu, ki se lahko kosajo z najboljšimi.

Posebno pohvalo si zasluži tudi **V. Savič**, ki je nastopil na slavnem **Bostonskem maratonu** in v svoji kategoriji osvojil odlično 5. mesto. To je izjemen dosežek na enem najbolj prestižnih maratonov na svetu.

AK Pivka

najmlajši člani AK Pivka

Duathlon v Komendi

Filip Klančičar - državni prvak v balinanju

Učenec Filip Klančičar je v Zabičah z Balinarskim klubom Postojna postal klubski državni prvak v kategoriji do 14 let.

OŠ Košana

Tjaž in Boštjan Dolgan, Coimbra

Pivški balinarji dosegli cilje

Ženska ekipa

Konec junija so se zaključila tekmovanja v vseh balinarskih ligah v tekmovalni sezoni 2023/24. **Balinarski klub Orlek Oro Met Pivka** in **Ženski balinarski klub Pivka** sta z nastopanjem v vseh ligah dosegla pričakovano dobre rezultate.

Otroci so v državni ligi U-14 osvojili 3. mesto, mladinci so v državni ligi U-18 dosegli 3. mesto, ženska članska ekipa je v državni ligi dosegla 4. mesto, moška članska ekipa je v Super ligi dosegla 9. mesto in si zagotovila obstanek v ligi, druga članska ekipa je v Območni ligi dosegla 1. mesto.

Ob zaključku sezone smo organizirali tradicionalni že **32. mednarodni turnir Ivan Černetič**. Tokrat je na turnirju nastopilo 20 ekip. Zmagala je hrvaška superligaška ekipa Sv. Jakov iz Jadranovega.

Drago Štunf, foto: Balinarski klub Orlek Oro Met Pivka

U-14

Članska ekipa

U-18

Mednarodni turnir v balinanju v Košani

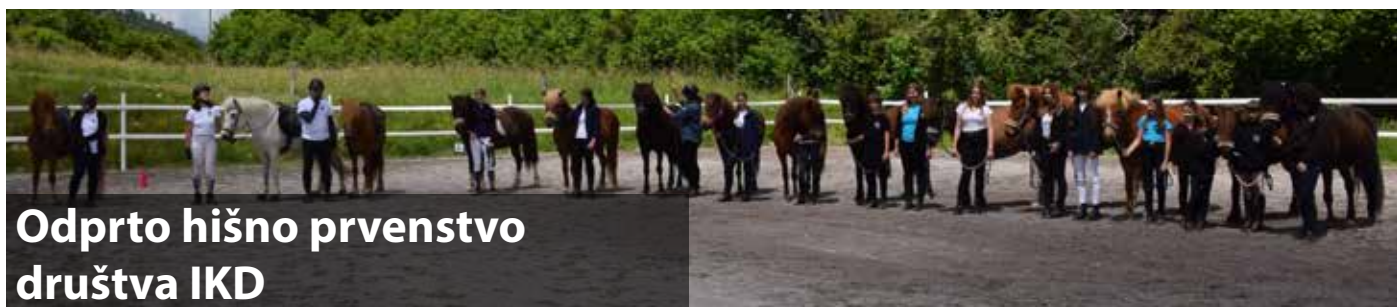
Balinarski klub Košana je 6. julija organiziral **tradicionalni mednarodni balinarski turnir**, katerega se je udeležilo 12 ekip iz Slovenije, Italije in štiri ekipe iz Hrvaške. Celodnevno tekmovanje je potekalo ob idealnih pogojih, na prenovljenem objektu BK Košana, na katerega smo ob številnih pohvalah udeležencev še posebej ponosni.

Po ogorčenih bojih se je zmage v finalu veselila ekipa Oljke, v katerem je premagala ekipo Ilirske Bistrice. Tretje mesto sta si razdelili Ekipi Novokračin in ekipe Milj iz sosednje Italije. Zmagovalec v bližanju je bil Trebec Franc iz BK Videm Košana, zmagovalec v izbujanju pa Saša Juretić iz BK Grobnik.

Za pomoč pri odlično izpeljanem turnirju se **BK Košana** zahvaljuje **Občini Pivka**, vsem sponzorjem in podpornikom kluba.

Aleš Zega

Odprto hišno prvenstvo društva IKD

1 junija se je v Drskovčah odvijalo tekmovanje v islandskem jahanju »**Odprto hišno prvenstvo društva IKD**«. Udeležilo se ga je 21 jahačev s 14 konji. Tekmovanje je sodil **Zvone Pavšič**, komentiral pa **Gašper Pavšič**. Kljub malo muhastemu vremenu nam je dan odlično uspel in

res smo se zbrali v lepem številu. Najlepša hvala vsem udeleženi in iskrene čestitke vsem tekmovalcem!

Katarina Fatur, predsednica društva Islandski konji Drskovče (IKD)

»Samo oranžna žoga in koš, pa ne kompliciraj«

Tina Jakovina je po koncu klubske sezone sklenila svojo profesionalno košarkarsko kariero. Izrazila je hvaležnost do vseh, ki so jo spremljali in podpirali na tej poti, ter poudarila, da ji je košarka prinesla veliko več kot le športne dosežke – spomine, prijateljstva in življenjske lekcije. Čeprav zapušča profesionalna igrišča, se veseli novih izzivov in priložnosti v prihodnosti.

»Samo oranžna žoga in koš, pa ne kompliciraj. To sem si v svoji karieri večkrat ponovila in želela verjeti, danes pa sem vesela, da temu nikoli ni bilo tako. Košarka mi je pomenila veliko več. Od vseh nepozabnih trenutkov, ki mi jih je ta žoga pričarala, zagotovo najbolj cenim ljudi, ki mi jih je pripeljala na pot; soigralke, trenerje, prijatelje,« je povedala za **Pivški list** košarkarica, ki bo avgusta dopolnila 32 let, za slovensko reprezentanco pa je po navedbi **Košarkarske zveze Slovenije** prvič zaigrala že 8. avgusta leta 2008 na evropskem prvenstvu divizije B do 16 let. Debi v članski izbrani vrsti je dočakala štiri leta kasneje. 14. julija 2012 je bila del reprezentančne zasedbe na gostovanju na **Slovaškem** v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Od tedaj dalje je bila vedno na voljo slovenskim selektorjem in je poleg igralskih kvalitete skrbela tudi za dobro voljo znotraj ekipe. Zaigrala je tudi na vseh štirih evropskih prvenstvih (2017, 2019, 2021 in 2023), sicer pa je za **Slovenijo** odigrala 46 uradnih tekem. V tem času je na parketu prebila 11 ur, 28 minut in tri sekunde. Dosegla je 212 točk, zbrala 102 skoka ter 24 pridobljenih žog.

Pod slovenskimi koši je bila članica **Pivke, Grosuplja, Triglava in Celja**, kjer je bila tudi kapetanka. Iz Celja se je leta 2016 podala v tujino, in sicer v italijansko **Vicenzo**. Nato jo je košarkarska pot popeljala še na **Madžarsko, Nemčijo, Belgijo, Španijo in Srbijo**. V dresu **Crvene zvezde** je prikazala izjemne igre in bila zaslužen izbrana za najkoristnejšo igalko finala državnega prvenstva. Zadnjo sezono svoje izjemno bogate košarkarske kariere je preživela v **Franciji**, so navedli na spletni strani **Košarkarske zveze Slovenije**.

»Košarka me je obdarila bolj radodarno, kot sem kadarkoli sanjala in čutim, da je čas, da stopim na novo pot. Pogrešala bom vse, kar obkroža profesionalni šport; treninge in

Tina v družbi s prijateljico in dolgoletno soigralko, eno najboljših igralk v Evropi, Evo Lisec

odrekanja, športno disciplino, adrenalin in tekmovalnost, ekipo, stremenje k skupnemu cilju in igranje za državni grb. Obenem pa se z velikim veseljem in zanosom oziram naprej. Novim zgodbam življenja in poklica se želim predati tako, kot sem se športnim.

Rada bi se zahvalila mami, očetu, sestri in bratu, za neomajno podporo od košarkarskih začetkov v Pivki pa vse do zadnjih tekem v tujini. Hvala tudi fantu za zanos in oporo ter vsem trenerjem, športnim sodelavcem in košarkarski zvezi za predano znanje, pomoč in zaupanje. Prav tako mi je vedno veliko pomenila tudi spodbuda prijateljev in navijačev. Zares hvala, brez vas bi bili moji uspehi in neuspehi osamljeni. Zapuščam profesionalna igrišča, zagotovo pa ne košarke in ljudi, ki sem jih spoznala na svoji poti,« je ob slovesu od profesionalnega košarkarskega parketa zapisala Tina Jakovina.

Tina objema svojo vzornico in zaupnico, pokojno babico Ivano Žitko

Alenka Furlan Čadež, foto: arhiv Tine Jakovina

ZAHVALA PODJETJU ORO Orodjarna d.o.o.

Marca 2024 smo od podjetja ORO Orodjarna d.o.o. prejeli izjemno veliko donacijo. Prostovoljnemu gasilskemu društvu Košana so donirali 4 čelade PAB FIRE 05 priznanega proizvajalca PAB Akrapovič.

Čelade se ponašajo z:

- odpornostjo proti ekstremnim temperaturam do 1000°C
- dolgotrajno temperaturno odpornostjo (preizkus toplotnega sevanja: 14kW/m²)
- odličnimi zaščitnimi lastnostmi pri nizkih temperaturah (do -30°C)
- visoko odpornostjo proti mehanskim obremenitvam

Še enkrat hvala podjetju ORO Orodjarna d.o.o. za to donacijo ter za vse pretekle velikodušne donacije.

Člani in članice PGD Košana

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje. Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z Občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi **nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja** ter nudimo **pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise** na različnih področjih po subvencionirani ceni **do 70 % cene**.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

• Tadeja Pecman Penko,

tadeja@rra-zk.si, 05 721 22 32

• Živa Ložar, ziva@rra-zk.si, 05 721 22 40

FINANČNI URAD SVETUJE

VLOGA ZA DOLOČITEV DEJANSKEGA UPORABNIKA KMETIJSKIH IN GOZDNIH ZEMLJIŠČ IN ZEMLJIŠČ IZVEN SLOVENIJE

Zavezanci, ki davčno osnovo od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavljajo na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč ter uporabljajo kmetijska oziroma gozdna zemljišča, ki niso v lasti članov zavezančevega kmečkega gospodinjstva oziroma so zemljišča izven Slovenije, so dolžni ta kmetijska in gozdna zemljišča prijaviti davčnemu organu.

Vlogo za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč je dolžna izpolniti in predložiti davčnemu organu fizična oseba, član kmečkega gospodinjstva, ki dejansko uporablja kmetijsko oziroma gozdno zemljišče, in nihče od članov tega kmečkega gospodinjstva nima pravice do uporabe tega zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru.

Vlogo za prijavo kmetijskih in gozdnih zemljišč izven Republike Slovenije je dolžna izpolniti in predložiti davčnemu organu fizična oseba, član kmečkega gospodinjstva, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu s predpisi o kmetijstvu, ali v primeru, da nobeden od članov kmečkega gospodinjstva ni nosilec kmetijskega gospodarstva, član kmečkega gospodinjstva, ki ima izkazan najvišji dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Vlogi je zavezanec dolžan predložiti davčnemu organu do 15. julija leta, za katero se dohodek ugotavlja.

Vlogi lahko zavezanec odda elektronsko preko storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki, osebno ali po pošti.

*Kjerkoli si zdaj – naj te sreča poišče!
V svetlobi naj tvoje bo bivališče!
Ljubezen, ki si nam jo dala,
Za vedno v naših srcih bo ostala.*

ZAHVALA OB SLOVESU IVANKE SLABNIK IZ DOLNJE KOŠANE (1929 - 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih ob slovesu drage mame. Hvala za vse izrečene besede tolažbe, za darovano cvetje, sveče in denarne prispevke, ki smo jih namenili domačemu gasilskemu društvu. Hvala vaščankam za pomoč pri izvedbi pogreba. Hvala gospe Boži Pečko za prebran govor, s katerim nas je popeljala skozi mamino življenje. Hvala Košanskim pevcem, da ste jo s pesmijo pospremili na zadnji poti. In hvala tebi, mama, za vse dni, ki smo jih preživel v tvoji bližini. S tvojim odhodom je nastala velika praznina, ki jo bomo napolnili z bogatimi spomini.

Žalujoči: Zdravko, Slavka in Duška z družinami

ZAHVALA OB SLOVESU... MARKO ŠABEC

Ob boleči prezgodnji izgubi sina, brata, strica in bratranca Marka Šabca se iskreno zahvaljujemo vsem svojcem, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani ob zadnjem slovesu in darovali sredstva, ki smo jih nakazali društvu Junaki 3. nadstropja.

Posebej bi se želeli zahvaliti dr. Garmuš, župniku Niku ter Luciji in Sonji.

Ata, mama ter Jožica, Leja in Erika z družinami

BALETNO DRUŠTVO POSTOJNA

vabi na

POČITNIŠKE DELAVNICE

"Klasični balet"

Termin: 19. 8. - 23. 8. 2024

Starost: 6+ (predznanje ni potrebno)

"Sodobni ples"

Termin: 26. 8. - 30. 8. 2024

Starost: 10+ (predznanje ni potrebno)

Urniki: od 8:30 do 13:00

Kraj: Postojna, Baletna dvorana Kazarje

Prijava: baletnodrustvo.postojna@gmail.com
www.baletn-postojna.eu

PIP ekipa se že veseli poletnega oddiha!

V juliju in avgustu smo za vas dosegljivi na
info@inkubator-perspektiva.si in 031 257 222
ali osebno po predhodnem dogovoru.

V Cerknici bomo zaradi koriščenja letnih dopustov
odsotni med 8. 7. 2024 in 16. 8. 2024. V prostorih za
podjetniško sodelovanje na Partizanski 2a se ponovno
srečamo v torek, 20. 8. 2024!

SONČNO IN SPROŠČENO POLETJE!

HTS OROMET

Oromet je eden izmed največjih evropskih proizvajalcev standardnih in nestandardnih CNC obdelanih orodnih plošč do 15 ton za vse vrste orodij in ohišij.

ZAPOSILITEV

V proizvodnji iščemo nove sodelavce

Delovno mesto:

REZKALEC/ BRUSILEC

Lokacija: Neverke

Izkušnje: zaželene (niso pogoj)

Pričetek dela: redna zaposlitev takoj

Prijave na:
info@oromet.si
05/75 32 012

Zaposlitev

HTS RAVNE STEEL

Ponujamo storitve toplotne in površinske obdelave za orodjarsko industrijo ter masovno proizvodnjo, popolnoma po meri naročnika. Opravljamo tudi številne storitve z dodano vrednostjo, od procesnih izboljšav, analiz in nadzora, do laboratorijskih storitev.

ZAPOSILITEV

V proizvodnji iščemo nove sodelavce

Delovno mesto:

REZALEC

Lokacija: Neverke

Izkušnje: zaželene (niso pogoj)

Pričetek dela: redna zaposlitev takoj

Prijave na:
jobs@rscholding.com
051 441 180

Zaposlitev

Vaš sluh **brezplačno** testiramo s kakovostnimi aparaturami

V ceno slušnega aparata je vključen tudi **3-mesečni brezplačen test aparata na domu** (popolnoma neobvezujoč!)

Slušni aparat **namestimo in prilagodimo** glede na vaše potrebe

Skupaj z vami najdemo **najboljše rešitev** za vaše slušne izzive

Podrobno in jasno vam razložimo možnosti

BoNUS
Prisluhnite življenju

T: 05 393 6775

PE POSTOJNA
Center Vitalis,
Prešernova 1 Postojna

M: 031 601 581

PE NOVA GORICA
Erjavčeva 30
Nova Gorica

Tudi brezplačno,
na napotnico
ZZZS.

Beltone –
sinonim
kakovosti
in 80-letne
tradicije.

Konec
piskanju in
šumenju v
ušesu!

Vključen
brezplačen
test sluha.

TEMELJNE kompetence 2023 - 2029

Ab

BREZPLAČNI TEČAJI ZA ODRASLE V PIVKI

TEČAJ DIGITALNIH ZNANJ

Začetni tečaj DIGITALNIH ZNANJ pametni telefon, e-trgovina, digitalno potrdilo, eUprava, eZdravje...

JEZIKOVNI TEČAJ ITALIJANŠČINA

Začetni tečaj ITALIJANŠČINE osnove italijanščine, izgovorjava, branje, poslušanje, dialogi...

Prijave na spletni strani
Ljudske univerze
Ilirska Bistrica

Slikaj QR kodo
ali nas pokliči: 041 438 599

V tečaje se lahko vključijo vsi odrasli. Prednost imajo osebe, ki imajo največ srednješolsko izobrazbo, zaposleni in brezposelni starejši od 55 let (ne glede na izobrazbo) in tujci.

Ne odlašajte! Prijavite se zdaj!

Za koga?

TEMELJNE kompetence 2023 - 2029

Ab

USPOSABLJANJE ZA ŽIVLJENJSKO USPEŠNOST (IZZIVI PODEŽELJA)

Vabljeni k prijavi v 100-urni javno veljavni program.

Pričetek v torek, 17. septembra, ob 15.30 uri na Ljudski univerzi Postojna. Program bo potekal ob torkih in četrtnih popoldan in sicer v učilnici na LUP, Užitem in čutnem parku ter na terenu.

Več informacij:
tina.bazjako@lju-postojna.si

Prijavite se tukaj,
do 10. septembra!

Nekaj vsebin, ki ponujajo obilo uporabnih znanj za nove poslovne priložnosti:

zdravilne rastline za vsakdanjo uporabo, samonikle užltine in zdravilne rastline, predstavitev razvoja poslovne ideje od priložnosti do dejanskega zasluga na praktičnem primeru ter vodeno doživetje gozda in travnika, strokovna ekskurzija z ogledi dobrih praks in prikazom jesenskih opravil na vrtu ter ogled zbirke motorjev in motornih žag, digitalno ustvarjanje s pomočjo fotografij, prikaz destilacija jelke ter izdelave mazila in mila, prikaz izdelave okrasnih sveč, izdelava mlečnih izdelkov, brezglutenska hrana iz lokalnih sestavin, predelava in uporaba volne, prikaz polstenja in izdelave nakita...

POMEŽIK SONCU®

ZA POČITNIŠKA LETOVANJA

Pošlji SMS na 1919
s ključno besedo

POMEZIK10
in tako prispevaj 10€.

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®

Geodetske storitve

Parcelacija

Ureditev meje

Izravnava meje

Inženirska geodezija

Določitev hišne številke

Označitev meje v naravi

Izdelava geodetskega načrta

Zakoličba stavbe in drugih objektov

Izdelava elaborata lokacijske izboljšave

Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb

Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin [izpeljava celotnega posla]

Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb

Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

📍 Knežak 3, 6253 Knežak ☎️ +386 (0)31 733 290 / +386 (0)31 344 738 ✉️ info@merkantil-geo.si 🌐 www.merkantil-geo.si

KULTUR-ŠVIC!

POLETNO VARSTVO ZA OTROKE

Notranjski muzej Postojna & Kineziološki center Corpus

Pestra kombinacija kulturnih in športnih aktivnosti za naše najmlajše!

19. - 23. AVGUST 2024
7.00/8.00 - 15.00/16.00

CORPUS

Notranjski muzej Postojna

Kolodvorska cesta 3
6230 Postojna
Kontakt: +386 5 721 10 90 / info@notranjski-muzej.si
Odpiralni čas: torek - nedelja 10.00 - 18.00

Občani Pivke imajo vsako prvo nedeljo v mesecu prost vstop v muzej.

NOVA ZAČASNA RAZSTAVA

KAMEN NA KAMEN – PALAČA!

(Plemstvo na Postojnskem)

OBIŠČITE NAŠO TRGOVINO!

SPECIALISTI ZA ZAKLEPANJE.

Zagotovite si hitro in kakovostno izdelavo ključev za domove, pisarne in večje objekte (šole, vrtce...).

OSTALA PONUDBA:

- kljuke za vrata
- cilindrični vložki
- pametne ključavnice
- digitalna kukala

☎ 051 669 066

🏠 Selce 17, 6257 Pivka

🌐 www.slavecpro.si

DELOVNI ČAS:

Ponedeljek - Petek:

8:00 - 16:00

Malica od 12:30 - 13:00

Sobota in nedelja: zaprto

Pivka

POLETJE V KRPANOVEM DOMU

VSAK TOREK, SREDO IN PETEK 9.00 - 12.00

BREZPLAČNE POČITNIŠKE AKTIVNOSTI

Vse aktivnosti so **BREZPLAČNE**, namenjene šolskim otrokom.
Predšolski otroci se nam lahko pridružijo v spremstvu odrasle osebe.
Pridružujemo si pravico do spremembe programa.

POČITNIŠKI PROGRAM ZA OTROKE IN MLADINO V OBČINI PIVKA (ŠPORTNA ZVEZA PIVKA)

KOŠARKA

13. - 17. avgust 2024

- 📍 Košarkarski klub Pivka
- 📞 Jure Kotnik: 041 578 787
- 🏠 Savudrija

ATLETIKA

12. - 16. avgust 2024

- 📍 Atletski klub Pivka
- ✉️ atletskiklubpivka@gmail.com
- 🏠 Mašun

PLESNO-GIMNASTIČNE DELAVNICE

20. - 22. avgust in 27. - 29. avgust 2024 od 16:00 do 19:00

- 📍 Športno društvo Pike
- ✉️ mojca.korent@gmail.com
- 📞 Mojca Korent: 041 470 537
- 🏠 Športna dvorana Skala in stadion Pivka

BALINANJE

26. - 29. avgust 2024

- 📍 Balinarski klub Orlek Oro Met Pivka
- 📞 Drago Štunf: 041 354 327
- 🏠 Balinarska dvorana Rešta v Pivki

26. - 28. avgust 2024 od 14:00 do 18:00 Deklice od 10 do 12 let in od 13 do 14 let

26. - 29. avgust 2024 od 10:00 do 12:00 in od 18:00 do 20:00 Dečki od 10 do 12 let, od 13 do 14 let in od 15 do 18 let

3. avgust 2024 od 17:00 do 20:00

- 📍 Balinarski klub Košana
- 📞 Aljoša Morelj: 031 870 028
- 🏠 Pokrito balinišče v Košani

NOGOMET

25. - 27. julij 2024 od 9:00 do 13:00 in od 14:00 do 20:00

- 📍 Športno društvo Košana
- 📞 Janko Kovačič: 041 939 059
- 🏠 Nogometno igrišče v Košani

NAPOVEDNIK DOGODKOV V OBČINI PIVKA

AVGUST

Petek, 2. avgust

Odprtje pokritega balinišča

- 📍 Balinarski klub Košana, Občina Pivka
- 🏠 balinišče
- 🕒 18.00

Sobota, 3. avgust-nedelja, 4. avgust

Shod v Dolnji Košani

- 📍 Društvo košanske mladine
- 🏠 balinišče v Košani

SEPTEMBER

Četrtek, 19. september

Otvoritev razstave kvačkanih igrač in otroških knjig

- 📍 Kvačkane nitke in Knjižnica Pivka
- 🏠 Knjižnica Pivka
- 🕒 16.30

Petek, 27. september

Kulturni večer ob mednarodnem dnevu starejših in začetek Krpanove bralne značke

- 📍 Društvo upokojencev Pivka
- 🏠 Krpanov dom
- 🕒 18.00